

BIBLIA-TANULMÁNYOK ■ 2021/1.

Ésaiás könyve

*„Kihez hasonlítjátok Istent,
és milyen képet készítetek Őróra?”*

BIK KÖNYVKIADÓ
BUDAPEST, 2020

A tanulmányokat összeállította:

Árvai Márta (3., 4., 11.), Bartalos Zsuzsa (8., 10.), Kovács Zoltán (5., 6., 9.),
Vankó Zsuzsanna (1., 2., 13.), Vigh Ágnes (7., 12.)

A tanulmány elektronikus formában a www.kerak.hu oldalon,
a „Kiadványok” menüpont alatt tölthető le

A Keresztény Advent Közösség megbízásából kiadja:

BIBLIAISKOLÁK KÖZÖSSÉGE KÖNYVKIADÓ

Székhely: 1121 Budapest, Remete út 16/A

Kiadó és könyvlerakat: 1181 Budapest, Reviczky Gyula u. 46.

Telefon/fax: 06-1/267-3947 ■ 06-20/379-6020

megrendeles@bikkiado.hu ■ www.bikkiado.hu

Felelős kiadó: Szigeti Gábor ■ Sorozatszerkesztő: Vankó Zsuzsanna

Nyomtatás: Print Brokers Team, 9024 Győr, Közép u. 16.

Felelős vezető: Egyházi Zsolt

ISBN 978-615-5260-87-2 ■ ISSN 0865-3119

TARTALOM

Bevezetés	7
I. TANULMÁNY ■ JANUÁR 2.	
Ésaiás próféta szolgálata, a könyvében foglalt próféciák jelentősége	8
Függelék – Ésaiás könyve szerzőségének kérdése	21
II. TANULMÁNY ■ JANUÁR 9.	
Kicsoda az Isten? – Kérdésselvetés és válasz	31
Függelék – Az élet „titka”	41
Függelék – Babilon bevétele	44
III. TANULMÁNY ■ JANUÁR 16.	
A hit általi megigazulás evangéliuma Ésaiás próféta könyvében	46
IV. TANULMÁNY ■ JANUÁR 23.	
Kijelentések az ószövetségi Izráelről, és a mindenkori hívő maradékról	57
V. TANULMÁNY ■ JANUÁR 30.	
Messiási ígéretek – I. „Egy gyermek adatik nekünk”	68
VI. TANULMÁNY ■ FEBRUÁR 6.	
Messiási ígéretek – II. „Sarjadék Dávid törzsökéből”	84
VII. TANULMÁNY ■ FEBRUÁR 13.	
Messiási ígéretek – III. „Készítsétek az Úr útját!”	95

VIII. TANULMÁNY ■ FEBRUÁR 20.

Messiási ígéretek – IV.

„Akin az Úr Lelke megnyugszik” 111

IX. TANULMÁNY ■ FEBRUÁR 27.

Messiási ígéretek – V.

„A népeknek is világossággul adtalak” 125

Függelék – Az 5. vers héber szövegének értelmezése 137

X. TANULMÁNY ■ MÁRCIUS 6.

Messiási ígéretek – VI.

„És én nem fordultam hátra” 141

XI. TANULMÁNY ■ MÁRCIUS 13.

Messiási ígéretek – VII.

„Békességünk büntetése rajta van,
és az ő sebeivel gyógyultunk meg” 154

XII. TANULMÁNY ■ MÁRCIUS 20.

A végső szabadítás ígéretei Éσαιás könyvében 165

XIII. TANULMÁNY ■ MÁRCIUS 27.

Ígéretek az új Földre vonatkozóan 180

Igék minden napra

JANUÁR 189

FEBRUÁR 190

MÁRCIUS 191

BEVEZETÉS

Ésaiás próféta könyve nagy terjedelmű, 66 fejezetet magában foglaló bibliai irat. Sok mély mondanivalójú isteni kinyilatkoztatást közvetít. Különösen gazdagon tartalmaz messiási próféciákat és vigasztaló ígéreteket. Ezért „az Ószövetség evangélistájának” is nevezik Ésaiás prófétát, aki mintegy hatvan évig volt Isten üzeneteinek a hírnöke Júda országában. Viszontagságos történelmi időben végezte szolgálátát, az i. e. 8–7. században.

2021 első negyedében kiemelkedő jelentőségű részleteket fogunk közelebbről megismerni Ésaiás könyvéből, heti Bibliatanulmányaink által.

Ésaiás próféta szolgálata, a könyvében foglalt próféciák jelentősége

1 Mikor, hogyan kapott elhívást Ésaiás a prófétai szolgálatra?

Ésa 6,1-8 ■ „Amely esztendőben meghalt Uzziás király, láttam az Urat ülni magas és felemeltetett székben, palástja betöltötte a templomot. Szeráfok álltak felette, mindegyiknek hat-hat szárnya volt, kettővel arcát fedte be, kettővel lábait fedte be, és kettővel lebegett. Kiáltott egyik a másiknak: Szent, szent, szent a seregek Ura, mind a széles föld teljes az ő dicsőségével! Ekkor megrendültek az ajtó küszöbei a kiáltó szavától, és a ház betelt füsttel. Akkor mondtam: Jaj nekem, elvesztem, mivel tisztátalan ajkú vagyok és tisztátalan ajkú nép között lakom, hiszen a királyt, a seregek Urát látták szemeim! Hozzám repült ekkor egy a szeráfok közül, kezében eleven szén volt, amelyet fogóval vett el az oltárról. Azzal illette számat, és mondta: Íme ez illette ajkadat, hamisságod eltávozott, bűnöd elfedeztetett. És hallottam az Úr szavát, aki ezt mondta: Kit küldjek el, ki megy el nekünk? Én pedig mondtam: Ímhol vagyok én, küldj el engem!”

.....

.....

.....

„Uzziás uralkodása végéhez közeledett, amikor a királyi családból származó ifjú Éσαιást Isten elhívta prófétának. Az a kor, amelyben Éσαιás szolgált, különösen vészterhes volt Isten népe számára. A külső veszélyek mellett Isten népének romlottsága nyugtalanította és szomorította el leginkább Éσαιást. Az ő korában a bálványimádás már senkit nem lepett meg (lásd 2,8–9). Úgy tűnt, hogy Isten Izraellel való szándéka megghiúsul. Nem csoda, ha ilyen állapotok láttán Éσαιás visszariadt a felelősségtől, amikor Isten megbízta, hogy vigye el intő és feddő üzenetét Júdának... Feladatát reménytelennek látta, amikor a nép nyakasságára és hitetlenségére gondolt, amelyért dolgoznia kell. Vajon reményt veszelve dobja el megbízatását, és hagyja, hogy Júda zavartalanul imádjá bálványait? Ilyen gondolatok rohanták meg Éσαιást, amint a templom csarnokában állt. Egyszer csak, mintha a templom belső függönye fellebbent volna, benézhetett a szentek szentjébe, ahová még a próféta sem léphetett be.” (Ellen G. White: *Próféták és királyok*, Éσαιás elhívása c. fej.)

„Miközben az angyalok énekére hallgatott, és elvonult szeme előtt az Úr dicsősége, végtelen hatalma és felülmúlhatatlan fensége, mindez igen mély benyomást tett lelkére. Döbbenetesen, félreérthetetlenül nyilvánvalóvá lett előtte önnön belső tisztátalansága, még a saját szava is szennyesnek tűnt. Az ember gyengesége és eltorzult volta az isteni szentség, világosság és dicsőség tökéletességével került szembe. A próféta mindenestől alkalmatlannak és méltatlannak érezte magát... Hogyan is szólhatna ő a néphez az Úr szent követelményeiről?” (Ellen G. White, *Review and Herald*, 1888. október 16.)

Isten nagyságáról, dicsőségéről hallani is sokat jelent, de Őt meglátni dicsőségében – ha csak távolról is – mindent felülmúló, kiváltságos kinyilatkoztatás. Éσαιáson kívül lásd Mózes,

Ezékiel, Dániel, továbbá Jézus három tanítványa tapasztalattát a megdicsőülés hegyén, valamint János apostol látomását Jelenések könyvében. A felsorolt személyek mind arról tanúsítottak, hogy élményük megrázó, félelmet keltő, de egyben csodálatos és felemelő is volt.

„Az eleven szén a tisztulás jelképe. Ha ez érinti az ajkat, nem hangzik el róla többé tisztátalan szó. Ugyanakkor az eleven szén az Úr szolgálói erőfeszítéseinek erejét is ábrázolja. Azoknak, akik Isten művében neki tetszően fáradoznak, buzgó imaéletet kell élniük, és Isten erejével kell végezniük munkájukat.” (Ellen G. White, *Review and Herald*, 1888. október 16.)

„Az Isten munkájával, lelkek megtérítésével foglalkozóknak úgy tűnik, hogy a megátalkodott embert jóformán lehetlenség elérni. Ezt érezte Ésaías is. De amikor látta, hogy Isten áll a kérubok fölött, és azok készek együtt munkálkodni Istennel, ő is kész volt hordozni az üzenetet.” (Ellen G. White, *Review and Herald*, 1887. május 3.)

„Mit számít, ha földi hatalmak felsorakoznak Júda ellen? Mit számít, ha az Úr követe ellenállásba és visszautasításba ütközik? Hiszen látta a Királyt, a Seregek Urát, hallotta a szeráfok énekét: »Teljes mind a széles föld dicsőségével!« A próféta felbátorodott. Ennek a látomásnak az emlékét vitte magával hosszú és fáradságos szolgálata végéig.” (Ellen G. White: *Próféták és királyok*, Ésaías elhívása c. fejezet)

Az adventváró nép is prófétai szolgálatra kapott elhívást a végidőben (Jel 10,11). Napjainkban is kétségbeejtő a vallástalan és névlegesen vallásos tömegek szívbeli keménysége, de Isten népének a langyossága és hitehagyása is. Hogyan bátorodhatunk fel mi is a prófétai szolgálat vállalására és beteljesítésére? Mire van szükségünk ehhez nekünk is?

2 Hogyan készítette fel Ésaiaást az Úr arra, hogy kemény ellenállással fog találkozni? Milyen reménységet látott meg vele?

Ésa 6,9–13 ■ „És mondta: Menj el, és mondd ezt e népnek: Hallván halljatok, és ne értsetek, látván lássatok, és ne ismerjete! Kövérítsd meg e nép szívét, füleit dugd be, szemeit kend be, hogy ne lásson szemével, ne halljon fülével, ne értsen szívével, hogy meg ne térjen, és meg ne gyógyuljon.

Én mondtam: Meddig lesz ez, Uram?

Mondta: Míg a városok pusztán állnak lakos nélkül, a házak emberek nélkül, és a föld puszta lesz. Az Úr az embert messze elveti, és nagy pusztaság lesz a földön. És ha megmarad még rajta egy tizedrész, ismételten elpusztul az is, de mint a terpentinfának és a cserfának, törzsük marad kivágatás után, az ő törzsük szent mag lesz!”

Vö. Mt 13,10–16

.....

.....

A prófétához intézett felhívás nem úgy értendő, hogy az Úr akarta volna megkeményíteni a nép szívét, vagy hogy Ésaiaás üzenethirdetésének erre a célra kellett volna irányulnia. Isten csupán arra a tényre mutatott rá a drámai erőjű megfogalmazással, hogy a nép túlnyomó többsége vissza fogja utasítani az isteni kegyelem szeretetteljes intését és kérést, a megtérésre hívó szót. Ez pedig törvényszerűen szívük megkeményedését eredményezi.

„Nem Isten vakítja meg az embereket, nem ő keményíti meg a szívüket. Az Úr világosságot küld, hogy kijavíthassák hibáikat, és biztos útra vezesse őket. Ennek a világosságnak az elvetése miatt vakul meg a szem, keményedik meg a szív.

A folyamat sokszor fokozatos, szinte észrevehetetlen. Ha egy fényugarat nem vesz figyelembe az ember, a lelki fel-fogás részben eltompul, a világosság következő megnyilatkozását kevésbé érzékeli. Így sűrűsödik a sötétség, míg végül éjszaka lesz a lélekben. A Szentlélek elleni bűn leggyakoribb formája az, amikor valaki kitartóan semmibe veszi a mennyi bűnbánatra hívó szavát.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Kik az én testvéreim? c. fej.)

„Világos volt a próféta feladata: emelje fel szavát és tiltakozzék az elhatalmasodó bűnök ellen. De Ésaías valami bizonyosságot akart, enélkül félt belefogni a munkába. »Meddig lesz ez, Uram?« – kérdezte. Választott néped közül senki sem fogja megérteni az üzenetet? Senki sem bánja meg bűnét, senki sem gyógyul meg? Az Úr biztosította, hogy küldetése nem lesz eredménytelen. De a nemzedékek óta szaporodó bűnöket nem lehet az ő idejében eltávolítani. Egész életén át türelmes, bátor tanítónak kell lennie, a reménység és az ítélet prófétájának. Isten szándéka végül megvalósul. Beérik fáradozásának és Isten minden hűségessé szolgálja munkájának a gyümölcse. A maradék üdvösséget nyer. Isten ígérete, mely szerint Isten szándéka végül mégis megvalósul Izráellel, bátorságot öntött Ésaías szívébe.” (Ellen G. White: *Próféták és királyok*, Ésaías elhívása c. fej.)

3 Mit tudhatunk Ésaías szolgálatának az időtartamáról, élete végéről és családjáról? Mely próféták voltak a kortársai?

Ésa 1,1 ■ „Ésaíasnak, Ámós fiának látása, melyet látott Júda és Jeruzsálem felől, Uzziásnak, Jóthámnak, Akháznak és Ezékiásnak, Júda királyainak napjaiban.”

Vö. Mik 1,1 és Hós 1,1

2Kir 21,16 ■ „Manasse nagyon sok ártatlan vért is ontott, úgy, hogy Jeruzsálem mindenfelől megtelt vele.”

Zsid 11,36–39 ■ „Mások... megcsúfoltatások és megostoroztatások próbáját állták ki... Kínpróbát szenvedtek, szétfűrészeltettek..., akikre nem volt méltó a világ. Mindezek hit által jó bizonysgot nyertek, de nem nyerték el az ígéretet.”

.....

.....

Ésaiás a déli országrészben, Júdában végezte szolgálatát. Könyve legelején felsorolja a királyokat, akiknek az idején működött. Uzziást, Jótámot, Akházt és Ezékiást említi. Júda történelme válságokkal és nyomorúságokkal bővelkedő volt ebben az időben. Uzziás (másik nevén Azáriás) király leprás lett, bűne következményét viselte (2Kir 15,1–7). Fia, Jótám után az egyik legistentelenebb király következett Akház személyében (lásd 2Kir 16. fej.) Ezékiás király uralkodása alatt csodálatos lelki megújulás bontakozott ki (2Kir 18. fej.), de az Istennel szerzett tapasztalatokban gazdag, örömteljes időszak után ismét sötét korszak, súlyos hitehagyás és elfajulás következett. Ezékiás fia, Manasse király – vallási eltévelyedésein túl – „nagyon sok ártatlan vért is ontott”. Ekkor halt mártírhálált Ésaiás próféta. A zsidó hagyomány (Babiloni Talmud) szerint Manasse szétfűrészeltette őt. Zsid 11,37 erre utalhat.

Ésaiás prófétára is vonatkoztatható, amit Ellen White Keresztelő János haláláról ír:

„Sokak titokzatosnak gondolják Keresztelő János sorsát. Azt kérdik, miért kellett börtönben sorvadnia és meghalnia... Jézus nem lépett közbe, hogy megszabadítsa szolgáját. Tudta: János kiállja a próbát. Boldogan szabadította volna meg hűséges szolgáját, de azokért az ezrekért, akiknek majd évek múltán a börtönből a halálba kell menniük, Jánosnak ki kellett innia a vértanúság poharát... Micsoda vigasz lesz

majd számukra a gondolat, hogy Keresztelő János, akinek hűségéről maga Krisztus tett tanúságot, osztozott sorsukban! Sátán engedélyt kapott, hogy véget vethessen az isteni küldött földi életének, de azt az életet, amely el van rejtve Krisztussal együtt Istenben (Kol 3,3), nem érinthette a pusztító. Isten sohasem vezeti másképpen gyermekeit, mint ahogy ők is választanák, ha előre láthatnák a véget, és felismernék ama terv dicsőségét, amelyet mint Isten munkatársai, beteljesíthetnek... A menny minden adománya között, amit csak nyújthat az embernek, a legmélyebb bizalom és a legnagyobb megtiszteltetés: Krisztussal együtt részesülni az Ő szenvedéseiben.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, János bebörtönzése és halála c. fejt.)

Ésaiás mintegy hatvan éven át, kb. 745–785-ig végezte prófétai szolgálatát. Családjáról annyit tudhatunk az Írás alapján, hogy felesége is „prófétaasszony” volt (8,3), és gyermekeiről is említés történik (7,3; 8,3.18). Ezek a próféták voltak Ésaiás kortársai: Mikeás, aki Júdában működött, kb. 740–700-ig, és Hóseás, aki az északi az északi királyságban, Izráelben működött, kb. 755–725-ig.

4 Milyen nagy események tanúja és részese volt Ésaiás?

Ésa 8,4–8 ■ „Damaskus gazdagságát és Samaria prédáját AsszírIA királyának szolgája elviszi... Azért ímé rájuk hozza az Úr a folyónak erős és sok vizét, AsszírIA királyát és minden hatalmát, feljön minden medre fölé, foly minden partja felett. Becsap Júdába is...”

Ésa 36,1; 37,21–35 ■ „Ezékiás király tizennegyedik esztendejében feljött Szanhérib asszír király Júdának minden erős városa ellen... [Isten ezzel az üzenettel küldte Ésaiást Ezékiáshoz:] Mivel könyörögtél hozzám Szanhérib, AsszírIA kirá-

lya miatt..., így szól az Úr...: Nem jön be e városba [Jeruzsálembe]... Az úton, amelyen jött, visszatér... Megoltalmazom e várost, hogy megtartsam azt önmagamért és szolgálomért, Dávidért!”

Ésa 1,8 ■ „Úgy maradt meg a Sion leánya, mint a kunyhó a szőlőben, mint kalyiba az uborkaföldön...”

„Izráel balsorsú királyságának utolsó éveit erőszak és vérontás jellemezte... Egyik királyt a másik után gyilkolták meg, hogy újabb becsvágyóknak nyissanak utat... A jogosság minden alapelvét elvetették. Az asszír fogság előtti fél évszázadban olyan volt Izráel gonoszága, mint Noé korának és minden olyan kornak a gonoszága, amikor az emberek elvetették Istent. Teljesen a bűnözésre adták magukat. A törvényszegők sok alkalmat kaptak a megtérésre. Isten egy ideig késleltette a megjövendölt büntetést. Az ország pusztulása fokozatosan történt. Tiglát-Pilézer, Asszíria királya rátört Izráelre, és foglyok sokaságát vitte magával a Galileában és a Jordántól keletre lakó törzsek közül. Mintegy két évvel később – Szalmanasszár uralkodása alatt – Samáriát [az ország fővárosát] körülzárták az asszír seregek. Az ostrom során, amely ezután következett, tömegek pusztultak el nyomorultul, éhségtől, betegségtől, és fegyver által. A város és a nemzet elesett, a tíz törzs elkeseredett maradékát pedig fogságba vitték, és szétszóródtak az Asszír Birodalom tartományaiban.” (Ellen G. White: *Próféták és királyok*, 175–181. o.)

Az északi ország pusztulása gyász, fájdalom és komoly intés volt Júda számára. Várható volt, hogy az asszír hódítás Júdát is eléri. Ésaías úgy szól erről jelképesen, hogy Asszíria nagy folyója [az Eufrátesz], amely elárasztja a tíz törzs területét, „becsap

Júdába” is. Találó hasonlattal úgy jellemzi Júda helyzetét, hogy úgy maradt meg, mint egy kis kunyhó vagy kalyiba az uborkaföldön, a hatalmas, szinte ellenállhatatlan erejű Asszír Birodalommal szemben. Ezékiás király hittel teljes imája és a hívők könyörgése meghallgatásra talált. Ésaías könyve 36–37. fejezete megörökíti, miként teljesedett Isten ígérete arra vonatkozóan, hogy megoltalmazza a várost. (Jeruzsálem szabadulásának történetét megörökíti 2Kir 18–19. és 2Krn 32. fejezete is.)

„Amikor Asszíria seregei betörték Júda földjére, úgy tűnt, hogy semmi sem mentheti meg Jeruzsálemet a teljes pusztulástól. Mielőtt Ezékiás Júda trónjára lépett volna, az asszírok már sok foglyot vittek el az északi királyságból. Néhány évvel trónra lépése után az asszírok megostromolták és bevették Samáriát. A régóta valószínűnek tartott válság végül is bekövetkezett. A győzelmesen előrenyomuló asszír csapatok megjelentek Júdában. Júda egyedüli reménysége Isten volt. Ezékiás király esdeklése Júdáért összhangban volt Isten akaratával. A héberek Istene diadalmaskodott a büszke Asszírián, az Úr megvédte méltóságát a környező népek előtt. Jeruzsálemben a nép szíve szent örömmel telt meg. Buzgón esedeztek szabadulásért, és könnyek között vallották meg bűneiket. Nagy ínségükben teljesen bíztak Isten szabadító hatalmában, és Isten nem hagyta cserben őket.” (Ellen G. White: *Próféták és királyok*, 218–225. o.)

5 Hogyan teljesítette Ésaías mind a feddés és ítélethirdetés, mind a vigasztalás szolgálatát?

Ésa 1,10; 5,18–21 ■ „Halljátok az Úr beszédét, Sodoma fejedelmei, és vedd füleidbe Istenünk tanítását, Gomora népe!... Jaj azoknak, akik a vétket hazugság kötelein vonsszák, és a bűnt mint szekeret köteleken... Jaj azoknak, akik a

gonoszt jónak mondják és a jót gonosznak, akik a sötétséget világossággá és a világosságot sötétséggé teszik, s teszik a keserűt édessé, és az édeset keserűvé! Jaj azoknak, akik a maguk szemében bölcsseknek látszanak, és eszesek önmaguk előtt!...

Ésa 40,1-2; 41,14 ■ Vigasztaljátok, vigasztaljátok népemet – így szól Istenetek! Szóljatok Jeruzsálem szívéhez, és hirdessétek neki, hogy vége van nyomorúságának, hogy bűne megbocsáttatott... Ne félj, férgecske Jákób, maroknyi Izráel, én megsegítelek – szól az Úr, a te Megváltód, Izráelnek Szentje!”

Mivel a 40. fejezettől főként vigasztaló, bátorító prófétikus ígéretek következnek, egyes teológusok arra következtettek, hogy a könyvnek ez a második része már nem a 8–7. századi Ésaías írása, hanem egy feltételezett ismeretlen szerzőé, akit elneveztek Deutero-Ésaíasnak (második Ésaíasnak). Ennek az elképzelésnek azonban semmi alapja nincs. **Tanulságos elolvasni a tanulmány végén levő függelék**et erre vonatkozóan, amely felsorakoztatja az ellenérveket a szóban forgó feltételezéssel szemben.

„[A választott nép] a saját bölcsességében járást választotta az Isten bölcsességében és igazságában járás helyett. Emiatt romlásnak indult a nemzet. De még szétszórtságukban és romlásukban, reménytelen helyzetben sem hagyta Isten magukra őket. Megaláztatással kellett rávezetni őket arra, hogy az Urat keressék. Isten Ésaíason keresztül küldött üzenetet népének. Az ártatlanok együtt szenvedtek a bűnösökkel, Isten azonban elegendő erőt, kegyelmet adott nekik. Hozzájuk küldte a bátorítás üzenetét. A nemzet reménysége

azokon nyugodott, akik megtartották romlatlanságukat. A szerencsétlenségek célja a tisztítás volt. Isten taníthatóvá akarta tenni őket.” (Ellen G. White, 151. kézirat, 1859)

Isten hívő népe nemegyszer csak „maroknyi” volt a világ tömegeihez képest a történelem különböző korszakaiban. Az ellenség túlerejével szemben csak könnyen eltaposható „férgecskének” tűnt. Az Úr azonban megindító együttérzéssel és bátorítással szólt a hűséges hívőkhöz Ésaías által.

„Bármily gyengének és gyarlónak látszik is az egyház, mégis Isten figyelmének legfőbb tárgya. Krisztus a hét gyertyatartó között jár – ez jelképezi kapcsolatát egyházával. Összeköttetése népével állandó. Ismeri valóságos állapotukat, figyeli magatartásukat, istenfélelmüket, odaadásukat. Ez biztosíték számunkra, hogy az egyház, amely teljesíti kötelességét, nem pusztulhat el. Krisztus kezéből senki sem ragadhatja ki.” (Ellen G. White: *Az apostolok története*, Isten célja egyházával és Jelenések könyve c. fej.)

6

Hogyan tett bizonyosságot Jézus arról, hogy földi szolgálatával az Ésaías által közölt prófécia teljesedett be?

Lk 4,16–21 ■ „Názáretbe ment, ahol felneveltetett, s bement szokása szerint szombatnapon a zsinagógába, és felállt olvasni. Ésaías próféta könyvét adták néki, és Ő a tekercset kihajtva* arra a helyre nyitott, ahol ez volt írva: Az Úr Lelke van énrajtam, mivelhogy felkent engem, hogy a szegényeknek az evangéliumot hirdessem, elküldött, hogy a

* Jézus korában még ismeretlen volt a lapokból összefűzött könyv. Pergamen-tekercsekről olvasták fel a törvény és a próféták szavait a zsinagógákban.

töredelmes szívűeket meggyógyítsam, a foglyoknak szabadulást hirdessek és a vakok szemének megnyílását, hogy szabadon bocsássam a lesújtottakat, és hirdessem az Úr kedves esztendejét. Behajtván a tekercset, átadta a szolgának, és leült. A zsinagógában mindenki szeme őrá volt függesztve. Ő pedig kezdett hozzájuk szólni: Ma teljesedett be ez az írás a ti hallástokra.”

Jn 12,41 „Ezeket mondta Ésaías, amikor látta az ő dicsőségét, és beszélt őfelőle.”

.....

.....

Feszült várakozás előzte meg Jézus megjelenését a názareti zsinagógában. Közöttük élt, dolgozott harmincéves koráig, de miután távozott városukból, különös, sőt megdöbbentő híreket hallottak felőle.

Minden zsidó férfi felolvashatott a zsinagógában a Tórából vagy a prófétai írásokból. Jézus bizonyára szándékosan hajtotta ki az Ésaías próféciait tartalmazó pergamentekercset 61,1–2-nél, amit azután felolvasott a zsinagógában összegyűlteknek. Szembetűnő, hogy az utolsó mondatot már nem olvasta végig, kihagyta a végét: „És Istenünk igazságszolgáltatásának napját.” (Pontosított fordítás szerint.) Ezután behajtotta a tekercset, és ezt mondta: „Ma teljesedett be ez az írás fületek hallására!” (Lk 4,21) E kijelentése által önmagát azonosította azzal a Felkenttel, akiről a felolvasott igeszakasz szól, vagyis a Messiással. Mintha csak ezt mondta volna: „Ma eddig teljesedett be ez a prófécia!”

A prófécianak ezzel az értelmezésével fontos dologra világított rá Jézus: Amit az ószövetségi prófécia a Messiásról, vagyis Óróla előre kijelentettek, az nem egy, hanem két eljövetele által fog megvalósulni. Mintát adott ahhoz, hogyan kell szétválasztani a messiási próféciaiban azt, ami az első eljöveteléhez, és ami a visszajöveteléhez, második adventjéhez tartozik.

Első eljövetele a „kegyelem esztendejének” meghirdetése, második eljövetele viszont az „igazságszolgáltatás napja” lesz. Az „esztendő” és a „nap” kifejezések, úgy tűnik, arra is utalnak, hogy első eljövetelekor hosszabb ideig lesz itt, hogy elvégezze az igazság magvetését, és felkínálja Isten bűnbocsátó kegyelmét. Második eljövetele viszont egyszeri, drámai, isteni hatalommal való beavatkozás lesz a földi történelemben, ami övének boldog, örök szabadulást jelent a bűntől és annak minden következményétől, ellenségeinek, a kegyelmét visszautasítóknak viszont az igazságszolgáltatás napja lesz.

Zsidó szerző is ezt írja Ésaías prófétáról: „Ő a legnagyobb messiási próféta.” (Haraszi György megállapítása Naftali Kraus *A zsidó Jesájáhú* című könyvéhez írt bevezetésében. Wesley János Kiadó, Budapest, 2007, 13. o.) Ésaías által oly sok ígéretet adott Isten a Messiásra vonatkozóan, hogy a próféta szinte „látta az ő dicsőségét”, amint János apostol írja. Ez volt a kiváltsága, ez a reménység éltette hosszú, küzdelmes szolgálata során.

Az e heti adomány a szociális osztály munkáját támogatja.

FÜGGELÉK

Ésaiás könyve szerzőségének kérdése

Ésaiás próféta szerzőségét – a könyv egészére vonatkozóan – senki nem vonta kétségbe a 18. század végéig. Ekkor egyes teológusok (J. C. Döderlein, majd nyomában J. G. Eichhorn, Gesenius és Rosenmüller) ezt megkérdőjelezték, és felállították az alábbi elméletet:

- Csak az 1–39. fejezet tekinthető az i. e. 8–7. században élt Ésaiás próféta művének.

- A 40–66. fejezet ismeretlen szerző műve, aki a babiloni fogóság után működött, mivel a Perzsa Birodalom első uralkodója, Círusz név szerint említetik Ésa 45,1-ben. A feltételezett, ismeretlen szerzőt Deutero-Ésaiásnak nevezték el.

- Egyesek (elsőként Duhm göttingeni tanár) azt is feltételezték ezenfelül, hogy az 56–66. fejezet megint csak egy újabb szerző műve. Őt Trito-Ésaiásnak nevezték el.

A 19. század folyamán is voltak azonban jó nevű teológusok, akik fenntartották Ésaiás próféta szerzőségét az egész könyvre, mind a hatvanhat fejezetre vonatkozóan.

A 20. század második felében azután az ún. történetkritikai irányzathoz tartozó teológusok is mindinkább visszafelé léptek a betoldások feltételezett számát, valamint ezek datálását illetően. Ésaiás könyvének egyre nagyobb részét kezdték az eredeti Ésaiás prófétának tulajdonítani. Charles Cutler Torrey (Yale Egyetem) már úgy vélte, hogy Ésaiás 34–66. fejezete (kivéve a 36–39. fejezetet) egy szerző műve. Azt is feltételezte, hogy valószínűleg

nem Babilóniában, hanem Palesztinában íródott, talán éppen Jeruzsálemben. Círusz említését, valamint a Káldeára és Babilonra vonatkozó hivatkozásokat viszont, amelyek mindössze öt helyen szerepelnek ebben a szakaszban, utólagos betoldásoknak minősítette. Egy másik szerző, W. A. Brownlee, azt vallotta, hogy a hatvanhat fejezet egységes írás voltának erős bizonyosságai vannak, ezért feltételezni kell, hogy egy bizonyos „ésaiási iskola” tehetséges szerkesztői dolgozták egybe az egészet. Megőrizhettek egy jelentős gyűjteményt az eredeti Ésaiás könyvéből, majd ehhez az iskola keretén belül újabb és újabb kijelentéseket tettek hozzá. Így állt össze szerinte végül az egész mű az i. e. 8–3. század folyamán.

Az utóbbi mintegy fél évszázad során tehát valamivel józabb, visszafogottabb lett a kritikai hozzáállás Ésaiás könyve szerzősége kérdéséhez. Az az állítás azonban, hogy Ésaiás könyve 40–66. fejezete egy feltételezett ismeretlen szerző, Deutero-Ésaiás műve, megingathatatlan dogmaként tartja magát a keresztény teológusok körében.

Egy tipikus mai állásfoglalás példaként:

„A könyvnek a teológiai jelentőségén mit sem csorbít az a tény, hogy a benne lévő próféciaíknak csak egy része vezethető vissza magára Ésaiásra. Az írásmagyarázók már a 18. században felismerték, hogy a könyv második fele, az Ézsa 40k nem íródhattak a Kr. e. 8. században, Ésaiás próféta működése alatt. Felismerésüket Bernhard Duhm fejlesztette tovább és segítette általános elismeréshez. Duhm szerint Ésaiás próféciai mind a könyv első felében, az 1–39. részben található. Ézsa 40–55. fejezet anyagát már nem ő, hanem egy névtelen próféta írta, aki a babiloni fogság idején maga is a deportáltak között élve, a fogság közeli végét jövendölte. A bekövetkezett ítéletre való utalások, a korabeli világpolitikai események, köztük például a perzsa király, Círusz név szerinti ismerete egyértelműen azt mutatja, hogy itt nem évszázadokkal korábbi vízióról, hanem egy kortárs nagyon is közeli szabadulást ígérő próféciairól van szó. De nem csak a történelmi

háttére más ezeknek a részeknek: a szóhasználat, a beszédformák, a szavak mögötti gondolatvilág is félreismerhetetlenül megváltozik Ézsza 39. fej. után. Duhm az »első Ézsaiással«, azaz »Proto-Ézsaiással« szemben Deutero-Ézsaiásnak, »második Ézsaiásnak« nevezte el a névtelen prófétát, az igehirdetését tartalmazó részek pedig a Deutero-Ézsaiás könyv elnevezést kapták. Ugyancsak Duhm volt az, aki először ismerte fel, hogy az Ézsza 56–66. részek egy még későbbi kort, a fogság utáni gyülekezet szituációját feltételezik. Duhm szerint ennek a tizenegy résznek egy másik névtelen próféta, Tritó-Ézsaiás, azaz »a harmadik Ézsaiás« lehetett a szerzője. A könyvnek ezt a szakaszát Tritó-Ézsaiás könyvének nevezi a szakirodalom. Ézsaiás könyvének ezt a hármas felosztását a kutatók többsége elfogadta. Mégis hiba lenne Proto-, Deutero- és Tritó-Ézsaiás könyvét három, egymástól független könyv antológiájának tekinteni. Proto- és Deutero-Ézsaiás könyvében az Isten szentségéről, a népek eljövendő sorsáról vagy a Jeruzsálem felemelkedéséről szóló elképzelések között már eredetileg is meglepően nagy lehetett az egybeesés. A két könyvet ezeknek a közös témáknak az alapján, a fogság utáni időben összekapcsolták egymással, majd az 56–66. részek hozzáadásával, az egész könyvet átívelő átdolgozásokkal és szerkesztői kiegészítésekkel még szorosabbá tették a három szakasz között a tartalmi és a formai kötődéseket. Így Ézsaiás könyve, ha nem is egyetlen szerző alkotásának, de mégiscsak egyetlen, többé-kevésbé egységes irodalmi alkotásnak tekinthető.” (*Bibliaismereti kézikönyv*. Kálvin Kiadó, Bp., 2004, 243–244. o.)

Fontos tehát alaposan megismerni és átgondolni Ésaías könyve szerzőségének a kérdését, áttekintve az összes érvet és ellenérvet.

Érvek és ellenérvek

- Azzal a felfogással kapcsolatban, miszerint nem létezhet jövőbeli történelmi eseményt előre bejelentő prófécia, az alábbiakra szükséges felhívni a fi gyelmet:

Feltűnő, hogy éppen Ésaías könyvében találhatóak a leghangsúlyosabb igék Isten jövőt előre ismerő bölcsességéről és ígéreteit beteljesítő hatalmáról: „Emlékezzetek meg a messze régi dolgokról, hogy én vagyok Isten, és nincsen több, Isten vagyok, és nincs hozzám hasonló. Megjelentem kezdettől fogva a véget, és előre azokat, amelyek még meg nem történtek, mondván: tanácsom megáll, véghezviszem minden akaratomat.” (Ésa 46,9–10) Lásd még: Ésa 41,26; 42,9; 44,7–8. Círusz nevének előre említését különösen nem tudják elfogadni sokan. Érdemes hozzátennünk, hogy hasonló prófécia található 1Kir 13,2-ben is. Jósías nevét és vallási reformjait illetően mintegy három évszázaddal előbb hangzott el kijelentés.

Gleason L. Archer írja:

„A történelmi viszonyok... megmagyarázzák, hogy miért volt szükség olyan szokatlan jelre, mint Círusz név szerinti megjövendölése 150 évvel Babilon bukása előtt. Júda vallásilag és erkölcsileg olyan mélyre süllyedt, hogy [a babiloni fogság fenyegetése vált szükségessé]... Ha egy egész népet fogságba visznek egy távoli országba, akkor gyakorlatilag nem sok remény van arra, hogy valaha is visszatérjenek szülőföldjükre. Erre a történelem folyamán nem volt példa. Emberileg nézve semmi kilátás nem volt arra, hogy a népek közé szétszórt Júda valamely jövőbeli nemzedéke valaha is visszatérjen az ígéret földjére. Így tehát teljesen érthető, hogy Isten egy határozott biztosítékot adott, amire a fogságba elhurcolt hívők úgy tekinthettek, mint jövőbeli szabadulásuk és Palesztinába való visszatérésük zálogára. Ezt a jelet úgy adta meg Isten, hogy pontosan megjelölte jövőbeli szabadítójuk nevét is. A részletes és pontos próféciáknak különleges célt kellett betölteniük. Meg kellett erősíteniük azt, hogy a próféta szava valóban az egy igaz Isten üzenete volt... Az Ő elrendelése volt, hogy a szövetség népét fogságba hurcolták, nem pedig Babilon ereje miatt történt ez. A beteljesedett prófécia meggyőző erejű bizonyágtétele ad majd erőt a fogságban lévő, jövőbeli generációnak a Palesztinába való visszatéréshez. Izráel hite csa-

kis úgy maradhatott meg a megsemmisítő csapások ellenére – amikor a városok és tanyák teljesen elnéptelenedtek és a templomot lerombolták –, hogy a nép tökéletes bizonyoságot kapott arra vonatkozóan, hogy ezek az események Izráel Istenének engedélye és terve alapján történtek, nem pedig azért, mert Izráel Istene egy jelentéktelen kis istenség lenne, akít a Káldeus Birodalom hatalmasabb istenei legyőztek. (Jeruzsálem eleste után ugyanis ezt gondolta az egész pogányság.) [Círuszra is] mély benyomást tett a nevét is tartalmazó ősi prófécia, amely születése előtt több mint száz évvel keletkezett. Logikusnak tűnik, hogy ez a körülmény győzte meg őt a zsidók Istene létezése és hatalma felől, valamint készítette őt a rendelkezés meghozatalára, miszerint a Jahve-hívők nagy számban visszatérhetnek a szülőföldjükre.” (Az ószövetségi bevezetés vizsgálata. Keresztény Ismeretterjesztő Alapítvány, Budapest, 2001, 403., 406–407. o.)

▪ A feltételezés szerint a Babilonban működő DeuteroÉsaiás létezése mellett az az egyik fő érv, hogy a 40–66. fejezetben Babilon gyakori említésével találkozunk. Ha közelebbről megvizsgáljuk ezt az érvet, kiderül, hogy a 40–66. fejezetben mindössze négyszer történik említés Babilonról, míg az 1–39. fejezetben kilencszer! Az 1–39. fejezetet pedig mindenki az eredeti, 8. századi, Júdeában működő Ésaiás prófétának tulajdonítja.

„Ami pedig a babilóniai fogság előrevetítését illeti, rá kell mutatnunk arra, hogy még a hatodik fejezetben is – amelyet pedig minden kritikus észaiási eredetűnek tart – vannak olyan pontok, melyek Júda Nebukadneccar alatt történt teljes elnéptelenedésére és pusztulására mutatnak előre. A 11. és 12. versben azt olvaszuk, hogy Isten ítélete lesújt Júdára, »míg lakatlanok nem lesznek a városok, a házakban nem lesz ember, a föld pedig pusztává nem válik. Eltávolítja Jahve az embert, és nagyon elhagyott lesz az ország...

Ehhez hozzá kell tennünk azt az egyértelmű próféciát, amelyet Ésaiás Ezékiásnak jövendölt meg (Ézs 39,5–7) azután, hogy a király elkövette azt a ballépést, hogy megmutatta egész kincstá-

rát a babiloni követeknek: Egy nap az egész vagyonát elviszük Babilóniába... Babilónia ebben az időben még csupán az Asszír Birodalom egyik behódolt tartománya volt. Az i. e. 8. századi Ézsaiás azonban már itt is előre szolt a majdani káldeus hatalomról.” (Gleason L Archer, i. m., 404–405. o.)

Hozzá kell tennünk ehhez, hogy Ésaías 21,1–9 Babilon elstéröl is szól, söt Belsazar éjszakájának (lásd Dn 5. fej.) a történéseit is felvillantja.

▪ Érvként hozták fel a témabeli különbséget az 1–39. fejezet és a 40–66. fejezet között, mondván, hogy az első részben a bűnök, gonoszságok megfeddéséről van szó, míg a második rész azért kapta a Vigasztalások könyve elnevezést, mert abban más a téma, ott az üdvösség reménységéről való bizonyágtevés, az áldás ígéretei hangzanak fel.

Kétségtelen, hogy a második résznél a vigasztaló ígéreteken van a hangsúly. De ezért még nem szükséges egy új szerzőt feltételezni. Jellegzetes a prófétáknál, hogy a súlyos feddés után a reménység, a bátorítás üzenetei következnek, mert Isten „megsebez, de be is kötöz” (Jób 5,18). Gyakran közvetlenül egymás mellett található az ítélet- és a kegyelemhirdetés, szinte mondatról mondatra váltják egymást, máskor viszont a feddő üzenetek sorozata után a reménység ígéreteinek a sorozata következik. Van példa erre Ésaías könyvében is, és más prófétai könyvekben is.

Ezékiel könyvében is megfi gyelhetjük például, hogy az első részben a bűnök megrázó leleplezésén van a hangsúly, a 37–48. fejezetben viszont Izráel feltámadásának és megújulásának az ígéretei következnek. Itt is lehetne egy anonim „Deutero-Ezékiel” feltételezni, ugyanolyan alapon, mint Ésaías könyvébenél, de Ezékiel könyvébenél ez senkinek sem jutott eszébe. Nem kell új iratot vagy szerzőt feltételezni tehát azért, mert az ígéret sorozata a „vigasztaljátok, vigasztaljátok népemet” bevezetéssel kezdődik Ésa 40. fejezetének 1. versében. Az lenne természetellenes, ha egy bibliai iratban csak ítéleteket, míg egy másikban csak vigasztalásokat találánk.

▪ Fontos rámutatni arra is, hogy a külön könyvnek vélt második rész is említi ugyanazokat a gonoszságokat, amelyekről az első részben is szó esik. Hasonlítsuk össze az alábbi igehelyeket: 1,15, vö. 59,3; 10,1–2, vö. 59,4–9; 29,13, vö. 58,2.4; 1,29, vö. 57,5. Ésaías 59. fejezete különösen megdöbbenő állapotokat vázol. Úgy tűnik, hogy a Manassé uralmának a kezdetétől fogva elburjánzó rettenetes bűnöket, valamint a hűségesegek igen megpróbált, kiszolgáltatott helyzetét mutatja be itt a próféta (vö. 2Kir 21. fejezetével).

▪ Érvként hozzák fel azt is, hogy a 40–66. fejezetben nem olvasható Ésaías neve. Egészen természetes azonban, hogy ha az első részben többször is említettett a név, akkor világos, ki a szerző, és nem szükséges ezt a második részben is ismételtelen közölni.

▪ Fontos érv Ésaías 40–66. fejezetének fogság előtti keletkezése mellett, hogy a 44., az 57., a 65. és a 66. fejezetben a bálványimádás elleni erőteljes próféciaikat találunk. A fogság utáni zsidóság körében azonban teljesen megszűnt a bálványimádás. Történelmi tény, hogy a babiloni fogság fenytéke, az ebből levont tanulságok örökre kigyógyították a júdabelieket a bálványimádásból. A fogság utáni próféták – Aggeus, Zakariás, Malakiás, Ezsdrás, Nehémiás – másfajta bűnöket feddenek meg, mint pl. az idegenekkel való szövetséget, a szegények elnyomását, a szombat megszenteltetését, a tized visszatartását. A bálványimádás azonban nem téma többé. „Ami a fogság utáni kort illeti, a legkülönbözőbb meggyőződésű tudósok is egyetértenek abban, hogy a hazatérő zsidók, akik újra benépesítették Júdát, nem hoztak magukkal bálványimádó szokásokat.” (Gleason L. Archer, i. m., 400. o.)

W. H. Brownlee így magyarázza ezt a feltűnő tény: „Nem lehetetlen, hogy némely fogság előtti próféciaik is belekerülhettek Deutero-Ésaías könyvébe. Az alábbi szakaszokról különösképpen feltételezhető, hogy fogság előtti eredetűek: 56,4; 57,13; 58,1–7.” (*The Meaning of the Dead Sea Scrolls for the Bible*. K. n., London–Oxford, 1923, 5. o.) Mennyivel természetesebb lenne a 40–66. feje-

zetben található, bálványimádás elleni küzdelemmel foglalkozó szakaszokat Éσαιás próféta szerzősége bizonyosságának tekinteni!

▪ Egyértelmű stilisztikai rokonságot is felfedezhetünk Ésa 1–39. fejezete és a 40–66. fejezetek között.

Az „Izrael Szentje” kifejezés pl. Éσαιás könyvében kívül mindössze ötször fordul elő az Ószövetségben. (Zsoltárok könyvében és Jeremiás könyvében.) Éσαιás könyve említett két részében viszont a következő gyakorisággal és arányban: Az 1–39. fejezetben tizenkétszer, a 40–66. fejezetben tizennégyszer. Az „Izrael [vagy Jákob] erős Istene” (avagy „hatalmasa”) kifejezés csak Éσαιás könyvében fordul elő, mégpedig mind az első, mind a második részben (1,24; 49,26; 60,16).

Mintegy ötven olyan mondatot vagy jellegzetes kifejezést lehet találni, amely a könyv mindkét szakaszában egyaránt megtalálható. Néhány példa: 35,10, vö. 51,11; 14,27, vö. 43,13; 11,12, vö. 56,8.

▪ Éσαιás könyve 40–66. fejezetében éppúgy találunk a kortárs Mikeás próféciáival párhuzamos, csaknem szó szerint megegyező kijelentéseket, mint az első részben: Ésa 2,1–4, vö. Mik 4,1–4. Még több ilyen hasonlóság van a második részben: Ésa 52,12, vö. Mik 2,13; Ésa 58,1, vö. Mik 3,8; Ésa 49,23, vö. Mik 7,17; Ésa 41,15–16, vö. Mik 4,13.

Nem állapítható meg, hogy melyik próféta hivatkozik a másik kijelentésére, a párhuzamok azonban mindenképpen a szoros együttműködés bizonyágai. A feltételezett, fogság utáni Deutero-Éσαιás esetében semmi sem indokolná e feltűnően szoros kapcsolatot.

Éσαιás és Hóseás próféták is kortársak voltak. Éσαιás könyvében a második részben találunk egy hivatkozást Hóseás próféciájára: Hós 13,4, vö. Ésa 43,11; 45,21. Valószínűleg Éσαιás idézett Hóseástól mint idősebb kortársától. Egy feltételezett későbbi szerző esetében sokkal kevésbé lenne érthető és természetes az ilyen konkrét hivatkozás.

▪ Éσαιás könyve szép, tiszta, emelkedett héber nyelven íródott, babiloni vagy perzsa nyelvi hatásnak nyoma sincs benne. A fog-

ság utáni iratokban viszont rendszerint fel lehet fedezni az ott töltött hetven év nyelvi hatásának nyomait.

▪ Éσαιás 40–66. fejezetében a földrajzi utalások egyértelműen palesztinai környezetre vallanak, nem pedig babilóniaira. Olyan fákat emleget például, mint a „cédrus, a ciprus és a tölgy” (41,19; 44,14). Amikor különböző események földrajzi helyére utal az irat szerzője, nézőpontja egyértelműen palesztinai (lásd pl. 43,14; 41,8–9; 45,22; 46,11).

▪ Az i. e. 180 körüli időből való apokrif irat, Jézus, Sirák fia könyve név szerint hivatkozik Éσαιásra, és megemlékezik a nevezetes történelmi eseményekről, amelyekkel egy időben működött. Többek között a következőket írja:

„[Éσαιás] nagy lelkével látta a végső dolgokat, és vigasztalta a Sionban sírókat. Megmutatta örök időkre, hogy mi lesz, és a rejtett dolgokat, létrejöttük előtt.” (48,17–25) Az idézett rész utolsó gondolata szó szerinti hivatkozás Ésa 48,6-ra. Sirák fia e szerint – i. e. 180 körül – csak egy Éσαιás prófétáról tudott, akit „nagy és megbízható prófétának” nevez (48,22-ben), és aki Ezékiás király idején élt, amikor Sénakherib asszír király felvonult Jeruzsálem ellen. Neki tulajdonítja a nevezetes „vigasztalásokat” is, és a feltételezett Deutero-Éσαιás könyvébe tartozó, Éσαιás 48,6-ból származó kijelentést is. Furcsa lenne, ha tényleg létezett volna egy másik nagy prófétaegyéniség a hetvenéves fogság lezárulásakor, a vélt Deutero-Éσαιás, Jézus, Sirák fia azonban mégsem tudott volna semmit a személyéről.

▪ A zsidóknál a kanonikusság egyik feltétele volt, hogy az irat szerzője elismert próféta legyen. Ésa 40–66. fejezetei nehezen kerülhettek volna bele a kánonba, ha teljesen ismeretlen szerzőtől származó, külön iratok lettek volna.

▪ A holt-tengeri tekercsek között talált két Éσαιás-tekercs azt bizonyította, hogy Éσαιás könyve a mai formájában volt ismert az i. e. 2. században. Nem volt külön tekercsen a 40–66. fejezet. A barlangi Éσαιás-tekercsek korát többféle módszerrel határozták meg. Az eredményként megállapított kormeghatározást

senki sem vitatja. Az ősi tekercek azonos terjedelemben és tartalommal őrizték a könyv ma ismert szövegét. Nem lehetne így, ha valóban két vagy három szerző műve lenne Éσαιás könyve.

Végezetül az Újszövetség bizonyágtételére hivatkozunk. Az újszövetségi iratok, amelyek nagyon gyakran idéznek Éσαιás könyvéből – az első és a második részéből egyaránt –, nem tudnak az úgynevezett Deutero-Éσαιásról és két külön könyvről. Lásd pl. az alábbi idézeteket: Mt 12,17–21, vö. Ésa 42. fej.; Lk 3,4, vö. Ésa 40,3–5; Csel 8,28.32–33, vö. Ésa 53. fej. ; Rm 10,16, vö. Ésa 53,1; Rm 10,20, vö. Ésa 65,1.

Figyelemre méltó a Jn 12,38–41-ben található feljegyzés: „Hogy beteljesedjék Éσαιás próféta beszéde, amelyet mondott: Uram, ki hitt a mi tanításunknak? És az Úr karja kinek jelentetett meg? Azért nem hihetnek, mert ismét mondta Éσαιás: Megvakította az ő szemüket, és megkeményítette az ő szívüket, hogy szemükkel ne lássanak, és szívükkel ne értsenek, hogy meg ne térjenek, és meg ne gyógyítsam őket. Ezeket mondta Éσαιás, amikor látta [Jézus, a Messiás] dicsőségét, és beszélt felőle.” Az alábbi, Éσαιás könyvéből való kijelentésekre történik itt hivatkozás: Ésa 53,1; 6,9–10. János apostol tehát egyaránt az ismert Éσαιás prófétának tulajdonítja a könyv első és második részéből való idézeteket.

Összegzés: Az érvek és ellenérvek gondos megvizsgálása ahhoz a végkövetkeztetéshez vezet, amit Gleason L. Archer így fogalmaz meg: „Ha a pró és kontra érveket fontolóra vesszük, akkor azt kell kimondanunk, hogy sokkal nagyobb hitet igényel azt hinni, hogy Éσαιás könyve 40–66. fejezetét nem a nyolcadik századi Éσαιás írta, mint elfogadni azt, hogy ő írta.” (Gleason L. Archer: *A Survey of Old Testament Introduction*, 10. kiad., Moody Press, Chicago, 1975, 343. o.)

Kicsoda az Isten? – Kérdésfelvetés és válasz

1 Milyen alapkérdéssel szembesít minket Ésaías próféta?

Ésa 40,18–25 ■ „Kihez hasonlítjátok Istent, és milyen képet készítetek Őröla?... Kihez hasonlítotok hát engem, hogy hasonló volnék? – szól a Szent.”

.....

.....

Két kérdésre is felbonthatjuk a fenti kérdést: Kicsoda Isten a maga valóságában? És milyen képet alkotunk róla mi magunkban, illetve hirdetünk mások számára is? Megegyezik-e a kettő?

Az ókori pogány népek különböző földi dolgokhoz hasonlították isteneiket. Isten azonban semmilyen általa teremtett földi dologhoz nem hasonlítható. Ezért tiltja a Tízparancsolat 2. parancsolata, hogy Őt bármilyen módon is ábrázoljuk, és aztán ezt a saját elképzelés szerinti istent imádjuk.

„Mi is bálványimádó korban élünk. Talán most nincsenek látható szentélyek, bálványokon sem pihen szemünk. Tömegeknek vannak azonban téves fogalmaik Istenről és tulajdonságairól. Éppúgy hamis Istent szolgálnak, mint ahogy Baál imádói tették. A kinyilatkoztatás fölé helyezik az emberi bölcsességet. Azt a hitet, amely Pált, Pétert és Jánost áthatotta, idejétmúltak tartják, olyannak, amely

nem méltó modern gondolkodású emberekhez.” (Ellen G. White: *Próféták és királyok*, Illés lelkével és erejével c. feje.)

„A legmagasabb értelem a kimerülésig gyötörheti magát az Isten természetete felől való találgatásokkal, igyekezete azonban meddő marad. (...) Emberi ész nem foghatja fel Istent. Véges ember ne igyekezzék megmagyarázni Istent. (...) Itt ékesszóló a csönd. A mindenható Isten vitán felül áll. (...) Oly tudatlanok vagyunk Isten felől, akár a kisgyermek, de kisgyermek módjára szerethetjük Őt és engedelmelkedhetünk neki.” (Ellen G. White: *Bizonyságtételek*, VIII. köt., 279. o.)

2 Mi a legalapvetőbb ismeret Isten felől?

Ésa 40,26 ■ „Emeljétek föl a magasba szemeteket, és lássátok meg: ki teremtette azokat? Ő, aki kihozza seregüket szám szerint, mindnyájukat nevéen szólítja, nagy hatalma és erőssége miatt egyetlen híjuk sincsen.”

Ésa 42,5 ■ „Így szól az Úr Isten, aki az eget teremtette, és kifeszítette, kiterjesztette a földet termésével, aki lelket ad a rajta lakó népnek, lehetet a rajta járóknak.”

.....

Jó dolog az embernek gyakran feltekinteni az égboltra és gondolkodni Isten nagyságáról. A 21. század elején már sokkal több ismerettel rendelkezünk az univerzumból, mint az előttünk élt nemzedékek. Jelentéktelen semminek érezhetjük magunkat – nemcsak egyéneként, hanem az egész bolygónkat is, a rajta lévő összes emberrel együtt – ha a világmindenség nagyságával mérjük össze magunkat a mai tudomány fényében, amely azon-

ban még mindig csak töredékes ismeret. A világmindenség teljes nagyságáról nincs fogalmunk, de az a több száz milliárdszor több száz milliárd égitest, ami a mai tudás szerint biztosan létezik, bőven elégséges ahhoz, hogy megrendüljünk Isten nagyságától. Az élet is Isten csodája és szuverén ajándéka, Ésaías 42,5 erre utal. Vö. Ap csel 17,25. **Lásd még a fejezet végén lévő függeléket.**

3 Hogyan tesz bizonyosságot Ésaías próféta arról, hogy a földi történelem folyamatai és eseményei, fölött is Istené a főhatalom?

Ésa 44,7 ■ „Ki hirdetett hozzám hasonlóan? Jelentse meg és hozza azt elém, mióta csak e világ népét teremtettem! Jelentsék meg a közeli és távoli jövőt!”

Ésa 46,9–10 ■ „Emlékezzetek meg a messze régi dolgokról, hogy én vagyok Isten, és nincs több, Isten vagyok, és nincs hozzám hasonló. Aki megjelentem kezdettől fogva a véget, és előre azokat, amik még meg nem történtek. Ezt mondom: Tanácsom megáll, véghezviszem minden akaratomat.”

Ésa 48,3 ■ „Amelyek eddig történtek, előre megjelentettem, szám kihirdette és tudatta azokat, gyorsan véghezvittem, és bekövetkeztek.”

Erős kísértést jelentettek Júda népe számára a körülöttük lakó népek bálványimádó kultuszai. Ésaías próféta az idézett érveléssel igyekezett rávezetni a júdabelieket arra, hogy milyen balgaság bálványimádásra cserélni az élő, teremtő Isten tiszteletét. Bizonyítsák istenvoltukat a bálványistenek azzal, hogy megje-

lentik a közeli és a távoli jövőt! Ugyanakkor emlékezzék Júda népe arra, hogy hányszor teljesedtek Isten ígéretei, előre adott kijelentései történelmük során!

A bálványistenekhez intézett kihívás által érzékelteti a próféta, hogy a közeli és távoli jövő kinyilatkoztatása olyan képesség vagy tulajdonság, amely egyedül az élő, teremtő Isten sajátja. Ésaías könyvében egy másik helyen is található még ugyancsak a bálványisteneknek szóló, de valójában a tisztelőik szemét felnyitni akaró felhívás: „Jelentsétek meg, mik lesznek ezután, hogy megtudjuk, hogy ti istenek vagytok” (Ésa 41,23).

Ma is érvényes Blaise Pascal alábbi megfigyelése: „Különféle, egymással ellentétes vallásokat látok, következőképpen mind hamis, kivéve egyet, amelyik nem az. Mindegyik a maga tekintélyére hivatkozva követeli, hogy higgyenek benne, és fenyegeti a hitetleneket. Ezen az alapon tehát nem hiszek bennük. Mert azt akárki mondhatja, akárki kijelentheti, hogy ő próféta. Ám azt látom, hogy a keresztény vallásban beteljesedett jövendölések vannak, ezt pedig egyik sem mondhatja el magáról.” (*Gondolatok*, 693. töredék)

Isten jövőbe látó képességének kettős alapja van: az Ő előre ismerése és előre tervezése. E mögött pedig „végéremehetetlen” (Ésa 40,28), „határtalan” (Zsolt 147,5) bölcsessége áll, amely számunkra valójában felfoghatatlan. Isten előre ismerése magában foglalja a születendő emberek személyi adottságainak, szabad választásinak, személyiségfejlődésének az előre tudását. Kiterjed arra is, hogy milyen állapotok és történések alakulnak ki a kisebb és nagyobb közösségekben az egyes emberek szabad döntései és azok egymásra hatásai nyomán, végső soron pedig a történelem nagy színpadán korszakról korszakra. Isten jövőt feltáró képességének másik alapja az Ő előre tervezése. Ő sohasem a pillanatnyi körülmények közepette dönti el, hogy mit fog cselekedni, hanem előre tervez: „mindent az ő akaratának tanácsából cselekszik” (Eféz 1,11). Soha nem kapkod vagy bizonytalankodik, mert „örök-től fogva tudja minden cselekedetét” (Ap csel 15,18).

4 Lássunk egy példát arra, hogy az élő Isten – egyedül csak Ő – „meg tudja jelenteni a közeli és távoli jövőt”! Milyen kinyilatkoztatást közölt Isten előre Ésaías által Babilon bukásáról és a város további sorsáról?

Ésa 21,2.4-5.9 ■ „Kemény látás jelentetett meg nekem... Jöjj fel, Elám, szállj meg Madai... Reszket szívem, iszonyúság rettent, a kedves éjszakát remegéssé tette nekem. Teríts asztalt, vigyázzon a vigyázó, egyetek-igyatok, föl fejedelmek, kenjétek a pajzsot!... Ímé, lovas csapat jött, páros lovak, szólt és mondta: Elesett, elesett Babilon! Isteneinek faragott képeit mind a földre zúzták le.”

Ésa 13,17-20 ■ „Ímé, én feltámasztom ellenük a médiabelieket, akik ezüsttel nem gondolnak, és aranyban nem gyönyörködnek... Olyan lesz Babilon, a királyságok ékessége, a káldeusok dicsekvésének díszje, mint ahogyan elpusztította Isten Sodomát és Gomorát. Nem ülik meg soha, és nem lakják nemzetségről nemzetségre.”

Jer 50,40 ■ „Amint felforgatta Isten Sodomát és Gomorát, és az ő szomszéd városait, azt mondja az Úr, éppúgy nem lakik ott egy ember sem, ember fia nem lakja.”

Jer 51,37 ■ „Babilon kőrákássá lesz, sárkányok lakhelyévé, csudává, csúfsággá és lakatlanná lesz.”

.....

.....

(Ésaías próféta kb. i. e. 685-ig végezte szolgálatát, Babilónia meghódítása a médek és a perzsák által i. e. 538-ban történt. Számoljuk ki, mennyi idővel korábban adott jelentést Isten Babilon elestéknek a közeli jövőben bekövetkező eseményéről? Mire utal a 21. fejezetből idézett próféciában ez a részlet: „a kedves éjszakát remegéssé tette nekem”? Jelöljük meg az igehelyet, ami ezzel összefüggésbe hozható! Hogyan utal a prófécia arra, hogy

Babion pusztulásának egyik oka az volt, hogy az ókori bálványtisztelet egyik központja volt? Fennmaradt-e Babilon, az egykor oly híres város, a „királyságok ékessége” lakott városként?)

Figyelemre méltó, hogy az idézett kijelentések elhangzásakor *Elám* (Perzsiára utal, a perzsák egyik fővárosa Susán is volt) és *Média* (a szövegben Madai Médiát jelenti) még egyáltalán nem számított jelentős hatalomnak. Akkor még Asszíria számított fő ellenségnek. Emberileg semmiképpen nem volt megjósolható, hogy a médek és perzsák szövetsége fogja legyőzni a nemsokára nagyhatalommá való Babiloni birodalmat.

Ami a távoli jövőre vonatkozó prófétikus kijelentést illeti, hogy Babilon városa teljesen elpusztul és „nemzetségről nemzetiségre nem lakják” – ez a jövődőlés fokozatosan teljesedett be.

Először Szénakhérib asszír király rombolta le a várost i. e. 689-ben (erről Ésaiaás még tudomást is szerezhetett), de utána fia, Esarhaddon újjáépítette. Ezután lett még a káldeusok „dicsekvésének díszé”, miután Nabukodonozor birodalma egyedülállóan pompás fővárosává tette. A perzsa hódítók épen hagyták a várost, hiszen, mint ismeretes, harc nélkül foglalták el a birodalmi székhelyet. Később Xerxész perzsa uralkodó részben lerombolta Babilon városát egy lázadás megtorlásaként. A helén hódító, Nagy Sándor i. e. 331-ben e részben lerombolt állapotában is fővárosává kívánta tenni. A város végérvényes hanyatlása akkor következett be, amikor Nagy Sándor egyik utódállamának uralkodója, Szeleukosz Nikatór új fővárost építtetett i. e. 305 körül, amit önmagáról Szeleukiának nevezett el. Ekkor sok építőanyagot Babilonból szállítottak át, és a lakosok nagy része is az új fővárosba költözött. Ezután már csak folyamatosan pusztult az egykor dicső város. Időszámításunk előtt 20 körül a város nagy része már csak pusztaság volt, amint az ókori szerző Sztrabón beszámol róla, de ekkor még néhányan lakták. Traianus római császár uralkodása idejétől fogva (i. sz. 98–157) viszont már csak lakatlan romváros.

5 Hogyan szólt Isten előre a próféta által a júdabeliek babiloni fogságból való szabadulásáról és annak körülményeiről?

Ésa 44,28–45,4 ■ „Aki Círusnak ezt mondja: Pásztorom, aki véghezviszi minden akaratomat. Aki ezt mondja Jeruzsálemnek: Megépíttessék! És a templomnak: Alapja vettesék!... Így szól az Úr felkentjéhez, Círuszhoz, akinek jobb kezét megfogtam, hogy meghódoltassak előtte népeket, és királyok derekának övét megoldjam, megnyissam előtte az ajtókat, hogy a kapuk be ne zároltassanak. Én megyek előtted, és az egyetlenlent megegyenesítem, az ércajtókat összetöröm, és leütöm a vaszarakat. Neked adom a sötétség kincseit és a rejtekhelyek gazdagságait, hogy megtudjad: én vagyok az Úr, aki téged neveden hívtalak, Izrael Istene. Az én szolgámért, Jákóbért, elválasztott Izráelemért neveden hívtalak el, szeretettel szólítottalak, noha nem ismertél.”

Ésa 11,15–16 ■ „Az Úr megátkozza Egyiptom tengerének nyelvét, és kezét felemeli az Eufrátesz fölé erős, száraztó szélben, és hét patakra csapja azt, népét pedig sarus lábbal vezeti át. Elkészített út lesz népe maradékának... amint volt Izraelnek, amikor kijött Egyiptom földjéből.”

„Círusz seregének megjelenése Babilon falai előtt azt jelezte a zsidóknak, hogy fogságuk vége elközelgett. Círuszt, születése előtt több mint egy évszázaddal, az ihletett ige név szerint említette. Jeremiás írásaihoz is hozzájutottak a foglyok, és ezek félreérthetetlenül kinyilatkoztatták, hogy

mennyi időnek kell eltelnie, mielőtt visszatérhetnek Babilonból Izráelbe (Jer 25,12; 29,14). Babilon bukása után mintegy két év múlva Círusz lépett a trónra. *[Előzőleg a méd Dáriusz uralkodott a káldeusok tartománya felett, akit a hódító Círusz társuralkodóként emelt maga mellé.]* Uralkodásának a kezdete annak a 70 évnek a végét jelezte, amely akkor kezdődött, amikor Nabukodonozor az első héber foglyacsapatot hazájából, Júdeából Babilonba vitte.

Amikor a király látta az igéket, amelyek több száz évvel születése előtt jelezték Babilon elfoglalásának módját, amikor hallotta az üzenetet, amit a világegyetem Ura neki küldött, szíve mélységesen megindult, és elhatározta, hogy teljesíti Isten által kijelölt küldetését. Szabadon bocsátja a júdeai foglyokat, segít nekik az Úr templomának helyreállításában. Írásos kiadványban tette közzé egész birodalmában, hogy gondoskodni kíván a zsidók hazatéréséről és templomuk újjáépítéséről (lásd Ezsd 6,3–5).” (Ellen G White: *Proféták és királyok, A foglyok hazatérése* c. fej.)

Dániel ismertette meg Círusszal Ésaías kijelentéseit. A fenti idézetben olvashattuk, hogy a perzsa királyt nem csupán az döbbenette meg, hogy Isten név szerint tett kijelentést róla már születése előtt, hanem az is, amit a prófécia *„Babilon elfoglalásának a módjáról”* mondott. Az Ésaías 11-ből idézett prófécia az Egyiptomból való szabadításhoz hasonlította a júdabeliek szabadulását a babiloni fogságból. Ahogy egykor az Úr szétnyitotta a Vörös-tengert, hogy ők megszabaduljanak, ezúttal Círusz seregeinek nyitott utat, hogy az Eufrátesz medrén keresztül bejussanak az egyébként bevehetetlennek tűnt Babilonba. A prófétikus kijelentés arra utal, hogy felülről jövő sugallatra talált rá Círusz arra a megoldásra, hogy titokban elvezetteti az Eufrátesz vizét, és így hódítja meg a várost. **Lásd még a történetírói feljegyzéseket Babilon bevételeének módjáról a tanulmányhoz kapcsolt függelékben!**

6 Hogyan hangzik a szabadítás ígérete Isten minden-kori hívő népének?

Ésa 43,1.11 ■ „És most, ó Jákób, így szól az Úr, a te Teremtőd, a te Alkotód, Izráel: Ne félj, mert megváltottalak, neveden hívtalak téged, enyém vagy!... Én, én vagyok az Úr, rajtam kívül nincs Szabadító!”

Ésa 44,21–22 ■ „Emlékezzél meg, Jákób, ezekről emlékezzél meg, Izráel, mert szolgám vagy te, én alkottalak téged. Szolgám vagy, Izráel, nem feledlek el! eltöröltem álnokságaidat, mint felleget, és mint felhőt bűneidet, térj én-hozzám, mert megváltottalak!”

Ésa 46,3–4 ■ „Hallgassatok rám, Jákób háza, Izráel házának minden maradéka, akiket magamra raktam anyátok méhétől fogva, és hordoztalak titeket születésetek óta! Vén-ségeitekig én vagyok az, megőszülésetekig én visellek. Én teremtettem, én hordozom, én viselem és megszabadítom.”

.....

.....

.....

El sem lehet gondolni együttérzőbb, bátorítóbb üzeneteket! Emberileg kilátástalan lehet Isten népének helyzete, jövőjük reménység nélkülinek tűnhet, de Isten lehetőségei korlátlanok arra, hogy megszabadítsa őket, hogy felmagasztalja nevét általuk.

„[Az Ésaías által adott vigasztalások] a hívők reménységét és örömét jelentették az évszázadok során. Isten biztos ígéretei éltették gyermekeit, akiket minden korban megvetettek, üldöztek, cserbenhagytak. Hit által néztek a jövőbe, amikor Isten teljesíti egyházának adott ígéletét: »Örökké-

való ékességgé teszlek, gyönyörűséggé nemzetségről nemzetségre.« (Ésa 60,15) (Ellen G White: *Próféták és királyok*, Látomások az eljövendő dicsőségről c. fej.)

A 126. zsoltár érzékelteti, hogy milyen öröm volt Júda hívő maradéka számára az Isten által szerzett csodálatos szabadulás. „Őszinte örömmel tudták közösen énekelni” – írja Ellen White a *Próféták és királyok* című könyv A foglyok hazatérése fejezetében.

„Amikor visszahozta az úr Sion foglyait,
olyanok voltunk, mint az álmodók.
Akkor megtelt a szánk nevetéssel,
nyelvünk pedig vigadozással.

Akkor így szóltak a pogányok:
hatalmasan cselekedett ezekkel az Úr!
Hatalmasan cselekedett velünk az Úr,
azért örvendezünk.”

(1–3. vers)

Az e heti adomány az eleki szociális otthon munkáját támogatja.

FÜGGELÉK

Az élet „titka”

Érdekes megállapításokat olvashattunk a Boldogkői Zsolt molekuláris biológussal, az MTA doktorával készített interjújában:*

„- [...] *Egyáltalán mit nevezhetünk életnek?*

- Magát az életet nehéz egyértelműen meghatározni, leggyakrabban az életjelenségekkel azonosítják. Egy élő elhatárolódik a külvilágtól, másrészt kapcsolatban is van azzal, hiszen anyagcserét folytat, s ehhez tápanyagokat, vizet, oxigént kell felvennie, illetve salakanyagokat és szén-dioxidot kell leadnia. Emellett egy élő szervezetnek a környezetből információk felvételére is képesnek kell lennie. Az élő rendszereknek szaporodó-, örökítő- és változékonyságot generáló képességekkel is kell rendelkezniük. [...]
- *A tudomány mai állása szerint az élet hogyan alakulhatott ki az élettelen anyagból?*
- Fogalmunk sincs. Azt azonban bizonyosan tudjuk, hogy nincs olyan fizikai, kémiai vagy biológiai tényező, amely kizárná a spontán genesis létrejöttét. [...] Az egyesek által a 22-es csapdájának tekintett dilemma az, hogyan volt képes egy bonyolult szerkezetű enzim molekula és egy szintén magas komplexitású örökítőanyag létrejönni egyetlen lépésben.

* Tényleg spontán módon született az élet? Interjú Boldogkői Zsolt molekuláris biológussal, az MTA doktorával. *Magyar Hang*, 2020. február 28., <https://hang.hu/tudomany/2020/04/18/tenyleg-spontan-modon-szulett-az-elet/>

- *Sikerült már élettelen anyagból élőtlőállítani laboratóriumokban?*
- Nem. Viszont egy sejtes élőlényt már sikerült megalkotni. Craig Venter és csapata a *Mycoplasma genitalium* nevű apró baktérium DNS-ét szintetizálta meg, majd ültette bele egy másik mikoplazmafaj sejtjébe, amelyből előzetesen eltávolították a DNS-t. A média mesterséges élet létrehozásaként harangozta be az eseményt, amely – noha valóban áttörés – még igen messze van az élettelenből való létrehozás technikai nehézségeitől.”

Érdemes ezek után számba venni, hogy milyen kijelentéseket találunk a Szentírásban az élet „titkáról”:

Zsolt 36,10: „Tenálad van az élet forrása” – eszerint a titokzatos élet a teremtő Istentől származik.

1Tim 6,16 szerint „a halhatatlanság egyedül Istené”, tehát Ő az élet birtokosa, forrása, ajándékozója.

1Móz 2,9 és **3,22**, valamint **Jel 22,1–2** is erre utal az élet fájáról és az élet vizéről tett kijelentésekkel.

1Móz 2,7 szerint „formálta az Űristen az embert a föld porából, és lehelte az orrába élet leheletét”.

Jób 10,12 szerint „kezeid formáltak engem... bőrrel és hússal ruháztál fel... életet és kegyelmet szerezteél számomra”.

Ap csel 17,25 és **28** szerint a teremtő Isten ad „mindenkinek életet, leheletet és mindent... Őbenne élünk, mozgunk és vagyunk”.

Ésa 42,5 szerint a Földünket teremtő Isten „ad lelket a rajta járó népnek, leheletet a rajta járóknak”.

Jn 1,4 ezt mondja Jézus Krisztusról, aki az Űjszövetség számos kijelentése (például **Kolossé 1,16–17**; **Zsid 1,1–2**

stb.) szerint az egész világmindenség, valamint a Föld közvetlen teremtője, mivel az Atya mindent általa teremtett: „Őbenne volt az élet.”

1Jn 1,2: „Az élet megjelent, láttuk, és tanúbizonyságot teszünk róla.”

Jn 11,25: „Én vagyok a feltámadás és az élet.”

Jn 10,27–28: „Az én juhaim hallják az én szómat... és én örök életet adok nekik.”

Összeállította: Vankó Zsuzsanna

(Megjelent a Sola Scriptura teológiai szakfolyóirat

2020/3. számában, 11–13. o.)

FÜGGELÉK

Babilon bevétele

Hérodotosz írja *A görög-perzsa háború* c. művében, az i. e. V. században: „[Círusz vagy Kürosz] a folyó vizét csatornával az akkor már elmocsarasodott tóba vezette, minek következtében a vízszint egyre apadt, és a folyó átgázolhatóvá vált. Amikor a víz oly sekély lett, hogy egy embernek csak a combja közepéig ért, a folyó mellé rendelt katonák behatoltak a városba. Ha a babülóniak tudták volna, vagy akár csak megneszelték volna Kürosz tervét, bizonyára megállítják a városba benyomuló perzsákat, és egy szálig lemészárolják őket. Elegendő lett volna ugyanis, ha bezárják a folyóra nyíló kapukat, és elhelyezkednek a víz partján húzódó bástyafalakon, és akkor úgy elfogják őket, mint hálóval a halat. Így azonban a perzsák megjelenése teljesen váratlanul érte őket. (...) Ráadásul éppen ünnepet ültek, tánccal és multságokkal töltötték az időt, amíg meg nem tudták a rémitő valóságot. Így foglalták el első ízben Babülönt.” (Európa Könyvkiadó, 1989, 95. o.)

Xenophón így ír *Kürosz nevelkedése* c. művében: „Letáborozás után Kürosz összehívatta a parancsnokokat, és így szólt hozzájuk: Harcostársaim, körüljártuk a várost. Én a magam részéről elképzelhetetlennek tartom, miként lehetne ezeket az erős és magas falakat ostrommal bevenni. (...) Khrüszantasz így szólt: De hát ez a folyó nem a város kellős közepén folyik keresztül, több mint kétstadionnyi szélességben? Így van, bizony – szólt közbe Gobrüasz –, csakhogy nagyon mély, és még akkor is elnyelne, ha valaki a vállára venne. Úgyhogy ez a folyó jobban erősíti a várost, mint maguk a falak. (...)”

Felosztották az ostromgyűrűt a fal körül, annyi távolságot hagyva a folyótól, amennyi az óriási tornyok alapzata számára szükséges, és innen is, onnan is hatalmas árkot ástak a falak köré. (...) Aztán először is tornyokat emeltek a folyóparton. Alapvázukat nem kisebb, mint száz láb hosszúságú pálmatorzsekből rakták le. (...) Ha kilépne is a folyó az árokba, a tornyokat ne sodorja el. (...)

Míg ezek így dolgoztak, a falakon belül csak nevettek az ostromot, hiszen több mint húsz évre való élelem állt rendelkezésükre. (...)

Eközben elkészültek az árkok. Kürosz megtudta, hogy Babü-lónban ünnepet ülnek, és hogy ivással, vigadozással töltik majd az egész éjjelt. Erre még aznap éjjel nagy csomó munkással átvágatta a csatornát és a folyót elválasztó töltést. Ennek következtében a víz nyomban kilépett az árokba, és a várost át-szelő folyómeder járhatóvá lett. Ezután megparancsolta a perzsa gyalogság és lovasság ezredeseinek, sorakoztassák fel ezredeiket kettes oszlopban, és jöjjenek hozzá, a többi szövetséges pedig csatlakozzon mögéjük az eddigi rendben.

Így is történt. Kürosz felszólította segédtsíztjeit, ereszkedjenek le a folyó száraz medrébe, lovakkal is, gyalogosan is, és nézzék meg, járható-e. Miután jelentették, hogy járható, összehívatta a gyalogosok és lovasok parancsnokait, és a következőket mondta: Barátaim, a folyó szabaddá tette előttünk az utat a városba. Vonuljunk be bátran, félelem nélkül. (...) Most, amikor rájuk törünk, sokan aludni fognak, sokan pedig részek lesznek, és senki nem áll csatarendben. Amikor meg észreveszik, hogy már benn vagyunk, az ijedtségtől még használhatatlanabbak lesznek, mint most.” (I. m., 244–246. o.)

A hit általi megigazulás evangéliuma Ésaiás próféta könyvében

I Milyen szemléletes jelképekkel mutatja be a próféta a bűnrendezést, ahogyan Isten megtisztítja a bűnbánó hívők életét?

Ésa 1,18 ■ „No jertek, törvénykezzünk, azt mondja az Úr! ha bűneitek skarlátpirosak, hófehérek lesznek, és ha vérszínűek, mint a karmazsin, olyanok lesznek, mint a gyapjú.”

Ésa 43,25; 44,22 ■ „Én, én vagyok, aki eltörölöm álnokságaidat önmagamért, és bűneidről nem emlékezem meg! eltöröltem álnokságaidat, mint felleget, és mint felhőt bűneidet; térj én hozzám, mert megváltottalak.”

.....

.....

Az első ige a bűneink szennyét vérszínűnek mutatja be, min-tegy utalva arra, hogy a bűn zsoldja a halál, bűneink következté-ben ez lenne mindnyájunk osztályrésze. A bűnbocsánat Isten cselekedete, Ő kérlel bennünket, hogy jöjjünk hozzá „törvény-kezésre”, ne féljünk tőle, hiszen Ő felmenteni és nem elítélni akar bennünket. Nekünk csupán annyi a részünk, hogy teljes bizalommal hozzuk elé bűnnel szennyezett szívünket, életün-ket, és hittel fogadjuk el a felkínált kegyelmet.

Ugyanakkor ez a hasonlat: „bűneitek vérszínűek”, a megváltás hatalmas árát is előrevetíti: „Tudván, hogy nem veszendő holmin, ezüstön vagy aranyon váltattatok meg a ti atyáitoktól örökölt hiábavaló életetekből, hanem drága véren, mint hibátlan és szeplőtlen bárányn, a Krisztusén.” (1Pt 1,18–19) A vérszínű bűnök csak vérrel moshatók le (Jel 7,14), és ahogyan a Messiás szenvedéséről szóló jövendölésben írja Ésaías: „az ő sebeivel gyógyulunk meg”.

Elkövetett bűneink eltörlése, és a tőlük való teljes szabadulás lehetetlennek tűnik emberileg. Isten viszont – az igei hasonlat szerint – olyan teljes és tökéletes módon valósítja ezt meg, mint ha csak egy felhőt távolítana el az égről. Csodálatos ígélet ez számunkra, hiszen azt vetíti előre, hogy a felmentő ítélet után többé soha nem lesz emlékezés a múlt terhelő bűneire, Isten végleg kitörli azokat a mennyei feljegyzésekből, és szívünkől is eltávolítja.

„Jézus így szól a reszkető, bűnbánó lélekhez: »Fogja meg erősségemet, kössön békét velem, békét kössön velem!« (Ésa 27,5) »No jertek, törvénykezzünk, azt mondja az Úr! ha bűneitek skarlátpirosak, hófehérek lesznek, és ha vérszínűek mint a karmazsin, olyanok lesznek, mint a gyapjú.« (Ésa 1,18) Megengeded-e Istennek, hogy tanácskozzék veled? Mint hú Teremtődre rábízod-e lelked megőrzését? Ha igen, akkor gyere és élj az Ő orcájának világosságában! Imádkozz Dávidhoz hasonlóan: »Tisztíts meg engem izsóppal, és tiszta leszek; moss meg engemet, és fehérebb leszek a hónál.« (Zsolt 51,9) Vedd szívedre Jézus vérének hit által, mert egyedül az tehet téged fehérebbé a hónál! De ezt mondod: Bálványaim feladása összetöri szívemet a fájdalomtól. – Valóban, ha mindent fel akarsz adni Istenért, akkor a Sziklára kell esned, és össze kell zúzódnod. Adj hát fel mindent Őerte, mert ha nem törsz össze – értéktelen vagy.» (Ellen G. White: *Szemelvények*, I. köt., Átadás és bűnvallomás c. fejezet.)

2 Milyen tapasztalatot élt át Ésaías, amikor látomásban az Úr dicsőségét szemlélte? Hogyan születhet meg ma is, bennünk is az igazi bünfelismerés és bűnbánat?

Ésa 6,1-8 ■ „Amely esztendőben meghalt Uzziás király, látam az Urat ülni magas és felemeltetett székben, és palástja betöltötte a templomot, szeráfok álltak felette: mindeniknek hat-hat szárnya volt: kettővel orcáját fedte be, kettővel lábait fedte be, és kettővel lebegett. Kiáltott egy a másiknak, és mondta: Szent, szent, szent a seregek Ura, teljes mind a széles föld az ő dicsőségével! Megrendültek az ajtó küszöbei a kiáltó szavától, és a ház betelt füsttel. Akkor mondtam: Jaj nékem, elvesztem, mivel tisztátalan ajkú vagyok, és tisztátalan ajkú nép közt lakom: hisz a királyt, a seregek Urát látták szemeim! Hozzám repült egy a szeráfok közül, és kezében eleven szén volt, amelyet fogóval vett az oltárról; illette számat azzal, és mondta: Íme ez illette ajkaidat, és hamisságod eltávozott, bűnöd elfedeztetett. És hallottam az Úr szavát, aki ezt mondta: Kit küldjek el, és ki megy el nekünk? Én pedig mondtam: Ímhol vagyok én, küldj el engemet!”

.....

.....

Ésaías már az Úr kiválasztott eszköze volt, amikor átélte ezt a megrendítő tapasztalatot. Minden hívő kereszténynek szüksége van ilyen szembesülésre, még akkor is, ha már évtizedek óta törekszik Isten útján járni. Meg kell értenünk, hogy a szent Isten előtt, az Ő tisztasága és igazsága jelenlétében mindnyájan tisztátalanok vagyunk, ahogyan egy későbbi fejezetben is megfogalmazza a próféta: „Mi mindnyájan olyanok voltunk, mint a tisztátalan, és mint megfertőztetett ruha minden mi igazságaink.” (64,5)

Ez a jelenet megérteti velünk azt is, hogy igazi bűnfelismerésre és valódi bűnbánatra csak akkor juthatunk, ha nem egymáshoz mérjük magunkat, nem is csupán önmagunkat vizsgáljuk emberi szempontok szerint, hanem ha szembesülünk a tiszta és szent Istennel, ha Krisztust a maga tökéletességében megismerjük. Ezért a megigazulás első lépése Jézus megfogalmazásában: „az pedig az örök élet, hogy megismerjenek téged, az egyedül igaz Istent, és akit elküldtél, a Jézus Krisztust” (Jn 17,3).

„Ésaiás mély alázattal kiáltotta: »Jaj nekem, elvesztem, mivel tisztátalan ajkú vagyok, (...) hisz a királyt a seregek Urát látta a szemem.« Ez nem az az erőltetett alázat és szolgalelkű önbírálat, amelynek közszemlére bocsátását sokan erénynek tartják. Erre a hamis alázatra a büszkeséggel és a maga nagyratartásával teli szív készlet. Sokan vannak, akik szavaikkal lekicsinylik magukat, ám keserűen csalódnak, ha ez nem vált ki dicséretet és elismerő szavakat másokból. A próféta benső meggyőződése viszont valódi volt. Amint az ember gyöngesége és eltorzult mivolta az isteni szentség, világosság és dicsőség tökéletességével került szembe, a próféta mindenestől alkalmatlannak és méltatlannak érezte magát. Hogy is mehetne, hogyan is szólhatna a néphez az Úr szent követelményeiről? Míg Ésaiás lesújtottan és tisztátalansága miatt reszketve állt a fölülműlhatalan dicsőség jelenlétében, ezt mondja: »Hozzám repült egy a szeráfok közül, és kezében eleven szén volt, amelyet fogóval vett az oltárról; illetve számat azzal, és mondta: Íme ez illetve ajkaidat, és hamisságod eltávozott, bűnöd elfedezett.« (Ellen G. White: *„A Te Igéd igazság”*, IV. köt.)

„Isten dicsőségének egyetlen sugara, Krisztus tisztaságának egyetlen visszfénye, amely lelkünkön áthatol, kimutat minden szennyest, és feltárja az emberi jellem fogyatékosait és elfajulásait. Feltünteti a mi emberi hibáinkat

és gyengeségeinket, szentségtelen kívánságainkat és vágyainkat, szívünk hűtlenségét és ajkunk tisztátalanságát. Napfényre kerül a bűnös hűtlensége, hogy áthágta Isten szent törvényét. Isten Lelkének intő befolyása megtöri büszkeségét és megalázza. A bűnös megutálja önmagát, ha Krisztus szeplőtlen, tiszta jellemét szemléli.” (Ellen G. White: *Krisztus-hoz vezető lépések*, Bűnbánat c. fej.)

3 Milyen kifejezéssel szemlélteti a próféta, hogy a bűnbocsánat elnyerése Istennel való folyamatos és bizalomteljes kapcsolatra vezet?

Ésa 10,20–21 ■ „És lesz ama napon, hogy többé nem támaszkodik Izráel maradéka, és aki megmaradt Jákób házából, az őt nyomorgatóhoz, hanem támaszkodik az Úrhoz, Izráel Szentjéhez hűségesen. A maradék megtér, Jákób maradéka az erős Istenhez.”

Ésa 26,3 ■ „Kinek szíve reád támaszkodik, megőrzöd azt teljes békében, mivel Tebenned bízük.”

.....

.....

Mit jelent ez a szemléletes kifejezés: „kinek szíve reád támaszkodik”? Elsősorban azt kell megértenünk, hogy Ónála nélkül semmit nem tehetünk, saját erőnk és képességünk nem elég ahhoz, hogy a gonosz hatalmát megtörjük és a bűneinktől megszabaduljunk. Nem is másokra, emberekre támaszkodunk, nem a vezetők vagy a közösség megtartó erejében bízunk, hanem egyedül az igaz Istenben. Tehát először a saját tehetetlenségünket kell felismerni a bűnnel és Sátánnal szemben, hogy az Úr megtehesse értünk azt, ami embereknél lehetetlen: hogy összhangba kerüljünk a tiszta mennyei elvekkel, és elnyerhessük a

teljes békességet. Utána pedig folyamatosan fenn kell tartanunk ezt a bizalomteljes ráhagyatkozást, ahogyan Jézus is kérlel bennünket: „maradjatok énbennem”.

„Mi tehát a hit általi megigazulás? Isten műve, amely az ember minden dicsőségét porba dönti, és elvégzi az emberért azt, amit nem áll hatalmában önmagáért megtenni. Amikor az ember belátja saját semmiségét, akkor készült fel arra, hogy Krisztus életszentségét felöltözzé.” (Ellen G. White, *Review and Herald*, 1902. szeptember 16.)

„Miután a magunk részéről mindent megtettünk, ez nem ment meg bennünket. De Isten hatalma megment. Az Isten hatalmával való összeköttetés az egyedüli menedék. Mindenikünknek meg kell ragadnia a hit általi megigazulás tárgyát. Tízszor annyit, százszor annyit jelent ez, mint sokan gondolnák. Éreznünk kell, hogy szemernyit se támaszkodhatunk magunkra, nem bízhatunk magunkban. Bízunk az élő Istenben, az Ő erejében, hatalmában, kegyelmében, hogy megtartsa, máskülönben elbukunk.” (Ellen G. White: *Igehirdetések és beszédek*, II. köt., A menny szerepe az élet küzdelmében c. fej.)

4 Milyen jelképpel szemlélteti Ésaías próféta, hogy hitünk erős alapja és próbája is Krisztus, és a vele való élő kapcsolat tarthat meg minket egyedül?

Ésa 28,16, vö. Rm 9,30–33 ■ „Ezért így szól az Úr Isten: Íme Sionban egy követ tettem le, egy próbakövet, drága szegletkövet, erős alappal, aki benne hisz, az nem fut!”

„A hívőknek Krisztus az erős alap. Ezek azok, akik a Sziklára esnek, és szétzúzódnak. Ők képviselik a Krisztusba vetett hitet és alárendelődést. A Sziklára esni és szétzúztatni annyi, mint feladni önigazultságunkat, s egy gyermek aláza-
tával járulni Krisztushoz, vétkeinket megbánva, úgy, hogy hiszünk megbocsátó szeretetében. Ugyancsak hit és engedelmesség által épülünk fel Krisztuson mint Fundamentumunkon. Erre az élő kőre zsidók és pogányok egyaránt építhetnek. Ez az egyetlen alap, amelyre biztosan építhetünk. Mindenki számára elég széles, elég erős, hogy elhordozza az egész világ súlyát, terhét. A Krisztussal, az élő Kővel fenntartott kapcsolat által mindenki élő kővé válik, aki erre az alapra épít. Sokakat saját erőfeszítéseik faragnak, fényeznek, szépítenek, mégsem lehetnek »élő kövek«, mert nincsenek összeköttetésben Krisztussal. E nélkül a kapcsolat nélkül senki sem tartatik meg. Ha Krisztus élete nincsen bennünk, nem állhatunk meg a kísértés viharaiban. Örök biztonságunk attól függ, erős alapra építkezünk-e. Ma tömegek építenek meg nem próbált alapra. Ha ömlik az eső, tombol a vihar, eljön az ár, házuk összeomlik, mert nem az örök Sziklára, a fő Szegletkőre, Krisztus Jézusra alapozták.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, A templom ismételt megtisztítása c. fejj.)

Lehet, hogy félelmetesnek tűnik ez a hasonlat: a kő kemény és éles, fájdalmas a vele való összeütközés. De ha ez az egyedüli lehetőség arra, hogy új élethez, a bűneink őszinte megbánásához és teljes szabaduláshoz vezessen bennünket, akkor örömmel el kell fogadnunk az énünk összezúzásával járó szenvedést is. Krisztus szenvedése értünk mérhetetlenül nagyobb volt ennél, a mi részünkről nem áldozat az, hogy feladjuk a bűnnel szennyezett életünket.

„Úgy érzitek, hogy túl nagy áldozat mindent odaadni Krisztusért? Tegyétek fel magatoknak ezt a kérdést: Mit

adott értem Krisztus? Isten Fia mindent odaáldozott – életet, szeretetet, vállalta a kimondhatatlan szenvedést – azért, hogy megváltson minket. Megtehetjük-e hát mi, ekkora szeretet méltatlan tárgyai, hogy visszatartsuk tőle szívünket? Életünk minden pillanatában kegyelme áldásaiban részesülünk, ennél fogva nem tudjuk teljesen felfogni, hogy a tudatlanságnak és az elesettségnek milyen mélységéből mentett ki bennünket. Feltekinthetünk-e rá – akit bűneink szegeztek át – úgy, hogy elutasítjuk szeretetét és áldozatát? Zúgolódhatunk-e amiatt – a dicsőség Urának végtelen megalázódását látva –, hogy csak küzdelem és önmehtagadás árán juthatunk el az örök életre?

Vajon mit áldozunk fel, még ha mindent odaadunk is? Bűnnel beszenyezett szívünket, hogy azt Krisztus megtisztítsa, megmossa a tulajdon vérével, és végtelen szeretete által megmentse. És íme, emberek mégis nehéznek találják azt, hogy mindent feladjanak! Szégyellem, amikor ilyen beszédet hallok, szégyellek írni erről.” (Ellen G. White: *Krisztushoz vezető lépések*, Odaadás c. fejelet)

5 Milyen felmérhetetlen ajándékot nyerhetünk a bűnbocsánat nyomán Krisztustól?

Ésa 61,15 ■ „Örvendezvén örvendezek az Úrban, örüljön lelkem az én Istenemben, mert az üdv ruháival öltöztetett fel engem, az igazság palástjával vett engemet körül, mint vőlegény, aki pap módon ékíti fel magát, és mint menyasszony, aki felrakja ékességeit.”

.....

.....

.....

Az üdvösség bizonyossága és öröme csendül ki ebből az igéből, amikor a megváltott ember igazán felfogja, mit is jelent számára Isten kegyelme. Vannak, akik nem tudják elfogadni, elhinni, hogy ha bűneiket őszintén megbánták és megvallották, Krisztus megváltó vére és érdemei által valóban megtisztulnak és igazak Isten színe előtt. Pedig a hit általi megigazulás több, mint bűnbocsánat: Isten nem csupán leveszi rólunk a szennyes ruhát, hanem fel is öltöztet bennünket Krisztus tiszta, igaz jellemének ruhájába, és segít abban is, hogy hozzá méltó életet éljünk. Ez az evangélium nagy örömhíre, és ha nem tölt el bennünket is hálával és örömmel ennek tudata, akkor talán nem is hiszünk benne igazán. Hogyan tudjuk hitelesen képviselni az evangéliumot enélkül a hálás és örömteli lelkület nélkül? Nem a magunk alkalmasságában, teljesítményében kell bízunk, mindez „kár és szemét” az üdvösségünk szempontjából, hanem az Üdvözítőnk szeretetében és értünk való kitartó fáradozásában, aki nemcsak elkezdte bennünk munkálni a jót, hanem be is akarja fejezni.

„Minden lélek így szólhat: »Tökéletes engedelmessége által Jézus eleget tett a törvény előírásainak. Egyedüli reményem abban van, hogy reá tekintsek mint helyettesemre és kezesemre, aki tökéletesen engedelmeskedett a törvénynek érettem. Érdemeibe vetett hit által szabad vagyok a törvény kárhoztatásától. Igazságának ruháiba öltöztet engem, ami a törvény minden előírására feleletet jelent. Tökéletes vagyok az örök igazságot hozó Krisztusban. Ő Isten elé állít engem abban a folt nélküli ruhában, amiben emberi szövésnek nyoma sincs. Minden Krisztustól van, és minden dicsőség az Isten Bárányát illeti, aki elveszi a világ bűneit.» (Ellen G. White: *Szemelvények*, 1., Hit általi megigazulás c. fej.)

„Már ebben az életben is részesülünk a Krisztussal való közösség örömeiben, szeretetének fénye ragyog ránk, és mindenkor vigaszra lelünk jelenlétében. Már ebben az

életben is minden egyes lépés közelebb vihet minket Krisztushoz, mert mélyebb tapasztalatot szerezhünk szeretetéről, és ezáltal egy lépéssel közelebb jutunk a békesség áldott honához. »Ne dobjuk el hát bizodalmunkat«, hanem legyen szilárd üdvbizonyosságunk, szilárdabb, mint bármikor ezelőtt (Zsid 10,35). Mondjuk mi is: »Mindeddig megsegített minket az Úr«, és legyünk bizonyosak abban, hogy mindvégig a segítségünkre lesz.” (Ellen G. White: *Krisztushoz vezető lépések*, Öröm az Úrban c. fej.)

6 Hogyan erősíti meg az Úr Ésaías próféta által megváltottai iránti kitartó és hűséges szeretetét?

Ésa 54,10; 57,15 ■ „Mert a hegyek eltávoznak, és a halmok megrendülnek, de az én irgalmasságom tőled el nem távozik, és békességem szövetsége meg nem rendül, így szól könyörülő Urad. Mert így szól a magasságos és felséges, aki örökké lakozik, és akinek neve szent: Magasságban és szentségben lakom, de a megrontottal és alázatos szívűvel is, hogy megelevenítsem az alázatosok lelkét, és megelevenítsem a megtörtek szívét.”

.....

.....

.....

Csodálatos ajándék az is, hogy Isten szövetségre akar lépni bűnös teremtményeivel, és Ő ehhez a szövetséghez mindig hű marad. Egyedül rajtunk, embereken múlik, hogy megmaradunk-e ebben a szövetségben. Ez azt is jelenti, hogy Ő mindenben együtt akar velünk munkálkodni, de igényli ehhez a mi személyes döntésünket, beleegyezésünket is.

„Az üdvösséget társulás, Istennel együtt munkálkodás útján nyerjük el. Ez elengedhetetlen a jellem felépítéséhez. Az embernek komoly erőfeszítéseket kell tennie, hogy legyőzze azt, ami a tökéletesség elérésében akadályozza. Az eredmény azonban teljesen Istentől függ; emberi erőfeszítések nem elegendők. **Isten munkálkodik, és az ember is. Az embernek kell ellenállnia a kísértésnek, de az erőt ehhez Istentől nyeri. Így egészíti ki egymást egyrészt a végtelen bölcsesség, részvét és erő, másrészt a gyengeség, bűn és teljes tehetetlenség.**” (Ellen G. White: *Az apostolok története*, Rómából írt levelek c. fejj.)

„Minden próbánkban van egy Segítőnk, aki soha nem téved. Sohasem hagy bennünket egyedül harcolni a kísértéssel, küzdeni a gonosszal, hogy végül összeroppanjunk a terhek és a bánat súlya alatt. Habár most elrejtőzött a halandó szemek elől, hitünk által hallhatjuk az Ő hangját: Ne félj, én veled vagyok! »Én vagyok (...) az Élő, pedig halott voltam, és íme, élek örökkön-örökké.« (Jel 1,17–18) Veled voltam szomorúságodban, átéltem küzdelmeidet, szembenéztem kísértéseiddel. Ismerem könnyeidet – én is hullattam könnyeket. Ismerem a fájdalmat, amely túl mély ahhoz, hogy valakinek el lehetne mondani. Ne gondold, hogy elhagyatott, elfeledett vagy. S bár fájdalmadra egyetlen húr sem rezdül meg emberi szívben, tekints rám, és élsz. »A hegyek eltávoznak és a halmok megrendülnek, de az én irgalmasságom tőled el nem távozik, és békességem szövetsége meg nem rendül, így szól könyörülő Urad.« (Ésa 54,10)” (Ellen G. White: *Jézus élete*, A jó pásztor c. fejj.)

Az e heti adomány a Sola Scriptura Teológiai Főiskolát támogatja.

Kijelentések az ószövetségi Izráelről, és a mindenkori hívó maradékról

1 Milyen jelképekkel mutatja be az Úr Izráel népét és róluk való messzemenő gondoskodását?

Ésa 5,1-7, vö. Mt 21,33-44 ■ „Hadd énekelek kedvesemről, szerelmesemnek énekét az Ő szőlőjéről! Kedvesemnek szőlője van nagyon kövér hegyen; felásta és megtisztította kövektől, nemes vesszőt plántált belé, és közepére tornyot építtetett, sőt benne már sajtót is vágatott, és várta, hogy majd jó szőlőt terem, és az vadszőlőt termett! Mostan azért, Jeruzsálem lakosai és Júda férfiai: ítéljetez köztem és szőlőm között! Mit kellett volna még tennem szőlőmmel; mit meg nem tettem vele? Miért vártam, hogy jó szőlőt terem, holott vadat termett?! Azért most tudatom veletek, hogy mit teszek szőlőmmel: elvonszom kerítését, hogy lelegeltessék, elrontom kőfalát, hogy eltapodtassék, parlaggá teszem, nem metszetik és nem kapáltatik meg, tövis és gaz veri föl, és parancsolok a fellegeknek, hogy rá esőt ne adjanak! A seregek Urának szőlője pedig Izráel háza, és Júda férfiai az Ő gyönyörűséges ültetése; várt jogörzésre, s íme lett jogorzás; irgalomra, s íme lett siralom!”

Ésa 10, 21-22 „A maradék megtér, a Jákób maradéka az erős Istenhez. Mert ha néped, Izráel, szám szerint annyi lenne is, mint a tenger fövénye, csak maradéka tér meg; az elvégzett pusztulás elárad igazsággal!”

.....
.....
.....

Több olyan jelképet találunk a Bibliában, amely szőlőtőhöz, fügefához, gabonaföldhöz hasonlítja a választott népet. Ezek a hasonlatok nagyon kifejezőek, hiszen Isten mint jó kertész mindenről gondoskodott, hogy népe igaz és tiszta tanítások által, és Lelke segítségével eljuthasson arra a jellembeli szintre, amellyel méltóképpen képviselhetne volna az Úr akaratát a pogányok között. Olyan megszégyenítő az, ahogyan Isten megkérdezi népétől: mit kellett volna még tennem? Mit mulasztottam el? És ha valóban mindent megtett, akkor ki az oka annak, hogy mégsem történt meg a jó gyümölcsök beérlelődése, sőt „vadat termett”? Isten szeretetét, számtalan jótéteményét elfogadva hogyan tudott ez a nép mégis „vad”, haszontalan, a többi néphez hasonló életet élni? Milyen szomorú Isten csalódását látni, amikor úgy tűnik, hiábavaló minden áldozata, irgalmas cselekedete népe érdekében, nincsen semmi eredménye.

Már itt is megjelenik az a fogalom az Igében, amely a hűségesegek mindenkori kis csoportjára is vonatkozik. Ad egy kis reményt, hogy mégsem hiábavaló Krisztus áldozata és értünk való fáradozása: *maradék*nak nevezi azokat, akiknek az életében mégis megjelentek a Lélek gyümölcsei. Rajtuk keresztül valósulhatott meg az a terv, amely az egész nép feladata lett volna.

„Isten erre a népre bízta kinyilatkoztatásait. Védőfal-ként vették körül őket törvényének előírásai: az igazság, a jogosság és a tisztaság örökérvényű elvei. Az alapelvek iránti engedelmesség védelmet jelentett számukra, mert

óvta őket az önmagukat tönkretévő bűnös élettől. Isten odahelyezte szent templomát az ország közepébe, mint tornyot a szőlőskertbe. Isten egyházának – a szőlőskert őrének – ma különlegesen értékesek azok a tanácsok és intések, amelyeket Isten a próféták által adott, világossá téve örökkévaló szándékát az emberiséggel.

A próféták tanításaiban Isten érthetően kinyilatkoztatta szeretetét és a megváltásukra készített tervet. Isten követői, akiket egyházához küldött, Izrael elhívásának, sikereinek, kudarcainak, Isten kegyeibe való visszafogadásának, a szőlőskert Gazdájától való elfordulásának történetéről beszéltek, valamint arról, hogy a korszakokat átfogó tervet a maradék fogja megvalósítani, amelynek életében minden szövetségi ígéret teljesedni fog.” (Ellen G. White: *Próféták és királyok*, Az Úr szőlőskertje c. fejelet)

Félelmetes belegondolni, hogy Isten ma élő népéhez ugyanúgy intézhetné ezeket a szavakat: „Mit kellett volna tennem még? Miért vártam, hogy jó szőlőt terem, holott vadat teremtett?!”

Szükségünk van arra, hogy önvizsgálatot tartsunk: Vonatkozik-e ránk az alábbi idézet, vagy pedig a hívő maradékhoz tartozunk, ahhoz a néphez, amely „megtermi annak gyümölcsét” (Mt 21,43).

„Micsoda megtiszteltetés számodra, hogy az Úr szőlőjében lehetsz, és élvezheted a kertész éber gondoskodását! Hányszor remegtette meg szíved az evangélium drága üzenete! Krisztus nevét viseled. Látszólag egyházának – Krisztus testének – tagja vagy, de nem tudod, mit jelent élő kapcsolatban lenni a szerető Istennel. Élete nem ragyog át a tieden. Jellemének szép vonásai: »a Lélek gyümölcsei« nem láthatók életedben.” (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*, A terméketlen fügefa c. fejelet)

2 Milyen további jelképekkel ábrázolja a próféta a választott nép elhivatását és különleges kiváltságait?

Ésa 51,1–3,16 ■ „Hallgassatok reám, kik az igazságot követitek, kik az Urat keresitek; tekintsetek a kőszálra, amelyből kivágattattatok, és a kútfő nyílására, amelyből kiásattatok! Tekintsetek Ábrahámra, atyátokra, és Sárára, aki titeket szült, hogy egymagát hívtam el őt, és megáldottam és megszorítottam őt. Mert megvigasztalja az Úr Siont, megvigasztalja minden romjait, és pusztáját olyaná teszi, mint az Éden, és kietlenjét olyanná, mint az Úrnak kertje, öröm és vígasság találhatik abban, hálaadás és dicséret szava! Adtam beszédemet a te szádba, és kezem árnyékával fedeztelek be, hogy újonnan plántáljam az egeket, és megalapítsam a földet, és ezt mondom Sionnak: Én népem vagy te!”

Vö. Rm 3,1–2

.....

.....

Különleges hasonlatokkal találkozunk ebben az igeszakaszban: a kőszál, kőszikla Krisztus részeivé lesznek a választott nép tagjai, mintegy belőle „vágattak ki”, ahogyan a szőlőtő és a szőlővesszők példázatában is azt hangsúlyozza: egyé kell válnunk Krisztussal, hozzá hasonlunk. Ő az a kútfő, forrás, amelyből ered az élet, a megváltás, és mi nem csupán ihatunk ebből a vízből, hanem ahogyan Jézus fogalmazta: „Aki hisz énbenem, amint az írás mondta, élő víznek folyamai ömlenek annak belsejéből.” (Jn 7,38)

Isten népe minden időben az áldás közvetítője kellett hogy legyen, mint Ábrahám is volt. Küldetésükhöz Isten megadott mindent, ami alkalmassá tette őket erre, felkészítette őket arra, hogy Igéjét hitelesen képviselhessék: „adtam beszédemet a te szádba”. Ez az ige azt is kiemeli, hogy kik tudják ezt a meg-

bízatást valóban hűségesen teljesíteni: akik az igazságot követik, és akik az Urat keresik, akik vágnak Isten személyes jelenlétére, s igénylik vezetését és tanácsait.

3 Amikor az ember eltávolodik Istentől, és nehézségekkel szembesül, gyakran Őt okolja mindezekért. Hogyan biztosítja azonban az Úr minden kétségeskedő gyermeket soha meg nem szűnő szeretetéről és hűségéről?

Ésa 49,14-16 ■ „Szól Sion: Elhagyott az Úr engem, és rólam elfeledkezett az Úr! Hát elfeledkezh-e az anya gyermekéről, hogy ne könyörüljön méhe fián? Ha elfeledkeznének is ezek: én terólad el nem feledkezem. Íme, az én markaimba metszettek fel téged, kőfalaid előttem vannak szüntelen.”

Ésa 54,10 ■ „Mert a hegyek eltávoznak, és a halmok megrendülnek, de az én irgalmasságom tőled el nem távozik, és békességem szövetsége meg nem rendül, így szól könyörülő Urad.”

.....

.....

Isten szövetséges társként áll népe mellett, és ha mi hűtlenek leszünk is ehhez a szövetséghez, ha kétségeskedünk vagy kihül bennünk iránta a szeretet, Ő akkor is hűséges marad. Éppen az irántunk viselt változhatatlan szeretete készíti arra, hogy „megfeddjen és megfenyítsen” bennünket, és késztesen a valódi megterésre, mert nem akar lemondani rólunk.

„Példátlan szeretet! A mennyei Király gyermekeivé válhatunk! Milyen értékes ígéret! A legelmélyültebb elmélkedésre érdemes! Isten csodálatra méltó szeretete egy világ iránt,

amely nem szerette Őt! Olyan hatalmat rejt ez a gondolat, mely Isten előtti meghódulásra készíti a lelket. Foglyul ejti az értelmet, hogy meghajoljon Isten akarata előtt. Minél többet tanulmányozzuk Isten jellemét a kereszt fényében, annál többet látunk meg kegyelméből, és szeretettel, megbocsátással párosult igazságosságából. Minél inkább elmélyedünk ebben a témában, annál világosabban felismerjük a végtelen szeretet és az együttérző könyörület megszámlálhatatlan megnyilatkozását, amely az önfejű és tévelygő gyermeke után sóvárgó anyai szív szeretetét is felülmúlja.” (Ellen G. White: *Krisztushoz vezető lépések*, Isten szeretete az emberek iránt c. fejj.)

Ha megismerjük, megértjük ezt a szeretetet, akkor mi is erreyagunk, és teljesülhet rajtunk is az ígélet: „Istennek szerelme kitöltetett a mi szívünkbe a Szentlélek által.” (Rm 5,5)

„Az egyház Isten leggyöngédebb szeretetének és gondoskodásának tárgya. Ha a tagok lehetőséget adnak rá, Isten kinyilatkoztatja jellemét rajtuk keresztül. Az Úr így szól: „Ti vagytok a világ világossága.” (Mt 5,14) Akik Istennel járnak és beszélgetnek, Krisztus gyöngédségét gyakorolják. Életükben a türelem, szelídség és önuralom szent komolysággal és szorgalommal egyesül. A Menny felé haladva, jellemük éles és durva szélei lecsiszolódnak, és isteni vonások mutatkoznak meg helyettük. A kegyelemmel és hatalommal teljes Szentlélek munkálkodik a szívükben és elméjükben.” (Ellen G. White: *Isten csodálatos kegyelme*, Megtisztító és éltető erő c. fejj.)

4 Milyen prófétikus kijelentést találunk Ésaías könyvében arról, hogy a végidőben teljessé lesz a reformáció, és a maradék egyház Isten minden parancsolatához ragaszkodni fog?

Ésa 58,12–14 ■ „Megépitik fiaid a régi romokat, az emberöltők alapzatait felrakod, és nevezetsz romlás építőjének, ösvények megújítójának, hogy ott lakhassanak. Ha megtartóztatod szombatod lábadat, és nem űzöd kedvtelésedet szent napomon, és a szombatot gyönyörűségnek hívod, az Úr szent és dicsőséges napjának, és megszenteled azt, dolgainak nem tévén, foglalkozást sem találván, hamis beszédet sem szólván: akkor gyönyörűséged lesz az Úrban, én hordozlak a föld magaslatain, és azt művelem, hogy Jákóbnak, atyádnak örökségével élj, mert az Úr szája szolt!”

.....

.....

Az eddigi igék alapján is nyilvánvaló, hogy kiket tekintett Isten minden időben az Ő népének, illetve milyen céllal választotta ki őket: „rájuk bízta az Ő beszédeit”. Pál apostol másik megfogalmazása szerint: „az élő Istennek egyháza, az igazságnak oszlopa és erőssége” (1Tim 3,15). Akik tehát a történelem során bármikor a leghűségesebben képviselték Isten igazságát, azokat nevezhetjük a „maradéknak”, Isten választottainak.

Isten terve szerint a megváltás tervének záró szakaszában igéjének teljes világosságát, az igazságához való maradéktalan visszatérés lehetőségét adja meg minden embernek. A végidőben élő népének feladata, hogy ezt a reformációt képviselje és megvalósítsa.

„A bűn embere mással helyettesítette a hetedik nap szombatját, Isten teremtő tevékenységének a jelét. Isten népének különleges feladata az Isten törvényén ütött rés helyreállítása. S minél közelebb érünk a véghez, ez a kötelességünk annál sürgősebb lesz. Akik szeretik Istent, azzal mutatják ki szeretetüket, hogy parancsolatainak megtartá-

sával magukon viselik Isten jelét. Ők az ösvény megújítói, hogy ott lakhassanak. Az Úr mondja: »Ha megtartóztatod szombatod lábadat, és nem űzöd kedvtelésedet szent napomon, és a szombatot gyönyörűségnek hívod, az Úr szent és dicsőséges napjának, és megszenteled azt, dolgadoidat nem tévén, foglalkozást sem találván, hamis beszédet sem szólván: akkor gyönyörűséged lesz az Úrban, én hordozlak a föld magaslatain, és azt művelem, hogy Jákóbnak, atyádnak örökségével élj, mert az Úr szája szólta!« (És 58,13–14) (...) A szombat Isten teremtő tevékenységének örök emlékműve. A szombat megtartása összekapcsolódik az emberben az Isten megrontott másának helyreállítási munkájával. Ez az a szolgálat amelyet Isten népének ma végeznie kell. Ha helyesen végezzük ezt a szolgálatot, gazdag áldásokat hoz majd a gyülekezetre.» (Ellen G. White: *Bizonyságtételek*, VI. köt., 266. o.)

5 Hogyan mutatja be a próféta a végső nagy evangéliumhirdetés jelentőségét, világméretű kiterjedését és eredményét?

Ésa 60,1–5.22 ■ „Kelj fel, világosodjál, mert eljött világításod ideje, és az Úr dicsősége rajtad feltámadt. Mert íme sötétség borítja a földet, és éjszaka a népeket, de rajtad feltámad az Úr, és dicsősége rajtad megláttatik. És népek jönnek világosságodhoz, és királyok a néked feltámadt fényességhez. Emeld fel köröskörül szemeidet, és lásd meg: mindnyájan egybegyűlnek, hozzád jönnek, fiaid messziről jönnek, és leányaid ölben hozatnak el. Akkor meglátnod és ragyogsz örömtől, remeg és kiterjed szíved, mivel hozzád fordul a tenger kincsözöne, és hozzád jön a népek gazdagsága. A legkisebb ezerre nő, és a legkevesebb hatalmas néppé. Én, az Úr idején, hamar megteszem ezt.”

Vö. Jel 18,1

Ez az ígéret adhat reménységet számunkra, hiszen azt mindnyájan látjuk és érzékeljük, hogy a világot borító sötétség egyre sűrűbb, és egyre több a kétségbeesett ember, akik vágnak valami világosságra. Ugyanakkor azt is megerősíti, hogy mi nem tudunk rajtuk segíteni, képtelenek vagyunk világítani önmagunktól, csak ha az Úr dicsősége, az Ő jelleme tölt be bennünket. Tehát a legnagyobb szükségletünk, hogy Isten Lelke kitöltessék a maradék egyházra, és alkalmassá tegyen erre a hatalmas és kiváltságos feladatra. Indítson bennünket ez a tudat komoly önvizsgálatra és kitartó könyörgésre, hogy teljesen megtisztítsa és betölthesse lényünket Krisztus, és Lelke által felkészítsen erre a csodálatos küldetésre!

„Krisztus követőinek is fényt kell árasztaniuk a sötét világban. A Szentlélek Isten Igéjéből fényt sugároz, és ez a világosság átformálja annak életét, aki befogadja. A Szentlélek az emberi szívekbe plántálja az Ige elveit, és kialakítja bennük Isten tulajdonságait. Krisztus dicsősége fényének – Krisztus jellemének – vissza kell tükröződnie követőiben. Így dicsőítik meg Istent, és megvilágítják a Völégény házához, Isten városához, a Bárány menyegzői vacsorájához vezető utat. (...)

Az irgalmat hordozó utolsó fénysugár, a világnak kegyelmet hirdető utolsó üzenet Isten jellemének – a szeretetnek – megláttatása. Isten gyermekei mutassák meg Uruk dicsőségét! A saját életükkel és jellemükkel tegyenek bizonysgot arról, amit Isten hatalma tett értük!

Az Igazság Napjának fénye sugározzék igaz cselekedetekben: az igazságot hirdető szavakban és szentségről tanúskodó tettekben!

Minden léleknek kiváltsága, hogy élő csatornaként továbbítsa a világnak Isten kegyelme kincseit, Krisztus kimeríthetetlen gazdagságát. Krisztus mindennél jobban vágyik olyan eszközökre, akik megismertetik a világgal Lelkét és jellemét. A világnak pedig mindennél nagyobb szüksége van arra, hogy emberek bemutassák a Megváltó szeretetét. Az egész menny olyan eszközökre vár, akik által az emberek örömét és áldását szolgáló szent olajat áraszthatja.

Krisztus mindent megtett azért, hogy egyháza a világ Világosságától fénylő, Immánuel dicsőségét hordozó, átalakult közösség legyen. Azt akarja, hogy minden keresztényt lelki légkör – világosságot és békeséget árasztó légkör – vegyen körül. Vágyik arra, hogy életünkkel bizonyosságot tegyünk a menny örömről.” (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*, Találkozás a völegénnyel c. fej.)

6 Milyen további jelképekkel szemlélteti Ésaías könyve az utolsó napok lelki megújulását és annak hatásait? Az igazság meggyőző ereje és Isten Lelkének vonzása hogyan fog hatni embertömegekre?

Ésa 2,2-3 ■ „Lesz az utolsó időkben, hogy erősen fog állni az Úr házának hegye, hegyek felett, és magasabb lesz a hal-moknál, és özönlenni fognak hozzá minden pogányok. Eljönnek sok népek, mondván: Jertek, menjünk fel az Úr hegyére, Jákób Istenének házához, hogy megtanítson minket az Ő útjaira, és mi járjunk az Ő ösvényein, mert a tanítás Sionból jön, és Jeruzsálemből az Úrnak beszéde.”

.....

.....

.....

„Nem lesz kisebb az az erő, amivel Isten az evangélium hatalmas munkáját lezárja, mint amilyennel ezt a munkát elindította. A próféciák, amelyek az evangélium hirdetésének kezdetén a korai eső kiáradásában teljeseztek, a lezárulásakor a késői esőben ismét teljesezni fognak. Ez a »felüdülés ideje«, melyet Péter apostol előre látott, amikor ezt mondta: »Tartsatok tehát bűnbánatot és térjete meg, hogy eltöröltessenek a ti bűneitek, hogy eljőjön az Úrtól a felüdülés ideje, és elküldje Jézust.« (Ap csel 3,19–20)

Isten szolgálói szent lelkesedéstől fénylő arccal sietnek egyik helyről a másikra, hogy hirdessék a menny üzenetét. Az egész földön ezernyi hangon szól majd a figyelmeztetés. Csodálatos dolgok fognak történni. Betegek meggyógyulnak, és a hívők munkáját jelek és csodák kísérik. Sátán is dolgozik, de hamis csodákkal. Még tüzet is hoz alá az égből az emberek szeme láttára (Jel 13,13). A Föld lakóinak el kell dönteniük, ki mellé állnak. Az üzenet nem annyira érveléssel, mint Isten Lelkének mélységes meggyőzése nyomán fog terjedni. Az érvek már korábban elhangzottak. A magvetés megtörtént, és most a mag ki kel, és termést hoz. A missziómunkások által terjesztett irodalom megteszi a hatását. De sok embert, aki az igazság hatása alá került, még mindig gátol valami az igazság tökéletes megértésében és az engedelmisségben. A fénysugarak mindenhol bevilágítanak, és az igazság tisztán felragyog. Isten őszinte gyermekeit a családi és egyházi kapcsolatok nem tudják már visszatartani. Elszakítják ezeket a kötelekeket. Az igazság mindennél drágább nekik. Az igazság ellen szövetkező erőkkkel szemben sokan az Úr oldalára állnak.” (Ellen G. White: *A nagy küzdelem*, Az utolsó figyelmeztetés c. feje.)

Az e heti adomány az irodalmi alapot támogatja.

Messiási ígéretek – I. „Egy gyermek adatik nekünk”

(Ésa 7,14–9,6)

I Mi volt az Immánuél-prófécia elsődleges, korabeli teljese-
dése?

Ésa 7,10–14 ■ „Szólt ismét az Úr Akházhoz, mondván: Kérj jelt magadnak az Úrtól, a te Istenedtől, kérj a mélységben vagy fent a magasban! Amikor szólt Akház: Nem kérek s nem kísértem az Urat! akkor mondta [a próféta]: Halld meg hát, Dávid háza! hát nem elég embereket bosszantotok, hogy még az én Istenemet is bosszantjátok? Ezért az Úr maga ad jelet nektek: íme, a fiatal nő várandós lesz, fiút szül, és nevezi őt Immánuélnak.”

.....

.....

.....

A prófécia az ún. szír–efraimi háború idején, i. e. 735–734-ben hangzott el, amikor Szíria és az északi testvérország, Izrael együttesen indított támadást Júda ellen azzal a céllal, hogy magukhoz csatolják a területét, és Tábeál fiát tegyék benne királlyá Akház helyett (Ésa 7,1–6). Akház az apja, Jótám istenfélő uralkodása (2Krón 27,1–6) után súlyos hitehagyásba merült, melyről Krónika II. könyve így tudósít:

- „Húszesztendős volt Akház, amikor uralkodni kezdett, tizenhat esztendeig uralkodott Jeruzsálemben, és nem cselekedett kedves dolgot az Úr előtt, mint Dávid, az ő atya, hanem az Izráel királyainak útján járt, és öntött [bálványokat] is csináltatott a Baál tiszteletére. Annak felette tömjénezett a Hinnom fiának völgyében; fiait is megégette tűzben,* a pogányok utálatosságai szerint, akiket az Úr az Izráel fiai elől kiűzött. Áldozott és tömjénezett a magaslatokon is, a halmokon is és minden zöld fa alatt. Ezért az Úr, az ő Istene adta őt a szíriabeli király kezébe, és őt [igen] megverték, és sok foglyot hurcoltak el ő tőle, akiket Damaszkuszba vittek. Sőt még az Izráel királya kezébe is adatott, és az is igen megverte őt. (...) Mert az Úr megalázta Júdát Akházért, Izráel királyáért, mert arra indította Júdát, hogy vétkezzék az Úr ellen. Eljött azért ellene Tiglát-Piléser, Asszíria királya, aki sanyargatta őt, és nem segítette meg. Mert Akház kifosztotta az Úr házát, a királyét, a fedelmekét, és az asszíriabeli királynak adta, de azért nem lett neki segítségére. Sőt még a szorongatás idejében is tovább vétkezett az Úr ellen; ilyen volt Akház király. Mert áldozott Damaszkusz isteneinek, akik őt megverték, ezt mondván: Mivel Szíria királyainak istenei

* „Az Isten lényéről alkotott ferde elképzelések arra a hiedelemre vezettek pogány népeket, hogy emberáldozatokra van szükség isteneik kegyének biztosításához. A legborzalmasabb kegyetlenkedéseket követték el bálványtiszteletük különböző szertartásai közben. Egyik szokásuk az volt, hogy gyermekeiket tűzön vitték át a bálványaik előtt. Ha azután valamelyik sértetlenül jutott át a tűzpróbán, azt hitték, áldozatukat elfogadták. Aki így megszabadult, azt az istenek különös kegyeltjének tekintették, kiváltságokkal halmozták el, ezután mindig nagy megbecsülésnek örvendett, és bármilyen gonosztevévé vált is később, sohasem büntették meg. De ha valaki a tűzön áthaladva égési sebeket szenvedett, annak sorsa meg volt pecsételve. Azt hitték, hogy az istenek haragját csak az áldozat életének kioltásával lehet kiengesztelni, és ennek megfelelően meg is áldozták. A nagy hitehagyások idején bizonyos mértékig az izraeliták között is uralkodott ez a szokás.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, Sátán ellenségeskedése a törvénnyel c. fejj.).

**megsegítik őket, azért én is azoknak áldozom, hogy se-
géljenek engem is, holott mind neki, mind az egész Iz-
ráelnek azok okozták romlását. Összehordta Akház az Is-
ten házának edényeit, és összetörte az Isten házának edé-
nyeit, és az Úr házának ajtajait bezárta, és csinált a maga
számára oltárokat Jeruzsálemnek minden szegletén; Jú-
dának minden városaiban is magaslatokat épített, hogy
az idegen isteneknek tömjénezen, és haragra ingerelte
az Urat, atyái Istenét.” (2Krón 28,1-25)**

Mindezek ismeretében igazán csodálatra méltó, ahogyan Isten lehajolt ehhez a királyhoz, bátorító üzenetet küldött neki prófétája által, és arra szólította fel, hogy kérjen tőle jelet az isteni ígéret bizonyos voltát illetően, miszerint az ellene irá-
nyuló „gonosz tanács” „nem áll meg” (Ésa 7,5,7). Akház kegyes beszédbe burkoltan utasította vissza a felajánlott kegyelmet: „Nem kérek s nem kísértem az Urat!”

Ezt követően hangzott el a prófécia arról, hogy Isten mégis ad jelt, amely a gyermek lesz, akit „a fiatal nő” szül. Az eredeti héber szövegben az *almá* szó szerepel a 14. versben, amely fiatal lányt, fiatal nőt jelent, akár szűz, akár nem. Határozott névelővel – „a fiatal nő” – nyilvánvalóan a király környezete által ismert személyre vonatkozott. Egy neves zsidó írásmagyarázó, Kimchi véleménye szerint Akház felesége, „Abi, Zakariás leánya” (2Kir 18,2) volt e fiatal nő. S az ő fiára, Ezékiás királyra valóban találó volt az Immánuel, *Velünk az Isten* név. Így jellemzi őt az Írás:

- **„Egyedül az Úrban, Izráel Istenében bízott, és utána nem volt hozzá hasonló Júda összes királyai között, sem azok között, akik előtte voltak. Mert az Úrhoz ragaszkodott, el nem hajlott tőle, és megőrizte parancsolatait... Vele volt az Úr mindenütt, ahová csak ment, és előmenetele volt.” (2Kir 18,5-7)**

Az előzőekben idézett szörnyű állapotok idején Isten már előre látta, hogy a fiatal nő által szült gyermek, Akház fia egészen más utat fog követni, mint az apja, s ezért Ő vele lehet majd.

2 Hogyan teljesedett be a prófécia magasabb szinten, Jézus Krisztusban? Milyen fokozatai vannak a beteljesedésének?

Mt 1,18.22–23 ■ „Jézus Krisztus születése pedig így volt: Mária, az ő anyja, eljegyeztetett Józsefnek, és mielőtt egybekeltek volna, várandósnak találtatott a Szentlélek által (...)) hogy beteljesedjék, amit az Úr mondott a próféta által, aki így szólt: íme, a szűz fogan méhében, szül fiat, és nevét Immánuelnek nevezik, ami ezt jelenti: Velünk az Isten.”

Vö. Rm 8,31–32 ■ „Mit mondunk azért ezekre? Ha az Isten velünk, kicsoda ellenünk? Aki az ő tulajdon Fiának nem kedvezett, hanem őt mindnyájunkért odaadta, mi módon ne ajándékozna vele együtt mindent minékünk?”

Vö. Ésa 57,15 ■ „Így szól a Magasságos és Felséges, aki örökké lakozik, és akinek neve szent: »Magasságban és szentségben lakom, de a megrontottal és az alázatos szívűvel is, hogy megelevenítsem az alázatosok lelkét, és megelevenítsem a megtörtek szívét.«”

.....

.....

A görög szövegben már nem fiatal nő, hanem szűz szerepel, amely szükségszerű is, hiszen Jézus személyében nem egy új személyiségnek, hanem Isten öröktől fogva létező Fiának kellett megszületnie (Mik 5,2; Ésa 9,6; Lk 1,35).

Előképéhez, Ezékiášhoz hasonlóan Jézusra is igaz, hogy „Isten vele volt”, földi szolgálata során mindvégig támogatta Őt, együttműködött vele. Jézus így szólt erről: „Aki küldött engem, énvelem van. Nem hagyott engem az Atya egyedül, mert én mindenkor azokat cselekszem, amelyek neki kedvesek.” (Jn 8,29) Jézus személyében azonban az Ige – aki Istennél volt, és aki Isten volt – lett testté, s lakozott közöttünk (Jn 1,1–3.14), tehát valóban Isten volt velünk. S az életével, halálával és feltámadásával bemutatta azt, hogy Isten ma is velünk van, az egész emberiséggel, soha nem ellenünk.

„Szeretetének mennyen és földön megnyilatkozó számtalan jelével vonja magához szívünket az Úr. A természet műveivel és az emberi szív által ismert legmélyebb, leggyengédebb földi kötelékekkel Önmagát akarja kinyilatkoztatni nekünk. Mindazonáltal még ezek is csak töredékesen mutatják be szeretetét. A jónak Ellensége azonban úgy elhomályosította az emberek értelmét, hogy – mindeme nyilvánvaló bizonyságok ellenére – félelemmel tekintenek Istenre, szigorúnak és kérlelhetetlennek tartják Őt. Sátán elérte, hogy sok ember olyan lénynek képzelet Istent, akinek legfőbb tulajdonsága a zord igazságosság. Szigorú bírónak, kemény és kérlelhetetlen hitellezőnek gondolják Őt; olyan valakinek, aki gyanakvóan figyeli az emberek tévedéseit, hibáit, hogy tüstént lesújtson rájuk ítéleteivel. Jézus azért jött a Földre, azért élt itt közöttünk, hogy Isten végtelen szeretetének kinyilatkoztatása által eltávolítsa ezt a sötét árnyékot. Isten Fia eljött a mennyből, hogy megismertesse velünk az Atyát.” (Ellen G. White: *Krisztushoz vezető lépések*, Isten szeretete az ember iránt c. fej.)

„Eljött a bűn sötétjében bolyongó világunkba, hogy bemutassa Isten szeretetének világosságát – hogy legyen »VELÜNK AZ ISTEN«. Ezért jövendölték róla, hogy nevét Immánuelnek nevezik.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Velünk az Isten c. fej.)

„Az *Immánuél* névben foglalt üzenet átfogja az egész bibliai kinyilatkoztatást, a megváltás nagy titkát hordozza. Az Írást tanulmányozva az ígélet megvalósulásának mind magasabb szintjei tárulnak elénk:

1. Isten felszólította az Egyiptomból kiszabadított izraelitákat Mózes által: »Készítsenek nekem szent hajlékot, hogy közöttük lakozzam.« (2Móz 25,8) A nép tisztátalanságokkal és bűnökkel terhelt volt, ezért Isten egy szent hely létrehozása felől rendelkezett, ami némi fogalmat ad a menny szentségéről és dicsőségéről, valamint a bűn rendezésének, a bűnbocsánat elnyerésének a helye lesz. Csakis ily módon vált lehetővé, hogy Isten – tisztátalanságaik ellenére – közöttük lakozzék. Mindenkor érvényes törvény ugyanis, hogy Isten »bűnnel együtt nem lakik« (Zsolt 5,5). Még a szent helyen is csak a bűneik büntetését elszenvedő helyettes áldozat vérenek a fedezete mellett és a közbenjáró pap közvetítésével közeledhettek az izraeliták Őhozá.

2. Amikor Isten Fia emberré lett, Isten még közelebb jött hozzánk: »Az Ige testté lett, és közöttünk lakozott.« (Jn 1,14) Jézus személye élő »templom« volt, mert Isten volt jelen emberi testben, és az emberek közvetlenül érintkezhettek vele (Jn 2,18–22).

3. Amikor tanítványai szívében lakozik Krisztus a Szentlélek által, Isten még közelebről *velünk/közöttünk* van. »Testetek a Szentlélek temploma« – mondja az Írás (1Kor 6,19; vö. Rm 8,11; Eféz 3,17).

4. Végül az újjáteremtett Földön színről színre fogják látni Istent a megváltott emberek, és fenntartás nélküli, közvetlen közösség valósul meg köztük. »Isten sátora az emberekkel lesz, velük lakozik, maga Isten lesz velük, az ő Istenük.« (Jel 21,3). »Istennek és a Báránynak királyi széke ott lesz, (...) látják arcát, és neve homlokukon lesz.« (Jel 22,3–4)

Isten bűngyűlölő, mégis egyre közelebb és közelebb jön az elesett, bűnös emberhez. Olyan fokozatokban teszi ezt, ahogyan képesek vagyunk befogadni jelenlétét, szentségét. A végcél pedig az, hogy »ismét egybeszerkessze (...) Krisztusban azt, ami

a mennyben és a földön van» (Eféz 1,10), azaz hogy Isten és a megváltott emberek tökéletes egységben, szent közösségben élhessenek együtt örökre.” (Vankó Zsuzsa: *A Szabadító jövetele*, II. köt., 60–61. o.)

3 Hogyan szólt Ésaías előre arról, hogy a Messiás megoszlást vált ki a választott nép körében, és milyen értelemben „próbakő” ma is az Ő személye?

Ésa 8,13–15 ■ „A seregek Ura legyen szent nektek, Őt féljétek, Őt rettegjétek! Szentély lesz Ő számotokra, de beleütközés köve, elbotlás sziklája Izráel két házának, csapda és háló Jeruzsálem lakosainak. Megbotlanak benne sokan, elesnek, összetöretnek, csapdába esnek és megfogatnak.”

Vö. Rm 9,30–32 ■ „Mit mondunk hát? Azt, hogy a pogányok, akik az igazságot nem követték, az igazságot elnyerték, mégpedig a hitből való igazságot. Izráel ellenben, noha az igazság törvényét követte, nem jutott el az igazság törvényére. Miért? Azért, mert nem hitből keresték, hanem mintha a törvény cselekedeteiből volna. Mert beleütköztek a beleütközés kövébe.”

Ésa 28,16 ■ „Így szól az Úr Isten, íme, egy követ tettem le Sionban, próbakövet, drága szegletkövet erős alappal, aki hisz, az nem menekül.”

.....

.....

A 8. fejezetben található messiási prófécia – Ésa 7,14-hez hasonlóan – a Júda országában nagy félelmet keltő, ún. szír–efraimi támadás idején keletkezett (Ésa 7,1–2). Ebben a kritikus helyzetben szólt a felhívás Júda népe hívó maradékához: „Ti ne mondjátok összeesküvésnek, amit e nép összeesküvésnek

mond, félelme szerint ne féljeteK, ne rettegjeteK!” (8,12) Ehhez a felhíváshoz kapcsolódott a messiási ígélet. A történelmi háttér ismeretében érthető az ígélet, hogy az istenfélők számára a seregek Ura szentély lesz. Akház bezáratta az Úr házának ajtajait (2Krn 28,24), beszüntette az ahhoz kapcsolódó szolgálatokat, de az igaz hívőket ez nem gátolhatta meg abban, hogy Istennel élő kapcsolatban maradjanak.

„A hitehagyó király, aki uralkodásának végéhez közelegett, bezáratta a templom kapuit. A szent szolgálatok megszakadtak. Nem égették többé a lámpákat az oltár előtt. Nem mutattak be többé bűnért való áldozatokat. Nem szállt fel jóillat a reggeli és az esti áldozat idején. A város hitetlen lakói Isten házának udvarait elhagyva és kapuit bezárva, vakmerően oltárokat állítottak fel a pogány istenségek tiszteletére Jeruzsálem utcasarkain mindenütt. A pogányság látszólag diadalmaskodott; a sötétség hatalmai már-már győztek. Éltek azonban Júdában olyanok, akik hűségeseK maradtak Jahvéhoz. Nem lehetett rávenni őket a bálványimádásra. Rendületlenül ellenálltak a csábításnak. Rájuk tekintettek reménykedve Éσαιás, Mikeás és társaik, amikor felmérték az Akház utolsó éveiben véghezvitt pusztítást. Templomuk zárva volt, de a hűségeseKet Éσαιás megnyugtatta: »...velünk az Isten! (...) A seregek Ura legyen szent nekteK, Őt féljeteK, Őt rettegjeteK! Szentély lesz Ő számotokra.« (Ésa 8,10.13–14)” (Ellen G. White: *Próféták és királyok*, Akház c. fej.)

„Pál apostol Rómaiakhoz írt levelében rámutat arra, hogy miért és milyen vonatkozásban volt Jézus olyan jel, próbakő, akiben a választott nép akkor élő nemzedékének a nagyobb része megütközött, a nép »maradéka« viszont hitt benne, Messiásnak ismerte el Őt, és követte tanítását. A 8. fejezetben foglalt prófécia félreérthetetlenül utal arra, hogy a többség el fogja utasítani a Messiást: »megbotlanak benne sokan«. Ennek

nyomán pedig »elesnek, összetöretnek«. Közvetve azt is magában foglalta tehát e prófétikus kijelentés, hogy a Messiás elutasítása nyomán Izráel megbízatása és nemzeti léte is megszűnik. A hívő maradék viszont beépül az új, »lelki házba«, templomba.

Mivel azonosítható tehát a »beleütközés köve«? Pál apostol így határozza meg: »Azért, mert nem hitből keresték, hanem mintha a törvény cselekedeteiből volna. Mert beleütköztek a beleütközés kövébe.« (Rm 9,32) A zsidók büszkén nevezték »nomokráciának«, törvényuralomnak a maguk vallási rendszerét a babiloni fogság után. Kétségtelen, hogy nagy buzgóságot tanúsítottak a törvény magyarázása és a »micvák«, a parancsolatok megtartása tekintetében. Pál apostol írja: »Mert bizonyosságot tesztek felőlük, hogy Isten iránt való buzgóság van bennük, de nem megismerés szerint. Mert Isten igazságát nem ismerve, az ő tulajdon igazságukat igyekeztek érvényesíteni, és Isten igazságának nem engedelmeskedtek.« (Rm 10,2–3)

Ez a vallásosság nemcsak virulni hagyta az „én”-t, az „én” büszkeségét, hanem még hizlalta is azt. Ki-ki büszkélkedett a »saját igazságával«, a maga vallásos teljesítményével. Versengett e tekintetben másokkal, megítélte azokat, akik nála kevesebbet teljesítettek a parancsolatok megtartását illetően (vö. Lk 18,11–12). (...) Jézus személye azért volt próbakő a vallásosságára büszke, korabeli zsidóság számára, mert leleplezte, hogy kegyességükből éppen a lényeg hiányzott: az „én” alábbszállása, a méltatlanság és a lelki szegénység elismerése, valamint az Isten szerinti igazság, a valódi szeretet kérése Istentől. Egyedül ezen az úton szabadulhat ki az ember az önzés rabságából, ha önmaga helyett a megmentéséért életét adó Megváltó érdemében bizakodik.

Jézus, a Messiás nemcsak a kortárs nemzedék számára volt próbakő. »A beleütközés köve, az elbotlás sziklája« ma is mindazoknak, akik énjükhöz, vélt saját igazságukhoz ragaszkodnak. »Drága szegletkő erős alappal« viszont azok számára, akik hisznek, bíznak Őbenne.» (Vankó Zsuzsa: *A Szabadító jövetele*, II. köt., 71–73. o.)

4 A 9. fejezet prófécijája szerint hol fog felragyogni a Messiás szolgálata által a nagy lelki világosság?

Ésa 9,1-2 ■ „Nem lesz sötét mindig ott, ahol most szorongattatás van, először megalázta Zebulon és Naftali földjét, de azután megdicsőíti a tenger útját, a Jordán túlsó partját és a népek Galileáját. A nép, amely sötétségben jár, lát nagy világosságot, azoknak, akik a halál árnyékának völgyében laknak, fény ragyog fel!”

.....

.....

A sötétség, a szorongattatás és a megaláztatás, amelyre az 1. vers utal, az asszír támadás történelmi fenyegetése nyomán érte Izráelt, bálványimádásba merülésük és vezetőiknek a testvérország, Júda ellen Szíriával kötött szövetsége miatt. Az asszírok először az ország északi részét, Zebulon és Naftali törzsének területét foglalták el, nem sokkal annak teljes pusztulása előtt, amely i. e. 722-ben következett be. „Pékának, az Izráel királyának idejében jött el Tiglát-Pilézer, AsszírIA király, és foglalta el (...) Naftali egész földjét, és hurcolta el őket AsszírIAba.” (2Kir 15,29) Péka i. e. 752–732 között uralkodott Izráelben.

A revideált Károlyi-fordításban szereplő „pogányok határa” ezúttal pontosításra szorul, a helyes fordítás „a népek Galileája”. A *galilea* szó jelentése ’határ, körzet, terület’. Itt azonban földrajzi névként szerepel, amelyet az Ószövetség ókori görög fordítása, a *Septuaginta* is megerősít, amely »népek Galileája«-ként értelmezi a szöveget. Máté evangéliuma is így hivatkozik Ésaiai prófécijára: „Mikor meghallotta Jézus, hogy János börtönbe vettetett, visszatért Galileába. Otthagyva Názáretet, elment és a tengerparti Kapernaumban lakott, Zebulon és Naftali határain, hogy beteljesedjék, amit Ésaiai próféta mondott: Zebulonnak és Naftalinak földje, a tenger felé, a Jordánon túl, a népek Galibája; a nép, amely

sötétségben vesztegel, lát nagy világosságot, azokra akik a halál földjén és árnyékában élnek, világosság árad.” (Mt 4,12-16)

Mindezek egészen más megvilágításba helyezik a Jézus személyéről folytatott vita során Nikodémusnak mondott érvet: „Feleltek, és mondták neki: Te is galileus vagy talán? Tudakozódj, és lásd meg, hogy Galileából nem támadt próféta!” (Jn 7,52) A valódi „tudakozódás” az írásokban éppen az ellenkező eredményre vezetett volna.

Figyelemre méltó a „népek Galileája” megjelölés abból a szempontból is, hogy a prófécia nem sokkal az északi országrész, i. e. 722-ben bekövetkezett pusztulása előtt hangzott el, és ekkor még egy nép, az izraeliták lakták. Jézus fellépésekor viszont már vegyes volt a lakossága, ami kedvező volt ahhoz, hogy Jézus működésének a központja legyen.

„A jeruzsálemi írástudók megvetették Galilea népét. Bárdatlanoknak, tanulatlanoknak tartották őket, a Megváltó számára mégis ez bizonyult alkalmasabb munkaterületnek. Őszintébbek, nyiltabbak voltak, kevésbé hatalmasodott el rajtuk a vakhit, értelmük jobban nyitva állt az igazság befogadására. Azzal, hogy Galileába ment, Jézus nem akart elkülönülni, elszigetelődni. Abban az időben ez a tartomány igen sűrűn lakott volt, a népesség sokkal inkább keveredett más nemzetekkel, mint Júdeában. Amikor Jézus Galileában járt, tanított és gyógyított, a városokból és falvakból tömegek sereglettek köré. Sokan jöttek még Júdeából és a szomszédos tartományokból is. Jézus gyakran kénytelen volt elrejtőzni az emberek elől. A lelkesedés olyan magasra csapott, hogy óvintézkedéseket kellett tennie, nehogy a római hatóságok zendüléstől kezdjenek tartani. Sosem volt még a világon ehhez hasonló időszak. A menny leszállt az emberekhez. Éhező és szomjúhozó lelkek, melyek régóta várták Izráel szabadítását, most az irgalmas Megváltó kegyelmének lakomáján vehettek részt.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Elközelített az Isten országa c. fejezet)

5 Hogyan villannak fel a próféciaiban Jézus második eljövételének a képei?

Ésa 9,3–5 ■ „Te megsokasítod e népet, nagy örömet szerzel néki, örvendeznek előtted az aratók örömeivel, vígadnak, mint zsákmányosztáskor. Mert terhes igáját, háta vesszejét, nyomorgatója botját összetöröd, mint Midián napján. Mert minden dübörgő harci csizma és véráztatta öltözet megég, tűznek eledele lesz.”

.....

.....

.....

„A 3. versben foglaltak teljesedését egyes magyarázók a Krisztusról szóló evangélium gyors terjedésében, követői számának megsaporodásában látják. Helyénvalóbbnak látszik azonban a 3–5. verset egy egységnek tekinteni, és Jézus visszajövetelével hozni kapcsolatba. (...) A Messiás eszkatologikus távlatban beteljesedő szabadítását tárja elénk a 3–5. vers. Az »aratók, a zsákmányosztásban részesülők öröme» bizonyára az üdvösséget nyerő megváltottak örvendezésében teljesül be (Jézus is aratáshoz hasonlította példázatában a világ végét, lásd Mt 13,39). Az »iga, a nyomorgató botja, a harci eszközök« tűz általi megsemmisítése is Jézus visszajöveteléhez kapcsolódik. A »Midián napja« minden bizonnyal Gedeon történetére utal (lásd Bír 6–7. fej.), amikor is isteni közbelépés szerzett dicsőséges győzelmet Isten kisebbségben levő nyomorgatott népének az elnyomó ellenséggel szemben.” (Vankó Zsuzsa: *A Szabadító jövetele*, II. köt., 83. o.)

„A királyok Királya leereszkedik a lángoló tűz övezte felhőn. Az ég tekerccszerűen felgöngyölödik, a föld remeg, minden hegy és minden sziget kimozdul a helyéből. »Eljön

a mi Istenünk, és nem hallgat; emésztő tűz van előtte, s körülötte erős forgószelel. Hívja az eget onnan felül, és a földet, hogy megítélje népét.« (Zsolt 50,3-4) »A föld királyai, a fejedelmek, a gazdagok, a vezérek, a hatalmasak, minden szolga és minden szabad elrejtették magukat a barlangokba s a hegyek kőszikláiba, és mondták a hegyeknek és a kőszikláknak: Essetek mireánk, és rejtsetek el minket annak színe elől, aki a királyi székekben ül, és a Bárány haragjától: mert eljött az Ő haragjának ama nagy napja, ki állhat meg?« (Jel 6,15-17) Elhallgat a gúnyolódó tréfálkozás. A hazug ajkak elnémulnak. **Megszűnik a fegyverek zaja, a csata kavargása, a saruk harci zaja, és nincs többé »vérbe fertőztetett öltözet« (Ésa 9,5).** Csak az ima, a sírás és a jajveszékelés hangja hallatszik. A nemrég még gúnyolódó ajkak ezt kiáltják: »...eljött az Ő haragjának ama nagy napja, ki állhat meg?« A gonoszok azért imádkoznak, hogy inkább a hegyek szikláit temessék el őket, mintsem találkozzanak azzal, akit semmibe vettek és elutasítottak.» (Ellen G. White: *A nagy küzdelem/Korszakok nyomában*, Isten népe megszabadul c. fej.)

6 Ki által fognak megvalósulni a próféciában foglalt ígéretek? Mit tartalmaz a Dávid királysága felemelésére és megerősítésére vonatkozó ígéret?

Ésa 9,6-7 ■ „Egy gyermek születik nekünk, egy fiú adatik nekünk, az uralom az ő vállán lesz, hívják nevét csodálatos Tanácsadónak, erős Istennek, örökkévalóság Atyjának, békesség Fejedelmének! Uralma növekedésének és békéjének nem lesz vége Dávid trónján és királysága felett, hogy felemelje és megerősítse azt, jogosság és igazság által, mostantól fogva mindörökké. A seregek Urának féltő szeretete műveli ezt!”

Vö. **Ámós 9,11** ■ „Azon a napon felemelem Dávid leomlott sátorát, kijavítom repedezéseit, felemelem omladékait, megépítem, mint a régmúltban.”

Vö. **2Sám 7,16** ■ „Állandó lesz a te házad, és a te országod mindörökké tiéd lesz, a te trónod erős lesz mindörökké.”

Dn 7,14 ■ „Adott neki hatalmat, dicsőséget és országot, és minden nép, nemzet és nyelv neki szolgál; az ő hatalma örökkévaló hatalom, amely el nem múlik, és az ő országa meg nem rontatik.”

Lk 1,31–33 ■ „Íme, fogansz méhedben, szülsz fiat, és nevezed nevét Jézusnak. Nagy lesz Ő, a Magasságos Fiának hívattatik, és néki adja az Úr Isten Dávidnak, az ő atyjának királyi székét. Uralkodik a Jákob házán mindörökké, és királyságának nem lesz vége!”

.....

.....

.....

A prófécia a végén, a 6–7. versben szól arról a személyről, aki első eljövetelekor világosságot áraszt a lelki sötétségben lévők-re, második eljövetelekor pedig tűz által tisztítja meg a földet, amint azt az előzőekben láttuk. A 6. versben a négy kettős elnevezés egyértelmű, félreérthetetlen azonosítása a Messiásnak:

– „**Csodálatos Tanácsadó**”: Soha ember úgy nem szólt, soha senki nem tanított olyan hatalommal, mint Jézus (Jn 7,46; Mt 7,29), soha nem volt nála csodálatosabb „lelkigondozó”.

– „**Erős Isten**” vagy „**hatalmas Isten**”: A héber *gibbór* szót a revideált Károlyi-fordítás az *erős* mellett visszaadja ’hatalmas, hős, vitéz’ jelentéssel is. Arról a Jézusról szól ez a kijelentés, aki- nek „adatott minden hatalom mennyben és földön” (Mt 28,18), aki megteremtette (Jn 1,1–3) és „hatalma szavával fenntartja a mindenséget” (Zsid 1,3), aki második eljövetelekor „megemészti

a törvénytaposót szájának lehetével, és megsemmisíti az ő megjelenésének feltűnésével” (2Thess 2,8).

– „**Örökkévalóság Atyja**”: Aki elmondhatta magáról, hogy „mielőtt Ábrahám lett, én vagyok” (Jn 8,58), „akinek származása az ősidőkből, az örökkévalóság napjaitól fogva való” (Mik 5,2), „akinek élete van önmagában” (Jn 5,26).

– „**Békesség Fejedelme**”: Aki maga volt a békesség, de mihelyt megszólalt, az ellenségei viadalra készek voltak (Zsolt 120,7). Aki minden értelmet felülhaladó békességgel ajándékozza meg követőit (Fil 4,7; Jn 14,27), ugyanakkor felszólítja őket: „Ne gondoljátok, hogy azért jöttem, hogy békességet bocsássak e földre; nem azért jöttem, hogy békességet bocsássak, hanem hogy fegyvert.” (Mt 10,34)

Többször is hangsúlyozza az Írás, hogy a Messiás uralkodása állandó lesz, annak nem lesz vége. Ugyanazt az örömhírt erősítik meg ezáltal, amit Náhúm próféta fogalmaz meg: „nem lesz kétszer veszedelem” (Náh 1,9). A bűn történelme, ez a szörnyű kitérő az emberiség történelmében nem fog megisméltődni.

„Ezekben a próféciákban a dávidi királyság – szellemiségénél fogva – a messiási királyság előképe. Benne foglaltatik e jövődölésekben az is, hogy a dávidi királyság lehanyaglik, mielőtt a Messiás felemelné.

Az a kijelentés, hogy az eljövendő Messiás »uralma növekedésének és békéjének nem lesz vége«, ugyancsak a prófécia eszkatologikus távlatához tartozik. Utal arra, hogy az örökkévalóságban nem statikus állapot, nem egyhangúság lesz: *folymatos növekedés* mellett valósul meg a stabilitás, az állandó béke. Az a kijelentés, hogy a dávidi királyság felemelése »jogosság és igazság« által valósul meg, szintén egyértelműen a Messiás által felállítandó királyságra utal, és ugyancsak egybecseng több más messiási próféciával.

A »mostantól fogva mindörökké« formula a prófétikus kijelentés megingathatatlan érvényességére, bizonyos beteljesedésére utal. A következő mondattal zárul a prófécia: »A Seregek

Urának féltő szeretete műveli ezt.« Mintha csak azt mondaná ezáltal, hogy emberek nem méltók arra a kegyelemre, amit a Messiás eljövetele jelent számukra, és azt utólag kiérdemelni sem tudják. Egyedül Isten felfoghatatlan szeretete a magyarázat arra a csodára, ami a Messiás Földre születése, majd dicsőséges újbóli eljövetele, hatalomátvétele által valósul meg.” (Vankó Zsuzsa: *A Szabadító jövetele*, II. köt., 86–87. o.)

Messiási ígéretek – II. „Sarjadék Dávid törzsökéből”

(Ésa 11,1–10)

I A prófécia szemléletes képe szerint Dávid családjának melyik korszakában jelenik meg a Megváltó? Hogyan erősíti ezt meg Jákób jóvendölése a Békefejedelemről?

Ésa 9,1 ■ „Szarmazik egy vesszőszál Isai törzsökéből, gyökereiből egy hajtás növekedik.”

Vö. 1Móz 49,10 „Nem múlik el Júdatól a fejedelmi bot, sem a vezéri pálca térdei közül, mígnem eljön Siló [a Békefejedelem], és a népek néki engednek.”

.....

.....

Isai Dávid apja volt, s a kijelentés szerint Dávid királyi családja kivágott fatörzshöz hasonló állapotban lesz, amikor a Messiás megjelenik. Tehát nem a dávidi dinasztia valamely jobb, fényesebb korszakában várható ez az esemény, hanem már annak hanyatlásakor. Jákób nevezetes jóvendölése ezzel összhangban szól arról, hogy Siló, a Békefejedelem, vagyis a Messiás jövetele idejére elvétetik Júdatól a fejedelmi bot és a királyi pálca. Isai és Dávid Júda törzséből származott (Mt 1,3–5). Ezek a kijelentések beteljesedtek Júda történelmében. A babiloni fogság utáni rövid függetlenség idején az ún. makkabeus királyok már nem Dávid családjából valók voltak, a Jézus korában a rómaiak megbízásából uralkodó Heródes király

pedig edomita volt, tehát még csak nem is Izráel népe közül való. Blaise Pascal világosan értette a jákóbi prófécia jelentőségét: „Azt gondolhatnánk talán, hogy azzal a jövődöléssel, mely szerint a királyi pálca nem múlik el Júdatól egészen az örök király eljöveteleig, a próféták csupán hízelegni akartak a népnek. (...) Ám annak megmutatására, hogy jövődöléseiknek nem ez az értelme, és hogy nagyon is jól tudták, a földi királyságnak meg kell szakadnia, megjövendölik, hogy király és fejedelem nélkül maradnak, mégpedig hosszú ideig: Hós 3,4–5. (...) [Mikor Jézus eljött] már csak egy idegen uralkodott felettük...” (*Gondolatok*, 719–720. töredék)

Közvetett bizonyíték Dávid családjának világi értelemben vett hanyatlására az a tény, hogy noha József és Mária is a királyi családból származott, az evangéliumok szerint már messze voltak bármilyen hatalomtól – a legszegényebbek számára előírt áldozatot vittek Jézus bemutatásakor (Lk 2,22–24; 3Móz 12,8). Viszont mindketten igaz, istenfélő emberek voltak, s ebben az értelemben méltó utódai Isainak és Dávidnak.

A prófécia nyilván nem véletlenül említi Isai nevét, hiszen döntő szerepe lehetett abban, hogy Dávid szinte még gyerekként csodálatos Isten-ismerettel, élő hittel és Isten szíve szerint való jellemmel rendelkezett (1Sám 13,14; 17,45–47). A „hajtás növekedik” kifejezés arra utal – összhangban Ésaías 7,14; 9,6-tal, valamint a kortárs Mikeás kijelentésével (5,2) –, hogy az eljövendő Messiás gyermekként születik meg, és észrevétlenül, csendesen nő fel, mielőtt megkezdéné messiási küldetését betöltését.

2 Milyen érvek szólnak amellett, hogy Mt 2,23 Ésa 11,1 prófécijának a beteljesedésére utal?

Mt 2,19–23 ■ „Mikor Heródes meghalt, az Úr angyala megjelent álomban Józsefnek Egyiptomban, mondván: Kelj fel, vedd a gyermeket és annak anyját, menj Izráel földjére, mert meghaltak, akik a gyermeket halálra keresik. (...) Ő

pedig felkelt (...) és elment Izráel földjére. Mikor pedig meghallotta, hogy Júdeában Arkhelaus uralkodik Heródesnek, az ő atyjának helyén, nem mert odamenni, hanem minthogy álomban megintetett, Galilea vidékeire tért. Odajutva lakozott a Názáret nevű városban, hogy beteljesedjék, amit a próféták mondtak, hogy názáretinek fog neveztetni.”

.....

.....

„A *nécer* héber szóban ugyanaz a három mássalhangzó található, mint *Názáret* városa nevében. Az Újszövetség görög szövegében ugyanis *Nacaret* a város neve. (Az Ószövetségben nem szerepel a Názáret név.) Mivelhogy a héber nyelv eredetileg mássalhangzóírás, három mássalhangzó a meghatározó egy-egy szó esetében, ezek alkotnak egy ún. szógyököt. Idéztük Máté evangéliuma kijelentését arra vonatkozóan, hogy az Egyiptomból visszatérő József döntése – miszerint családjával Názáretbe költözik – prófécia beteljesedése volt (2,23). Figyelemre méltó, hogy azt is említi az evangélista, József álombeli intésnek engedelmeskedve ment Galileába, illetve Názáretbe (2,22). Úgy tűnik tehát, hogy Isten maga gondoskodott a prófécia beteljesítéséről, mert Jézus e körülmény következtében neveltetett fel Názáretben, és neveztetett később názáretinek. Ésaías 11,1 próféciján kívül nem hivatkozhat más messiási prófécia beteljesedésére az evangélium, minthogy ezen az igén kívül egyetlen más ószövetségi messiási prófécia sem tesz említést arról, hogy a Messiás a galileai *Názáret* városában fog felnőni, és hogy *názáretinek* fogják nevezni. Márpedig a *názáreti* jelző Jézus nevéhez kapcsolva, vagy egyszerűen csak a *Názáreti* megjelölés rá vonatkozóan, igen csak meghatározó az Újszövetség szövegében.

A Jézus első tanítványairól szóló beszámolóban azt olvashatjuk, hogy Fülöp így szólt Nátánaélnak Jézusról: »Aki felől Mó-

zes írt a törvényben, és a próféták, megtaláltuk a názáreti Jézust, József fiát.« (Jn 1,46) Amikor halála előtt Jézus ünnepi menetben vonult be Jeruzsálembe, az egész város megmozdult, és kérdezték: »Kicsoda ez?« (Mt 21,10) »A sokaság pedig így válaszolt: Ez Jézus, a galileai Názáretből való próféta.« Amikor megérkezett a vallási vezetők által feltüzelt csapat a Getsemáne-kertbe, hogy elfogják Jézust, Ő eléljük ment, és megkérdezte: »Kit kerestek? Azok pedig így feleltek: A názáreti Jézust.« (Jn 18,7) A római helytartó, Pilátus is ezt a feliratot helyeztette Jézus keresztfájára: »A názáreti Jézus, a zsidók királya.« (Jn 19,20) Héber, görög és latin nyelvű volt a felirat. Latinul így szólt: *Jesus Nazarenus Rex Judeorum*, ennek a rövidítése az INRI, ami sok feszületen olvasható a mai napig is. Az I. században Krisztus követőit „nazarénusoknak” is nevezték (Ap csel 24,5). (...)

Bizonyára szójátékról, egybecsengésről van szó, amit a héber szöveget olvasók érzékelhettek. Ugyanaz a három mássalhangzóból álló szógyök található ugyanis a *Nacaret* névben, mint a *nécer* szóban. A héber olvasó ezt hallhatta ki 11,1 szövegéből: »Származik Isai törzsökéből egy *ncr*«, és ez lehet *nécer/hajtás*, de akár *nacaret/nacareti* is. Nem tudhatjuk, volt-e jelentése a galileai város nevének az ószövetségi időkben, illetve hogy mi volt az. Elképzelhető, hogy Máté evangélista a maga idejében tájékozottabb volt ezt illetően. Ha komolyan vesszük, hogy »a teljes írás Istentől ihletett« (2Tim 3,16), akkor biztosak lehetünk abban, hogy volt kellő alapja és értelme Máté evangélista hivatkozásának. (...)

Meglepően pontos adatokat közölnek tehát az ószövetségi messiási próféciaik az eljövendő Felkentéről: »Betlehemben születik« (Mik 5,2), »Egyiptomból hívja ki Isten« (Hós 11,1), »világosság ragyog fel általa a népek Galileájában« (Ésa 9,1), és »Nácáretben« neveltetik fel, ezért »nácáretinek« fogják nevezni (Ésa 11,1).” (Vankó Zsuzsa: *A Szabadító jövetele*, II. köt., 95–99. o.)

3 Milyen képességeket, lelki készségeket közvetít majd a Szentlélek az eljövendő Messiásnak a prófécia szerint?

Ésa 11,2 ■ „Akin az Úr Lelke megnyugszik, bölcsesség és belátás lelke, tanács és hatalom lelke, az Úr ismeretének és félelmének lelke.”

Vö. Jn 1,33 ■ „Én nem ismertem Őt, de aki elküldött engem, hogy vízzel kereszteljek, Ő mondta nekem: akire látod a Lelket leszállni és rajta megnyugodni, Ő az, aki keresztel Szentlélekkel.”

Vö. Lk 4,18 ■ „Az Úrnak Lelke van énrajtam, mivelhogy felkent engem, hogy a szegényeknek az evangéliumot hirdesse, elküldött, hogy a töredelmes szívűeket meggyógyítsam, hogy a foglyoknak szabadulást hirdessek, és a vakok szemeinek megnyílását, hogy szabadon bocsássam a lesújtottakat.”

.....

.....

A héber *núah* ige *megnyugszik, ottmarad, letelepedik* jelentése jól kifejezi azt, hogy a Szentlélek nemcsak időlegesen volt jelen Jézus életében, hanem tartósan időzött nála, vezérelte Őt (Rm 8,14), mivel nem volt semmi olyan az életében, ami megzomorította és így távozásra készítette volna.

„A bölcsesség és belátás lelke”, az erkölcsi különbségtétel képessége jó és gonosz között, csodálatos lelki ajándék, amely gazdagon megnyilatkozott Jézus mindennapi életében. A Lélek által nyert bölcsességet ahhoz, hogy a törbe csaló kérdésekre, amelyekkel „meg akarták Őt fogni”, olyan válaszokat adjon, amelyek után ellenségei is elcsodálkoztak, és nem merték többé megkérdezni (Mt 22,15; Lk 20,40).

„Az Úr ismeretének lelke” szintén különleges ajándék, hiszen „Isten ismerete a legcsodálatosabb ismeret, amit csak

megszerezhetünk. A világi emberek hatalmas tudással rendelkezhetnek, de minden bölcsességük birtokában sem veszik észre a világok Teremtőjének szépségét és fenségét, az Ő igazságát, bölcsességét, jóságát és szentségét” – írja Ellen G. White (*Kiben bízhatunk?*, I. köt., 268. o.). Erre az ismeretre csak az a Lélek vezethet el, „aki Isten mélységeit vizsgálja. Mert kicsoda tudja az emberek közül az ember dolgait, hanemha az embernek lelke, amely őbenne van? Azonképpen az Isten dolgait sem ismeri senki, hanemha az Isten Lelke.” (1Kor 2,10–11)

„Az Úr félelmének lelke” taníthat meg igazán a bűn gyűlöletére, segíthet meglátni annak az életet pusztító hatalmát és szembefordulni azzal. „Jöjjetek, fiaim, hallgassatok rám, megtanítlak titeket az Úr félelmére! Ki az az ember, akinek tetszik az élet, és szeret napokat, hogy jót láthasson? Tartóztasd meg nyelvedet a gonosztól, és ajkadat a csalárd beszédétől. Kerüld a rosszat, és cselekedjél jót; keresd a békességet, és kövesd azt.” (Zsolt 34,12–15)

A Lélek képesítette Jézust arra is, hogy az evangélium hirdetéséhez, a töredelmes szívűek meggyógyításához, a bűn foglyainak kiszabadításához és a lelki vakság feloldásához szükséges bölcsességgel és szeretettel, tapintattal rendelkezzen (Ésa 61,1; Lk 4,18). Munkájának ezt a hátterét, titkát az apostolok is felismerték: „A názáreti Jézust, mint kente fel őt az Isten Szentlélekkel és hatalommal, ki széjjeljárta jót tévén, és meggyógyítván mindeneket, akik az ördög hatalma alatt voltak, mert az Isten volt ővele.” (Ap csel 10,38)

Búcsúbeszédében tette Jézus ezt a kijelentést: „Aki hisz énbenem, az is cselekszi majd azokat a cselekedeteket, amelyeket én cselekszem, és nagyobbakat is cselekszik azoknál.” (Jn 14,12) Azt fejezte ki ezzel, hogy mindent, amit a földön véghez vitt, Emberfiaként tette. Hit által, Isten lelke által cselekedett.

A Szentlélek által nyerhet ma is minden tanítványa az adottságait meghaladó erőt és képességeket.

4 Hogyan fogalmazza meg a prófécia egyetlen rövid kijelentéssel a Messiás legfőbb életelvét? Mi jellemzi majd Őt az ítélethozatalban?

Ésa 11,3–5 ■ „Gyönyörködik az Úr félelmében, nem szeme látása szerint ítél, nem füle hallása szerint bíraskodik, igazságban ítéli a gyöngéket, tökéletességben bíraskodik a föld szegényei felett. Megveri a földet szájának vesszejével, megöli a gonoszt ajkai leheletével. Derekának öve igazság, veséjének öve hűség.”

„Gyönyörködik az Úr félelmében” – vagyis legfőbb életelve, hogy szereti Istent és engedelmeskedik neki. A 40. zsoltárban ezzel összhangban van az eljövendő Messiás vallomása: „Hogy teljesítsem a Te akarodat, ezt kedvelem, én Istenem, a Te törvényed keblem közepette van.” (9. vers) János evangéliumában pedig a következőket olvashatjuk Jézusnak az Atyjához való viszonyáról: „Aki küldött engem, énvelem van. Nem hagyott engem az Atya egyedül, mert én mindenkor azokat cselekszem, amelyek néki kedvesek.” (Jn 8,29) „Hogy megtudja a világ, hogy szeretem az Atyát, és úgy cselekszem, amint az én Atyám parancsolta nekem.” (Jn 14,31)

„Jézus örömmel teljesítette Isten akaratát. Isten szeretete, az Ő megdicsőítésének forró vágya, ez volt Megváltónk életének legfőbb belső indítéka. Ez a szeretet csodálatra méltóan széppé és nemessé tette minden cselekedetét.” (Ellen G. White: *Krisztushoz vezető lépések*, A tanítványság próbája c. fej.)

„A keresztény közgondolkodásban ritkán kapcsolódik össze Krisztus neve és személye azzal, hogy Ő a végítélet Bírója, noha erről Ő határozottan szólt: »Az Atya nem ítél senkit, hanem az

ítéletet egészen a Fiúnak adta. (...) Hatalmat adott neki az ítélet-tételre, mivelhogy Emberfia.« (Jn 5,22.27) Az általunk elemzett messiási prófécia különlegesen, megindítóan szól arról, hogy milyen lesz bíraskodása: »Nem szeme látása szerint ítélt, nem füle hallása szerint bíraskodik, igazságban ítéli a gyöngéket, tökéletességben bíraskodik a föld szegényei felett.« (Ésa 11,3–4) Nem a pusztá tények alapján ítélt majd, hanem ennél magasabb rendű igazságosságot érvényesít. Figyelembe vesz minden körülményt, akár egy-egy ember fogantatásáig visszamenőleg (Zsolt 139,15–16). Pontosan el tudja különíteni, hogy mi az az előny vagy hátrány, amiről az ember nem tehet, és mennyi a személyes felelőssége választásait illetően. (...) »Gyönyörködik az Úr félelmében«, ami így is értelmezhető: »Telve az Úr félelmével.« Ez azt jelenti, hogy Atyja jellemével megegyezően »szereti az igazságot, és gyűlöli a hamisságot« (Zsolt 45,8). Nem létezik nála részrehajlás, tökéletes igazságosságot érvényesít, ami »nagy irgalmasságot« (2Móz 34,6), messzemenő méltányosságot is magában foglal.

A prófécia képies megfogalmazása szerint: »Derekának öve igazság, veséjének öve hűség.« (5. vers) Ítélezésének igazságossága nyilatkozik meg abban is, hogy »megveri a földet szájának vesszejével, megöli a gonoszt ajkai lehetével« (4. vers). Az Újszövetség konkrétan visszahivatkozik ezekre a kifejezésekre, a következő helyeken: Jel 2,16; 2Thess 2,8. Jézus »szájának vesszeje vagy kardja« az Ő igéje, amelyet – szolgálain, a prófétákon és tanítókon keresztül – küld intésül és buzdításul az embereknek (vö. Zsid 4,12). Ha kérlelése visszautasításra talál, ha emberek megkeményítik szívüket és gonosszá válnak, akkor dicsőséges visszajövetelekor »megemészti őket megjelenésének dicsősége« (2Thess 2,8). Fontos a fordítás helyesbítése ezen a helyen, mert nem a »hitetlenek«, hanem a »gonoszok« megsemmisítéséről van szó. Isten mindenkor méltányos, nem rója fel a hitetlenséget azoknak, akiknek nem volt lehetőségük – hiteles tartalommal és képviselettel – hallani Őróla, ezért nem is juthattak hitre (lásd Rm 10,11–14).» (Vankó Zsuzsa: *A Szabadító jövele*, II. köt., 101–103. o.)

5 Hogyan valósul meg a Messiás második eljövételét követően a természet világának helyreállítása?

Ésa 11,6–9 ■ „A farkas a báránnyal lakik, a párduc a gödölyével heverészik, a borjú, az oroszlánkölyök és a kövér marha együtt lesznek, és egy kisfiú őrzi őket. A tehén és a medve együtt legel, együtt fekszenek fiaik. Az oroszlán, mint az ökör, szalmát eszik, a kisgyerek viperafészeknél játszik, az elválasztott kised mérges kígyó szájába dugja kezét. Nem ártanak, nem pusztítanak sehol szentségem hegyén, mert teljes lesz a föld az Úr ismeretével, amiképpen víz borítja a tengert.”

Több ószövetségi messiási próféciához hasonlóan itt is összekapcsolódnak a Messiás első eljövételére és megígért visszajövetelére vonatkozó kijelentések. A Messiás erkölcsi lényének bemutatása után adott leírás a természet világáról merőben eltér a jelenlegi viszonyoktól. A bűn következtében „az egész teremtett világ egyetemben foházkodik és nyög” (Rm 8,22) – sajnos az állatvilág is, ahogyan a napi híradásokban hallhatjuk. A Messiás végső hatalomátvétele után azonban nemcsak az emberek nem fognak ártani egymásnak és az állatoknak (Jel 11,18), de az állatok között sem lesznek ragadozók, ahogyan az Édenben sem voltak (1Móz 1,30). Az ember határozza meg a Föld állapotát: ha megszabadul az erőszaktól, a bűntől, környezete is visszaállítatik eredeti mivoltába. Isten jelenléte és ismerete fogja betölteni az egész újjáteremtett Földet, ezért nem ártanak és nem pusztítanak sehol. A Messiás örök országa erkölcsi alapokon, Isten ismeretén fog nyugodni.

„Sokan, attól félve, hogy az eljövendő örökség túlságosan anyagi jellegűnek tűnik, azokat az igazságokat is elspiritualizálják, amelyek otthonunkként emlegetik örökségünket. Krisztus – amint tanítványainak ígérte – azért ment el, hogy

Atyja házában lakóhelyet készítsen számukra. Akik hisznek Isten Igéjének tanításaiban, azok tudnak a mennyei lakóhelyekről. De még szem nem látta, fül nem hallotta, emberi szív föl nem fogta, amit Isten azoknak készített, akik Őt szeretik (1Kor 2,9). Csak azok fogják tudni, hogy milyen, akik meglátják. Véges elme képtelen felfogni, milyen dicsőséges lesz a mennyei Éden.” (Ellen G. White: *A nagy küzdelem/ Korszakok nyomában*, A küzdelem véget ér c. fej.)

„Rajzoldják ki bennünk egy kép a megváltottak eljövendő otthonáról, és eközben gondoljunk arra, hogy a valóság a legragyogóbb képzeletnél is dicsőségesebb lesz.” (Ellen G. White: *Krisztushoz vezető lépések*, Isten ismerete c. fej.)

6 Mire utal az, hogy az eljövendő Messiás Dávid „gyökere és ága” is lesz egyúttal?

Ésa 11,10 ■ „Lesz ama napon, hogy Isai gyökeréhez, aki a népek zászlója lesz, odasereglenek a népek, és az ő lakhelye dicsőséges lesz.”

Vö. **Ésa 9,1** ■ „Származik egy vesszőszál Isai törzsökéből, gyökereiből egy hajtás növekedik.”

Vö. **Jel 5,5** ■ „Ne sírj! Íme győzött a Júda törzséből származó oroslán, Dávid gyökere, hogy felnyissa a könyvteker-cset, annak hét pecsétjét.”

Vö. **Jel 22,16** ■ „Én, Jézus, küldtem az én angyalomat, hogy bizonyosságot tegyen ezekről nektek a gyülekezetekben. Én vagyok Dávid gyökere és ága,* a fényes hajnalcsillag.”

* Az eredeti görög szövegben az *ága* szónál a *genos* szó szerepel, amelynek *utód*, *leszármazott* a jelentése, ezért a pontos fordítás „Dávid gyökere és utóda”. A revideált Károlyi-fordításban szereplő „Dávid gyökere és ága” fordítás értelme azonban gyakorlatilag megegyezik ezzel, és jobban köthető az ésaiai proféciahoz.

.....
.....

A 10. vers „Isai sarjadékáról” immár úgy szól, mint aki „Isai gyökere” és a „népek zászlója” lesz „ama napon”. Az „ama napon” kifejezéssel gyakran találkozunk az Ószövetségben, és mindig a megváltási terv végső lezárását, a Messiás második eljövételével kapcsolatos eseményeket jelöli.

A prófécia szerint „Isai gyökeréhez” sereglenek a népek, és az ő „lakhelye dicsőséges lesz”. A Szentírás kijelentése szerint földünkre helyeztetik át Isten „székhelye”, „Istennek és a Báránynak királyi széke” itt lesz (Zsolt 103,19; vö. Jel 21,3; 22,3). Okkal neveztetik tehát az egész Föld „Isten szentsége hegyének”, mert Isten ittléte folytán templommá lesz az egész Föld.

Ellentmondásnak tűnhet, hogy a prófécia a Messiást a fejezet 1. versében egy Isai törzsökéből kinövő vesszőszálnak írja le, a 10. versben pedig Isai gyökerének mondja. Azonban ez a kettős meghatározás tökéletes pontossággal és tömörséggel határozta meg az eljövendő Messiás személyét: egyrészt Atyja és Teremtője, másrészt pedig leszármazottja Dávidnak. Jézus Jelenések könyve végén összekapcsolja a két kijelentést azzal, hogy magáról jelen időben mondja: „Én vagyok Dávidnak ama gyökere és ága.” E szerint a mennyben is megőrizte kettős természetét, Isten és ember mindörökre eggyé lett az Ő személyében.

Az e heti adomány az Útjelző Alapítványt támogatja.

Messiási ígéretek – III. „Készítsétek az Úr útját!”

(Ésa 40,3-10; 55,8-11; 52,7)

Az Ószövetségben található messiási próféciaik között sok kettős prófécia van, amelyek megjövendölik Jézus első eljövételét, de előrevetítik Jézus dicsőséges második eljövetelet is. E heti tanulmányunk fő témája – Ésa 40,3-10 – is ilyen prófécia. Így nemcsak a múltra tekinthetünk vissza, csodálva, hogy milyen pontossággal teljesedett a prófécia, hanem reménnyel tekinthetünk előre a második eljövettel kapcsolatos ígéretekre is.

1 Kinek, ki előtt és miért kellett, illetve kell utat készíteni?

Ésa 40,3-4 ■ „Egy szó kiált: A pusztában készítsétek az Úrnak útját, ösvényt egyengessetek a kietlenben a mi Istenünknek! Minden völgy fölemelkedjék, minden hegy és halom alászálljon, és legyen az egyenetlen egyenessé, és a bércek rónává.”

Mt 3,1-3 ■ „Azokban a napokban pedig eljött Keresztelő János, aki prédikált Júdea pusztájában. És ezt mondta: Térjete meg, mert elközelített a mennyek országa. Mert ez az, akiről Ésaías próféta szólt, ezt mondván: Kiáltó szó a pusztában: Készítsétek az Úrnak útját, és egyengessétek meg az ő ösvényeit.”

Mt 11,10 ■ „Mert ő az, akiről meg van írva: Íme én elküldöm követemet a te orcád előtt, aki megkészíti előtted a te utadat.”

Lk 1,76–77 ■ „Te pedig kisgyermek, a magasságos Isten prófétájának hivatatul, mert az Úr előtt jársz, hogy az ő útját megkészítsed; és az üdvösség ismeretére megtanítsd az ő népét, a bűnök bocsánatában.”

.....

.....

E jövendölés elsődlegesen Keresztelő János szolgálatában teljesedett be, akit Isten arra hívott el, hogy Jézus megjelenése előtt a nép figyelmét felhívja a Megváltó megjelenésére, felkészítse őket fogadására. A nép Jézus megjelenése előtti állapotát az Ige a következő szavakkal írja le: *„a sötétségben és a halál árnyékában ülnek”* (Lk 1,78). A zsidó nép körében nagy volt a Messiás eljövetele utáni sóvárgás, mivel azt remélték, hogy az eljövendő szabadító majd a római iga alól szabadítja fel, és nagy néppé teszi őket. János küldetésének lényege az volt, hogy a hamis várakozás hegyeit elmozdítsa, és rávilágítson a hamarosan megjelenő Krisztus jövetelének igazi céljára: bűnbánatra vezetni, bűnbocsánatban részesíteni, és az üdvösség lehetőségét megnyitni a bűn fogságában vergődő emberiség előtt.

„A régi időkben ha egy király országának gyéribben lakott vidékein utazott, embereket küldtek a királyi fogat elé, hogy kiegyenesítsék a meredek részeket, feltöltsék a mélyedéseket, és a király akadálytalanul, biztonságban utazhasson. Ezt a szokást használta föl a próféta az evangélium munkájának illusztrálására: Minden völgy fölemelkedjék, minden hegy és halom alászálljon. (Ésa 40,4)” (Ellen G. White: *Jézus élete*, 104. o.)

A mai világ sincs jobban felkészülve Jézus jövetelére, mint a zsidó nép volt Jézus megjelenése előtt. A vég idején is készíteni kell az utat a Megváltó előtt, készíteni az embereket Jézus jövetelére. Ahogy Jézus idejében sötétség borult a népre, úgy most is: „Mert íme sötétség borítja a földet, és éjszaka a népeket.” (Ésa 60,2) A Jézus közeli, valóságos megjelenésének ismerete és hite szinte teljesen kiveszőfélben van.

„Isten félreismerése sötétségbe borítja a földet. Az ember elfelejti, hogy milyen Isten jelleme. Félreérti és félremagyarázza. Olyan üzenetet kell hirdetnünk, amelynek fénye megvilágosít, és ereje megment.” (Ellen G. White: Krisztus példázatai, Találkozás a vőlegénnyel c. fej.)

Fel kell hívni az emberek figyelmét arra, hogy bűneinkkel, Isten törvényével ellentétes életünkkel nem állhatunk meg. Őelőtte, nem üdvözíthet minket.

„János úgy tárta fel a bűn gonoszságát, hogy az emberek megremegtek. Sátán hatalma sokak fölött megtört, akik azelőtt irányítása alatt voltak.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, 181. o.)

„Ugyanezt az üzenetet kell hirdetnie népünknek. Közel vagyunk az idők végéhez, és az üzenet ez: Tisztítsátok meg a király útját! Szedjétek fel a köveket! Tegyétek magasra a lelki szintet a nép előtt! Népünknek fel kell ébrednie. Nincs itt az ideje a béke és biztonság hirdetésének. Isten így buzdít bennünket: »Kiálts teljes torokkal, ne kíméld; mint trombita emeld fel hangodat, és hirdesd népemnek bűneiket, és Jákób házának vétkeit.« (Ésa 58,1)” (Ellen G. White: *Szemelvények*, I. köt., 377. o)

„A mi korunkban, közvetlenül azt megelőzően, hogy Krisztus eljönne az ég felhőiben, a Jánoséhoz hasonló mun-

ka vár elvégzésre. Isten embereket hív népet készíteni elő, amely megállhat az Úr nagy napján.” (Ellen G. White: *Bizonyságtételek*, VIII. köt., 331)

2 Mi szükséges ahhoz, hogy Keresztelő Jánoshoz hasonlóan mi is „útkészítőkké” válhassunk?

Lk 1,17 ■ „Ez Őelőtte fog járni az Illés lelkével és erejével, hogy az atyák szívét a fiakhoz térítse, és az engedetleneket az igazak bölcsességére, hogy készítse az Úrnak tökéletes népet.”

.....

.....

Mielőtt a világot figyelmeztetnénk és készítenénk Jézus jövetelére, először magunknak kell Jánoshoz hasonló útkészítővé válnunk. Keresztelő János szolgálatában „Illés lelke és ereje” mutatkozott meg, és ugyanezt ígéri Isten a vég idejére is. „Íme elküldöm nektek Illést, a prófétát, mielőtt eljön az Úr nagy és félelmetes napja.” (Mal 4,5) Mi köti össze a három időszakot, Illés idejét, Jézus első és második eljövetelének idejét? Mindhárom időszakban a nép bálványimádásba vagy a vallási formák mögé bújtatott gonoszságba merült, vagy pedig langymeleg volt, „sem hideg, sem hév”. Ugyanakkor elvakult magabiztosság jellemezte/jellemzi Isten népét: „Ábrahám magva vagyunk”, „gazdag vagyok, semmire sincs szükségem”. Ebből az állapotból csak egy „Illés lelkével és erejével” végzett reformáció adhat kiemelkedést.

„Ahhoz, hogy Jánoséhoz hasonló üzenetet hirdethessünk, hozzá hasonló lelki tapasztalattal kell rendelkezniünk. Istent kell szemlélnünk, énünket el kell veszítenünk.” (Ellen G. White: *Az evangélium szolgálói*, A mi időnkre szóló tanítás c. fej.)

Határozzuk meg röviden – az alábbi igék és idézetek alapján –, hogy mi jellemezte Keresztelő Jánost, mert ezeknek kell jellemeznie minket is! Az alábbi alpontokat otthon tanulmányozzuk részletesen, a közös átvételnél csak a tömören meghatározott tulajdonságokat vegyük számba.

- a) Mt 3,4 ■ **„Ennek a Jánosnak a ruhája pedig teveszőrből volt, és bőrvő volt a dereka körül, elesége pedig sáska* és erdei méz.”**

„Jánosnak prófétaként feladata volt, »hogy az atyák szívét a fiakhoz térítse, és az engedetleneket az igazak bölcsességére, hogy készítsen az Úrnak tökéletes népet« (Lk 1,17). Azzal, hogy Krisztus első adventjét készítette elő, azokat jelképezte, akiknek egy népet kell elkészíteniük a mi Urunk második eljövételére. A világban az egyéni vágyak kielégítése a cél. (...) Mindazoknak, akik istenfélelemmel szentségre törekcszenek, meg kell tanulniuk a mértékletesség és az önuralom leckéit. Az étvágyat, a szenvedélyeket az értelem magasabb rendű erejének kell alávetni. Ez az önfejelem létfontosságú ahhoz a szellemi erőhöz és lelki érzékenységhez, amely képessé tesz minket arra, hogy Isten szavának szent igazságait megértsük és gyakoroljuk. Ezért a mértékletességnek szerepe van a Krisztus második eljövételére való felkészülésben is.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, 74. o.)

* Az evangélium keletkezése idején valószínűleg más jelentése is volt még a görög *akrisz* szónak. Ókeresztény irodalmi források szerint az akrisz a szentjánoskenyérfa termését jelöli ezen a helyen. A szegények eledeleként, valamint állateledelként volt ismert a korabeli Palesztinában. Európában Keresztelő Jánosról kapta a nevét a fa (latin neve: *ceratonia siliqua*, jelentése: *szarv alakú hüvely*).

- b) Jn 1,33 ■ „Én nem ismertem őt, de aki elküldött engem, hogy vízzel kereszteljek, az mondta nekem: akire látod a Lelket leszállni és rajta megnyugodni, az az, aki keresztel Szentlélekkel.”
-
-

János közvetlenül Istentől tanult, Ő készítette fel hatalmas feladatára, állandó és közvetlen kapcsolatban volt Vele. Mi is csak így tudunk az Ő követeként szolgálni.

- c) Mt 14,3-4 ■ „Mert Heródes elfogatta Jánost, és megkötöztetvén, tömlöcbe vetette Heródiásért, az ő testvérének, Fülöpnek feleségéért. Mert ezt mondta neki János: Nem szabad neked ővele élned.”
-
-

„[Keresztelő Jánosnak] Isten üzenetét kellett hirdetnie. Nem félt az emberektől, mert Istenre tekintett. Rettegés nélkül állt földi uralkodók elé, mert remegve hajolt meg a királyok Királya előtt. Nekünk, a Krisztus közeli megjelenésében hívő népnek is üzenetet kell közvetítenünk: »Készülj Istened elé!« Olyan közvetlennek kell lennie az üzenetnek, mint Jánosé volt. Királyokat rótt meg bűneik miatt. Az életét is veszélyeztette, de nem habozott hirdetni Isten szavát. Ma is ilyen bátran kell hirdetnünk az isteni figyelmeztetést és hívást.” (Ellen G. White: *Bizonyságtételek*, VIII. köt., 257-258. o.)

- d) Jn 3,27-30 ■ „Felelt János és mondta: Az ember semmit sem vehet, hanem ha a mennyből adatott neki. Ti magatok vagytok a bizonyságaim, hogy megmondtam: Nem

vagyok én a Krisztus, hanem hogy őelőtte küldettem el... Annak növekednie kell, nekem pedig alább szólnom.”

.....

.....

„János hittel szemlélte a Megváltót, és a lemondás magaslatára emelkedett. Senkit sem igyekezett magához vonzani, hanem magasabbra, és még magasabbra törekedett emelni gondolataikat, míg csak tekintetük meg nem nyugszik Isten Bárányán.” (Ellen G. White: *Bizonyágtételek*, VIII. köt., 259. o.)

„Minél nagyobb az adottság, annál nagyobb lesz az átok, ha az én szolgálata megrontja a képességeket. Isten az erkölcsi értéket becsüli. A szeretet és a tisztaság azok a vonások, amelyeket leginkább értékel. János nagy volt az Úr szemében, amikor a főtanács küldöttei előtt, a nép előtt, saját tanítványai előtt lemondott a maga dicsőségének kereséséről, s csak Jézusra, a Megígértre mutatott.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, 177. o.)

- e) **Jn 3,29 ■ „Akinak jegyese van, vőlegény az; a vőlegény barátja pedig, aki ott áll és hallja őt, örvendezve örül a vőlegény szavának. Ez az én örömem immár betelt.”**
-
-

„János barátként mutatkozik be, aki közvetítő a jegyesek között, egyengeti az utat a házassághoz. Mihelyt a vőlegény megkapja menyasszonyát, a barát küldetése beteljesedett. Együtt örvend azok boldogságán, akiknek

egybekelését elősegítette. Hasonlóképpen János arra hivatott el, hogy az embereket Jézushoz irányítsa, és örült, hogy tanúja lehet a Megváltó sikeres munkájának. Így szólt: »Ez az én örömem immár betelt.« A Krisztus szolgálata iránt érzett önzetlen öröme a legnemesebb lelkületre utal, mely valaha is megnyilvánult emberben.”
(Ellen G. White: *Jézus élete*, 141., 177. o.)

3 Hogyan valósult meg, illetve fog megvalósulni a próféciának ez az ígérete?

Ésa 40,5 ■ „Megjelenik az Úr dicsősége, és minden test látni fogja azt, mert az Úr szája szólt.”

Jn 1,14 ■ „Az Ige testté lett, és lakozott miközöttünk (és láttuk az ő dicsőségét, mint az Atya egyszülöttjének dicsőségét), aki teljes volt kegyelemmel és igazsággal.”

Mt 25,31 ■ „Mikor pedig eljön az Embernek Fia az ő dicsőségében, és ővele mind a szent angyalok, akkor beül majd az ő dicsőségének királyiszékébe.”

.....

.....

.....

.....

Az Úr dicsőségben történő megjelenése megvalósult Jézus Krisztus első eljövetelekor földi életében is. Hiszen Isten dicsősége mindenekelőtt az Ő jellemében nyilvánul meg. Ezt a kegyelemmel és igazsággal teljes jellemet láthatta mindenki Jézusban, erről beszélnek az evangéliumok róla szóló leírásai.

„Élete az önmehtagadás és a mások iránti gondos, aggódó szeretet élete volt. Szemében minden lélek becses volt. Miközben isteni fenségét és méltóságát állandóan megőrizte, mégis mindig a leggyengédebb szeretettel hajolt le Isten családjának minden egyes tagjához. Minden emberben veszendő lelket látott, akinek megmentését küldetésének tekintette.” (Ellen G. White: *Krisztushoz vezető lépések*, Isten szeretete az emberek iránt c. fejj.)

A házasságtörő asszonnyal való bánásmódról a következőt olvashatjuk:

„Jézus jelleme a tökéletes igazság szépségében ragyog fel ezzel a tettel: megbocsátott ennek a nőnek, és jobb életre bátorította. Nem enyhíti a bűnt, nem csökkenti a bűnösség érzetét, nem elítéli, hanem megmenteni akar. A világ csak lenézni és megvetni tudta ezt a tévelygő asszonyt, Jézus azonban a vigasz és remény szavait szólja. A Bűntelen Lény szánja a bűnös gyöngeségét, segítő kezét nyújtja neki. Míg a képmutató farizeusok megbélyegzik, Jézus megparancsolja neki: »Eredj el, és többé ne vétkezzél!« (Jn 8,11)” (Ellen G. White: *Jézus élete*, 390. o.)

Jézus irgalmát, szeretetét, a legnagyobb bűnösök iránt is megnyilvánuló kegyelmének üzenetét kell hirdetnünk az embereknek. Hiszen Jézus mondta: „Nem az egészségeseknek van szükségük orvosra, hanem a betegeknek, nem azért jöttem, hogy igazakat, hanem hogy bűnösöket hívjak megtérésre.” (Mk 2, 17)

Az Úr teljes dicsőségben történő megjelenése pedig Jézus második eljövetelkor fog megvalósulni, melyet számos prófécia vetít előre. Azt is kijelenti az ihletett ige, hogy visszajövetelét, annak dicsőségét mindenki látni fogja. „Íme eljön a felhőkkel, és minden szem meglátja Őt.” (Jel 1,7)

4 Milyen komoly felhívást tartalmaz az útkészítőre bízott üzenet? Mi az alapja annak a bizakodásnak, hogy nem lesz hiábavaló az üzenet hirdetése, noha úgy tűnik, sokan közönyösen fogadják?

Ésa 40,6–8 ■ „Szózat szól: Kiálts! és mondta: Mit kiáltsak? Minden test fű, és minden szépsége, mint a mező virága! Megszáradt a fű, elhullt a virág, ha az Úrnak szele fuvallt reá; bizony fű a nép. Megszáradt a fű, elhullt a virág, de Istenünk beszéde mindörökre megmarad!”

Ésa 55,8–11 ■ „Mert nem az én gondolataim a ti gondolataitok, és nem a ti útjaitok az én útjaim, így szól az Úr! Mert amint magasabbak az egek a földnél, akképen magasabbak az én útjaim útaitoknál, és gondolataim gondolataitoknál! Mert amint leszáll az eső és a hó az égből, és oda vissza nem tér, hanem megöntözi a földet, és termővé, gyümölcsözővé teszi azt, és magot ad a magvetőnek és kenyeret az éhezőknek: így lesz az én beszédem, amely számból kimegy, nem tér hozzám üresen, hanem megcselekszi, amit akarok, és szerencsés lesz ott, ahová küldöttem.”

.....

.....

„Az útkészítés tartalmáról azonban még a fentiekén túl is van mondanivalója a próféciónak. Elhangzik, hogy mit mond, mire szólít fel »a kiáltó szó a pusztában«, majd pedig újabb felszólítás hangzik a kiáltó szó közvetítőjéhez: »Kiálts!« Mintha csak ezt mondaná a mennyből jövő szózat: Még kiálts! A kiáltó viszszakérdez: »Mit kiáltsak?« Ezután következik a kiáltóra bízott további üzenet: »Minden test fű, és minden szépsége, mint a mező virága! Megszáradt a fű, elhullt a virág, ha az Úrnak szele fuvallt reá; bizony fű a nép. Megszáradt a fű, elhullt a virág, de

Istenünk beszéde mindörökre megmarad!« Mindenekelőtt a teremtő Isten és teremtménye, az ember közötti különbségre mutat rá ez az üzenet. Az ember – az összes nép – olyan csak, mint a »fű« a teremtő Isten nagyságához, hatalmához képest. »Elszáradnak« egy pillanat alatt, »ha az Úr szele rájuk fuvall«. Ez a kijelentés elsősorban eszkatologikus vonatkozású, a hét utolsó csapásra, a végítélet igazságszolgáltatására utal (vö. Jel 7,1–3; 16. fej.). Az újabb kiáltás arra hívja fel a figyelmet, hogy a végidő minden korábbit felülmúló megpróbáltatásaiban egyetlen sziklaalap marad: »Isten beszéde.« Ahogy Jézus mondta a Hegyi beszéd lezárásaként: »Ha valaki hallja éntőlem e beszédeket, és megcselekszi, hasonlítom azt a bölcs emberhez, aki a kősziklára építette az ő házát. Ömlött az eső, eljött az árvíz, fújtak a szelek, és beleütköztek abba a házba, de nem dőlt össze, mert kősziklára építettett.« (Mt 7,24–25)

E szerint az útkészítés során hirdetendő üzenet felhívja az emberek figyelmét arra, hogy az ember alkotta vallásosság, »a maga választotta istentisztelet« (Kol 2,23) Isten előtt értéktelen, és senkit nem fog megtartani a végidő viharában. Egyedül csak »Isten beszéde« az, ami »örökre megmarad«, és beteljesedik maradéktalanul.” (Vankó Zsuzsa: *A Szabadító jövele*, II. köt., 127–128. o.)

Sokszor elgondolkodunk, hogy most a vég idején a rengeteg bajjal, gonddal küzdő, szinte csak a mának élő, Sátán által – a hamis tanításokkal – elámított tömegek meghallják-e majd a kiáltó szót, felfigyelnek-e Isten tiszta Beszédére, az utolsó felhívásra. Ésa 55,10–11 próféciája biztos ígéret, hogy nem lesz eredménytelen az utolsó idők útkészítő munkája sem, Isten beszéde meg fogja teremni a kellő időben a maga gyümölcsét.

„Kérem Krisztus evangéliumának hírnökeit, hogy soha ne bátortalanodjanak el, ne nézzék a legmegátalkodottabb bűnöst se úgy, mintha Isten kegyelme Őt már nem érhetné el. A látszólag reménytelen is elfogadhatja még az igazságot

szeretetből. Ő, aki az emberek szívét úgy vezeti, mint a folyók vizét, a legmegátalkodottabb és legönzőbb lelket is Krisztushoz vezetheti. Van-e valami, amit Isten ne tudna megtenni? »Beszédem – szól az Úr –, amely számból kimegy, nem tér hozzám üresen, hanem megcselekszi, amit akarok, és szerencsés lesz ott, ahová küldöttem.« (Ésa 55,11)” (Ellen G. White: *Az evangélium szolgálói*, Bátorság c. fej.)

„A mag csírázásának és növekedésének titkát a magvető nem értheti meg. De bízunk azokban az erőkben, amelyek által Isten élte a növényeket. Lehet, hogy a jó mag egy ideig észrevétlenül hever a hideg, önző, világot szerető szívben, de azután, amint Isten Lelke érinti a szívét, a rejtőző mag kipattan, és gyümölcsöt hoz Isten dicsőségére. Ebben az életben semmilyen munkáról nem tudhatjuk előre, hogy eredményes lesz-e, vagy sem. Az Istennel kötött magasztos szövetség kimondja, hogy »míg a föld lesz, vetés és aratás meg nem szűnnek« (1Móz 8,22). Ebben az ígéletben bízva szánt és vet a gazda. A mi bizalmunk se legyen kisebb a lelki magvetéskor! Higgyünk ígéletében: »Így lesz az én beszédem, amely számból kimegy, nem tér hozzám üresen, hanem megcselekszi, amit akarok, és szerencsés lesz ott, ahová küldöttem«. »Aki vetőmagját sírva emelve megy tova, vigadozással jön elő, kévéit emelve.« (Ésa 55,11; Zsolt 126,6).” (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*, Amíg a magból termés lesz c. fej.)

5 Milyen módon kell hirdetni az útkészítőkre bízott üzenetet?

Ésa 40,9 ■ „Magas hegyre menj fel, örömmondó Sion! Emeld föl szódat magasan, örömmondó Jeruzsálem! Emeld föl, ne félj! mondjad Júda városinak: Ímhol Istenetek!”

Ésa 52,7 ■ „Mily szépek a hegyeken az örömondónak lábai, aki békességet hirdet, jót mond, szabadulást hirdet, aki ezt mondja Sionnak: Uralkodik a te Istened!”

.....

.....

A megváltás örömeztetését kellett és kell hirdetni ma is az útkészítő szolgálatban. Jézus megjelenésekor az örömondó üzenete az volt, hogy a megváltás eseménysorozata elkezdődött, Jézus emberré vált: „Ímhol Istenetek! Íme a szűz fogan méhében, szül fiat, és annak nevét Immánuelnek nevezik, ami azt jelenti: **Velünk az Isten.**” (Mt 1,23) A Messiás megtöri a bűn hatalmát, teljes szabadulást hirdet a bűn foglyainak. Jézus megszületésekor a mezőn levő pásztoroknak az angyalok is ezt az örömet hirdették: „Ne féljete, mert íme hirdetek néktek nagy örömet, mely az egész népnek öröme lesz.” (Lk 2,10) Valóban a legnagyobb örömet mondták, ami csak létezett: megszületett a Megváltó!

A vég idején valósul meg teljesen ez a prófécia, amikor Jézus eljövetele előtt a hármasszöveg üzenetét hirdetése az ég közepén repülő angyalhoz hasonlít, melynek üzenete „magas hegyről hangozva” mindenkihez el fog jutni. Örömeztetés ez, mert az utolsó kegyelmi hívást tolmácsolja Jézus megjelenése előtt. Még mindenkinek lehetősége van bűnei rendezésére, felkészülni a hamarosan megjelenő Isten Országára, az örök életre. Ezért szólít fel bennünket az Ige, hogy „saruzzuk fel lábainkat a békesség evangéliumának készségével” (Eféz 6,15), vigyük ennek a kegyelemnek örömhírét mindenhol, ahová eljutunk.

„Az emberek mindenütt sóvárognak valami után, aminek nincsenek a birtokában. Erő után vágyakoznak, mely által legyőzhetik a bűnt, amely megszabadítja őket a gonosz kötelékeiből, s egészséget, életet és békességet ad

nekik. Sokan, akik valamikor ismerték Isten Igéjének erejét, megfélemedtek Teremtőjükről, s most vágyakoznak jelenléte után. A világnak most is arra van szüksége, amire 1900 évvel ezelőtt volt: Jézus Krisztus megismerésére. A földi bűnökre és nyomorúságokra egyedüli orvosság az evangélium. Személyes szolgálattal kell az emberek közelébe férkőzni. A meggyőzés erejével, az ima hatalmával – Isten szeretetének erejével – ez a munka nem lesz, nem lehet gyümölcstelen.” (Ellen G. White: *A nagy Orvos lábnyomán*, 141–143. o.)

„Az Úr hamarosan eljön. Ez legyen beszédünk és imádságunk tárgya. Higgyünk ebben! Tegyük ezt életünk részévé. Isten Országa addig nem jön el, amíg Isten kegyelmének öröme el nem jut az egész világra. Övezzük fel magunkra a keresztény fegyverzetet, és tegyünk róla, hogy lábaink útrakészek legyenek »a békeesség evangéliumának« hirdetésére.” (Ellen G. White: *Isten csodálatos kegyelme*, 32., 348. o.)

„Az egész menny szívéen hordozza az evangéliumhirdetés művének fejlődését, melyért Krisztus a Földre jött. Mennyei eszközök nyitnak utat az igazság fénye előtt, hogy beragyogja a Föld sötét helyeit. Angyalok várják, hogy csatlakozhassanak azokhoz, akik nekilátnak a feladatnak, melyre évek óta irányítják a figyelmünket. Üzenetem lényege ez: készüljete fel az Úrral való találkozásra. Igazítsátok meg lámpásokat, hogy az igazság fénye hadd világítsa be a főutakat és a sövények mellékét. Egész világ vár a figyelmeztetésre, hogy elközelített minden dolgok vége. Segítsen Isten felöntenünk a fegyverzetet, és úgy viselkedni, mint akik komolyan veszik a dolgot, az emberek üdvösségét. Ha ilyen néppé válunk, megdicsőítjük Istent.” (Ellen G. White: *Bizonyságtételek*, IX. köt., 102–108. o.)

6 Milyen hangsúlyos ígéretet, egyben figyelmeztetést kell az emberek elé tárni?

Ésa 40,10 ■ „Íme az Úr Isten jön hatalommal, és karja uralkodik! Íme jutalma vele jön, és megfizetése Őelőtte.”
 Vö. Jel 22,12 ■ „Íme hamar eljövök, és az én jutalmam velem van, hogy megfizessek mindenkinek, amint az ő cselekedete lesz.”

.....

 A prófécianak ez a részlete teljes egészében Jézus második eljövetelekor fog megvalósulni.

„Aki eddig Közbenjárónk volt: aki hallja a bűnbánó imákat és vallomásokat: akit szivárvánnyal, a kegyelem és a szeretet – fejét körülvevő – jelképével ábrázol az Írás, hamarosan befejezi szolgálatát a szenthelyen. A kegyelem és az irgalmasság rövidesen leszáll a trónról, és jogosság foglalja el a helyét. Akire népe várt, beül a Főbíró székébe.” (Ellen G. White, *Review and Herald*, 1889. január 1.)

„Isten Országá most épül fel, amint napról napra adják át magukat a bűnnel és lázadással telt szívek a szeretet uralmának. De dicsősége Országának teljes felállítása csak Krisztus második eljövetelekor valósul meg itt a Földön. »Az ország pedig és a hatalom és az egész ég alatt lévő országok nagysága átadatik a magasságos egék szentei népének.« (Dn 7,27) Öröklük azt az országot, amely számukra a világ kezdetétől fogva készítettett (Mt 25,34). Krisztus ekkor állítja fel királyságát, és veszi át uralmát.” (Ellen G. White: *Gondolatok a Hegyi beszédről*, Az Úr imája c. fej.)

„Isten angyalai dicséreteket énekeltek Betlehem hegyei és lankái felett. »Dicsőség a magasságos mennyekben az Istennek, e földön békesség, és az emberekhez jóakarát!« (Lk 2,14) Bárcsak ma is megértené ezt az éneket az emberi család! Az akkor tett kijelentés, az akkor felcsendült hang és megkezdett dallam erősödni fog az idők végéig, és visszhangozni fog a Földön. Az ének Isten dicsőségét zengi, békességet hirdet a Földnek, az emberekhez pedig jóakaratot. Amikor az igazság napja felkel gyógyító erővel a szárnyai alatt, a Betlehem hegyein megkezdett éneket egy nagy sokaság sok vizek zúgásához hasonló hangja fogja visszhangozni: »Alleluja! mert uralkodik az Úr, a mi Istenünk, a Mindenható.« (Jel 19,6)» (Ellen G. White: *Szemelvények*, I. köt., 236. o.)

Az e heti adomány az eleki szociális otthon munkáját támogatja.

Messiási ígéretek – IV. „Akin az Úr Lelke megnyugszik”

(Ésa 42,1–7; 61,1–2)

Két újabb messiási jövendölés található Éσαιás könyve 42. és 61. fejezetében. „Éσαιás könyve 40. fejezettel kezdődő második részében négy olyan (...) messiási prófécia található, amelyek külön csoportot alkotnak. Ezek úgy szólnak az eljövendő Messiásról, mint az »Úr szolgájáról«. Ezért *Ebed Jahve* énekeknek szokás nevezni őket. A héber *ebed Jahve* jelentése: az Úr (*Jahve*, az Örökkévaló) szolgája. Az alábbi négy messiási prófécia tartozik ebbe a csoportba: Ésa 42,1–7; Ésa 49,1–13; Ésa 50,4–10; Ésa 52,13–53,12.” (Vankó Zsuzsa: *A Szabadító jövetele*, II. köt., 134. o.) Tartalmi szempontból kapcsoljuk össze az első *Ebed Jahve*-énekkal az Éσαιás 61,1–2-ben foglalt messiási próféciát, mivel mindkettő arról szól, hogy miként nyilatkozott meg a Szentlélek munkálkodása a Messiás életében és szolgálatában.

I Kinek a szavát közvetíti az alább idézett ige? Kit mutat be, aki szól? Hol található az Újszövetségben hasonló kijelentések? Segítenek-e ezek az igék „az Úr szolgája” kilétének azonosításában?

Ésa 42,1 ■ „Íme az én szolgám, akit gyámolítok, az én választottam, akit szívem kedvel...”

Vö. Mt 3,16–17; Mt 17,1–3.5

Jézus egész földi életét tökéletesen foglalja össze „az Úr szolgálja” kifejezés. Jézus több alkalommal is bizonyóságot tett Atyjához való viszonyáról (Jn 5,19.30; 6,38). Feltétlen – nem szolgálai, hanem önkéntes, belső indítékú – engedelmisséget tanúsított Atyja akarata iránt mindenkor. Jézus keresztségekor az Atya igazolta szójátával, hogy Jézus első 30 éve bűntelen volt. Gyönyörködött abban, ahogyan gyermekként, ifjúként szolgált családjában, ahogyan „növekedett az Isten és emberek előtt való kedvességben” (Lk 2,52).

„Jézus jelenléte tisztább légkört teremtett otthon, élete kovászként hatott a társadalom tagjaira. Ártatlanul és szep-lőtlenül járt a meggondolatlan, durva, faragatlan emberek között, az igazságtalan vámszedők, a féktelen tékozlók, bűnös samaritánusok, pogány katonák, darabos zsellérek és a tarka sokaság között.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Advent Kiadó, Bp., 2003, 64., 67. o.)

A megdicsőülés hegyén elhangzó második szózat által az Atya újra bizonyóságot tett arról, hogy Krisztus egész addigi szolgáló életében csak gyönyörködni tudott (vö. Lk 22,25–27).

Gondolkozzunk el azon, hogy a mi életünknek mennyire része a szolgálat? Nevezhetne-e minket is az Úr az Ő szolgájának, aki mindenben az Ő akaratát igyekszik keresni és követni (vö. Kol 3,22–24)?

2 Kinek a támogatásával töltötte be küldetését az Úr szolgálója? Miben látható a három isteni személy együtt munkálkodása az alábbi prófétikus kijelentésekben?

Ésa 42,1–3 ■ „Íme az én szolgám, akit gyámolítok... Lelkemet adtam öbelé... Én, az Úr hívtalak el igazságban, fogom kezdetet, és megőrizlek.”

Ésa 61,1 ■ „Az Úr Isten Lelke van énrajtam, mert fölkent engem az Úr...”

Vö. Ésa 11,1–2

Vö. Lk 1,35; Mt 3,16

Már Jézus testtételelének csodája is a Szentlélek által valósult meg. Istenfiúi személyisége mellé magára vette a megromlott emberi testet, és a Szentlélek teremtő hatalma által vált ily módon egy új személyiséggé. Keresztésekor a rá alászálló Szentlélek bizonyította Keresztelő Jánosnak, hogy Ő a Messiás. Ezt az azonosító jelet adta meg neki Isten, hogy erről fogja megismerni a Messiást (Jn 1,32–34). A *felkent* szó eredetije a héber *máséah*, amiből a *Messiás* származik. Zsolt 2,2-ben és Dn 9,25-ben egyértelműen úgy szól a Messiásról mint egy eljövendő személyről.

Izráelben az olaj a Szentlélek szimbóluma volt (Zak 4,1–6). Az olajjal való megkenés a szent célra való elkülönítés külső jele volt. Az ószövetség idején felkenték a papokat, a prófétákat és a királyokat, amikor beiktatták őket tisztségükbe. Azt fejezte ki ez a szertartás, hogy ezek az Isten által elhívott emberek csak a Szentlélek jelenléte, illetve a vele való együttműködés által tölthetik be szolgálatukat. A *Messiás* név tehát arra utal, hogy olyan valakiről van szó, aki kiváltképpen *felkent*, mert Szentlélekkel teljes, aki próféta, király és pap egy személyben.

Jelentőségteljes, hogy az Örökkévaló nemcsak elhívta Fiát a messiási szolgálat betöltésére, hanem „fogta a kezét és megőrizte”. Krisztus gyámoltalan csecsemőként jött a világra. Mivel emberként élte földi életét, ki volt szolgáltatva Sátán kísértésének, aki mindent megtett azért, hogy elejtse. Folyamatos küzdelmeiben a mennyei Atya támogatása és őrző hatalma volt segítségére, a Szentlélek által (Zsid 5,7). Krisztust tökéletesen bízott Atyja ígéreteiben. Így valósult meg a három isteni sze-

mély tökéletes egysége Jézus földi élete idején is. Főpapi imájában ezt az egységet állítja példaként tanítványai elé (Jn 17,21–23).

Isten megmutatta nekünk Jézus által, hogy miként tudjuk betölteni tőle kapott megbízatásunkat. Ha Krisztus Isten fiaként is csak a Szentlélek által tudta betölteni küldetését a Földön, akkor a mi legnagyobb szükségletünk sem más, mint az, hogy elnyerjük a Szentlélek kenetét.

„A Lélek teszi eredményessé mindazt, amit a világ Üdvözítője véghezvitt. A Lélek tisztítja meg a szívünket. Átala a hívő az isteni természet részese lesz. Krisztus isteni erőként adta számunkra a Szentlelket, hogy legyőzze a gonoszra való minden öröklött vagy szerzett hajlamunkat, és krisztusi jellemet véssen egyházába. (...) Képes lehet valaki arra, hogy Isten ígését szó szerint közölje másokkal, ismerheti minden parancsolatát és ígérését, de ha a Szentlélek nem teszi helyére szívében az igazságot, akkor egyetlen lélek sem esik a kőre és nem zúzódik szét azon. Semmilyen mértékű képzettség, földi előnyök, bármilyen nagyok legyenek is, nem tudnak senkit a világosság hordozójává tenni Isten Lelkének közreműködése nélkül. Az evangélium magvának elhintése csak úgy lesz eredményes, ha a mennyei harmat kelti éltre a magot.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, i. m., 671–672. o.)

3 Mi volt Jézus messiási küldetésének a fő célja? Ezzel ellentétben mi jellemezte a Jézus korabeli torz vallásgyakorlatot?

Ésa 42,1–4 ■ „Íme az én szolgám, akit gyámolítok, az én választottam, akit szívem kedvel, lelkemet adtam öbelé, törvényt beszél a népeknek. Nem kiált és nem lármáz, nem hallatja szavát az utcán. Megrepedt nádat nem tör el, a pislogó gyertyabelet nem oltja ki, a törvényt igazán

jelenti meg. Nem pislog és meg nem reped, míg a földön törvényt tanít, és a szigetek várnak tanítására.”

Vö. Mt 6,2 ■ „Azért amikor alamizsnát osztogatsz, ne kürtöltess magad előtt, ahogy a képmutatók tesznek a zsinagógákban és az utcákon, hogy az emberektől dicséretet nyerjenek.”

Vö. Mt 23,3–23 ■ „Az írástudók és a farizeusok Mózes székében ülnek... nehéz, elhordozhatatlan terheket kötöznek egybe, és az emberek vállára vetik, de ők egy ujjukkal sem akarják illetni azokat... [Jézus így szólt hozzájuk:] Megdézsmáljátok a mentát, a kaprot és a köményt, de elhagyjátok azokat, amik nehezebbek a törvényben, az igazságos ítéletet, az irgalmasságot és a hűséget, pedig ezeket kellene cselekedni, és amazokat sem elhagyni.”

(Melyik az a háromszor is ismétlődő kifejezés Ésa 42,2-ben, amely által nagyon hangsúlyossá lesz ez a kijelentés?)

.....

.....

Az Atya arra választotta ki szolgáját, hogy a „törvény igazságát tárja a népek elé”. Mi volt jellemző a farizeusok és írástudók törvényértelmezésére? Törvényeskedő vallási rendszerükből kimaradt Isten erkölcsi törvényének a lényege: az igazságos ítélet és az irgalmasság, az igaz szeretet. Jézus földi küldetése az volt, hogy ezzel szemben bemutassa, mit jelent betölteni Isten törvényét, ami az Írás szerint a „szabadság tökéletes törvénye” (Jak 1,25). Az emberek gúzsba kötő nehéz igaként tekintettek a törvényre a farizeusok eltorzult tanítása és gyakorlata miatt. Jézus szomorúan látta azt a kártételt, amit ezzel okoztak az embereknek.

Vajon hogyan függ össze a törvényben foglalt erkölcsi igazság hiteles feltárásával az, hogy az Úr Szolgája „nem kiált, nem lár-máz, nem hallatja szavát az utcán”? A zsidóság vallási vezetői az

evangéliumok feljegyzése szerint önfelmagasztalók voltak, büszkeségük, mások lenézése jellemezte őket. A külsőségekhez és a vallási hagyományokhoz viszont szörszálhasogató módon ragaszkodtak. Jézus magatartása éles ellentétben állt a fentiekkel. Ő soha nem kereste a maga dicsőségét. „Dicsőséget emberektől nem nyerek” – mondta Jézus (Jn 5,41). Tudatosan kerülte azokat a helyzeteket, ahol hírverés alakult volna ki körülötte. Ezért kérte több meggyógyulttól, hogy ne híreszteljék gyógyulásuk történetét. Ez volt az oka annak is, hogy a kenyérszaporítás miatt fellelkesült és Őt királlyá tenni akaró tömeget feloszlatta.

„[Jézus nem akarta], hogy mint csodatevő vagy testi betegségek gyógyítója vonja magára a figyelmet. A puszta földi siker csak akadályozta volna munkáját. Önmagát sohasem helyezte előtérbe. Az a tisztelet, melyet a világ megad a rangnak, gazdagságnak, tehetségnek, idegen volt az Emberfia számára. A farizeusok szerettek kitűnni a formaságok aprólékos betartásával. Azzal bizonyították vallási lelkesedésüket, hogy erről vitakoztak. A szemben álló felek közötti érvelések hangosak és hosszúak voltak, s nem volt szokatlan esemény a dühös ellenkezés hangjait hallani az utcákon a törvény tudós doktoraitól.

Mindezzel szöges ellentétben állt Jézus élete. Az Ő életében nem fordult elő zajos vita, kérkedő imádkozás, sem pedig dicséretet igénylő cselekedet. Krisztus Istenben rejtőzött el, és Isten megnyilatkozott Fiának jellemében. Jézus erre a kinyilatkoztatásra akarta irányítani az emberek figyelmét és tiszteletét. Az Igazság Napja nem ragyogva jelent meg a világon, hogy dicsőségével elkápráztassa az embereket. Meg van írva Krisztusról: »Az ő kijövele bizonyos, mint a hajnal.« (Hós 6,3) A napfény csendesen, lágyan önti el a Földet, eloszlatja a sötétség árnyait, és életre kelti a világot. Így kelt fel az Igazság Napja is, gyógyulást hozott »az ő szárnyai alatt« (Mal 4,2).” (Ellen G. White: Jézus élete, i. m., 209. o.)

Vizsgáljuk meg életünket, vágyunk-e az emberek elismerésére? Ha az Írás tanításával ellenkező emberekkel találkozunk, mentesek vagyunk-e a vita szellemétől és a másokat lehengerlő érvelésektől?

4 Hogyan mutatja be a prófécia a Messiás gyenge, esendő emberekhez való viszonyulását? Miképpen fedtte meg ezzel kora vallási vezetőit?

Ésa 42,4 ■ „Megrepedt nádat nem tör el, a pislogó gyertyabet nem oltja ki. (...) Nem pislog és meg nem reped, míg a földön törvényt tanít...”

Vö. Lk 15,1–2 ■ „Közelgettek pedig őhöz a vámszedők és a bűnösök mind, hogy hallgassák őt. És zúgolódtak a farizeusok és az írástudók, mondván: Ez bűnösöket fogad magához, és velük együtt eszik.”

(Gondoljuk végig, hogyan bánt Jézus a házasságtörő nővel és Zákeussal! Olvassuk el magunknak mindkét történetet újra! Miben látjuk Krisztus bánásmódjában az irgalom megnyilatkozását? Hogyan mutatkozott meg nála az irgalom mellett az igazságosság is? Vö. Jn 8,1–11, Lk 19,1–10)

.....

.....

A Jézus által bemutatott erkölcsi törvény lényege: az irgalmasság, a könyörület, az igaz szeretet. Az írástudók és farizeusok kegyességi gyakorlata ennek pont az ellentéte volt. Távol tartották magukat a bűnösöktől, mert elégedettek voltak külsődleges és hagyományokhoz ragaszkodó vallásosságukkal, tisztának vélték magukat. Jézust megvetették, mert Ő „a bűnösök és vámszedők barátja” volt (Mt 11,19). Megmentő szeretetét érzé-

kelve keresték társaságát a bűnnel terhelt, de jobbra vágyó emberek. Szívesen hallgatták tanítását. A megrepedt náddal és a pislogó mécsszel gondosan kell bánni. Ez jól szemlélteti, hogy miként viszonyult Jézus a vallási vezetők által megvetett, elítélt bűnösökhöz. Mit fejez ki ez a kettős hasonlat? Milyen könnyű eltörni a megrepedt nádat, és elfújni a pislogó gyertya lángját! Krisztus mély együttérzését megéreztek a bűnnel küzdők. Meglátta bennük azt a parányi kis jóra vágyakozást, ami tönkrement életük ellenére bennük volt. Jézus a bűnösök elé menő, megmentő szeretetével tudta helyreállítani az elveszettekben a reményt a szabadulásra és gyógyításra.

„Ennek az elbukott léleknek [a házasságtörő nőnek] a fel-emelésével Jézus nagyobb csodát művelt, mint a legsúlyosabb testi betegség meggyógyításával, mert halálos lelki kórt űzött el. Ez a bűnbánó asszony az egyik legállhatatosabb követő lett. Önfeláldozó szeretettel és odaszentelődéssel hálálta meg a megbocsátó kegyelmet.

Zákeust lenyűgözte, ámulatba ejtette, elnémította Krisztus szeretete és kegyelme, hogy lehajolt hozzá, a méltatlanhoz. A szeretet és a ragaszkodás újonnan megtalált Mestere iránt a vacsora alkalmával megnyitotta ajkát. Nyilvánosan akart bűnvallomást tenni. Nemcsak Zákeust áldotta meg az Úr, hanem egész házanépét is. A rabbik és a hívők megvetése kizárta őket a zsinagógákból, most viszont egész Jerikóban a legkiváltságosabb ház volt az övék. Saját otthonukban az isteni Tanító köré gyűltek, és hallgatták az élet igéit. Zákeus nem pusztán futó vendégként fogadta Jézust otthonában, hanem, mint aki ezután Lelke templomában fog lakozni. A papok és írástudók azzal vádolták, hogy bűnös, és zúgolódtak Krisztus ellen, amiért vendége lett, Ő azonban Ábrahám fiának ismerte el a vámszedőt. Mert »akik hitből vannak, azok az Ábrahám fiai« (Gal 3,7).” (Ellen G. White: *Jézus élete*, 390., 465., 467. o.)

Jézus, noha gyengéden bánt az elesett bűnösökkel, emellett jellemző volt rá, hogy „nem lankadt el, nem tört meg”, miközben a törvény igazságának helyreállításáért fáradozott. A türelem, a jóakarát, a feltétlen segítőkészség mellett Ő maga szilárd és rendíthetetlen volt az igazság cselekvésében. Ezt bizonyítja több részlet a Hegyi beszédben, melyekkel Jézus leleplezte a farizeusok és írástudók képzmutatását (Mt 5,20; 6,1–5), valamint a Máté evangéliuma 23. fejezetében megörökített, nekik szóló vádbeszéd. Kitérünk az evangéliumokból is, hogy a vallási vezetőknek roppant nagy tekintélyük volt. Jézus ennek ellenére bátran feltárta mindazt, ami igazságtalan volt tanításukban és gyakorlatukban.

Csendesedjünk el az olvasottak után és vizsgáljuk meg az Úr színe előtt, miként viszonyulunk a bűnösökhöz? Vonzódnak hozzánk, vagy menekülnek tőlünk? Őszintén válaszoljuk meg magunknak, kire hasonlítunk jobban: a farizeusokra vagy Jézusra? És hogyan állunk az igazság képviselőivel? Bátran képviseljük, vagy gyáván hallgatunk, amikor szólni kellene? Bárcsak megtanulnánk követni az igazságot szeretetben (1Pt 1,22)!

5 Hogyan tesz bizonyosságot a prófécia arról, hogy a Messiás nemcsak a zsidók, hanem minden nép megmentéséért jött el Földünkre? Kiknek ajánlja fel Isten, hogy szövetségre lép velük?

Ésa 42,1–6 ■ „Íme az én szolgám... törvényt beszél a népeknek... a földön törvényt tanít, és a szigetek várnak tanítására. Így szól az Úr Isten, aki az eget teremtette és kifesztette, és aki kiterjesztette terméseivel a földet, aki lelket ad a rajta lakó népnek, és lehetet a rajta járóknak: Én, az Úr hívtalak el igazságban, fogom kezdet, megőrizlek és népnek szövetségévé teszek, pogányok világosságává.”

.....
.....
.....

A szigetek kifejezés – átvitt értelemben – a távolabbi pogány területekre utal a Bibliában.

„Amikor arról szól a prófécia, hogy a Szolga »a pogányok világossága« lesz, a héber szövegben a *gójim* szó található, ami népet jelent, és a pogány világra utal. (Isten népét ettől megkülönböztetve az *ám* szóval jelöli a héber szöveg, ami egyébként szintén népet jelent.) Ésaías 9,1-ben is találoztunk már a »pogányok Galileája« kifejezéssel, és Ésaías 11,10-ben is olvashattunk arról, hogy »Isai gyökere a népek zászlója lesz«, hozzáserleglenek a »pogányok«. A második Ebed Jahve-énekben is megjelenik majd ugyanez a gondolat, szó szerint maga a »népek világossága« kifejezés is (Ésa 49,6).” (Vankó Zsuzsa: *A Szabadító jövele*, II., 141. o.)

Elgondolkodtató az a kifejezés, hogy a „szigetek” lakói várnak a Messiás tanítására. Tudtukon kívül ők is az élet beszédére vágyakoztak, amelyet Jézus hirdetett. Közülük sokan ütköztek meg abban, ahogyan a zsidók éreztették velük felsőbbrendűségüket és megvették őket. Jézus tanításaiban feltárta az erkölcsi törvény lényegét, valódi igazságtartalmát. Hirdette és képviselte, hogy az isteni kegyelem a pogányokra is kiterjed. A pogányok sokszor nyitottabbak voltak az Úr Szolgája bizonyágtételének befogadására, mint a választott nép vezetői és tagjai. Példa erre Jézus szolgálata kezdetén, a templom megtisztítása nyomán kialakult ellenkezés. Útban Galileába, a samaritánusok Sikár nevű városában viszont olyan örömmel fogadták Őt, hogy két napot töltött közöttük (Jn 4,39–41).

„A farizeusok lenézték Jézus egyszerűségét. Nem akarták tudomásul venni csodáit, jelt követeltek Tőle Isten Fia

voltáról. A samaritánusok viszont nem kértek jelt, Jézus nem tett csodát közöttük. Mégis sokan befogadták Őt. A samaritánusok hitték, hogy az eljövendő Messiás nemcsak a zsidók, hanem a világ Üdvözítője is. A Szentlélek Mózes által jövendölt Róla mint Istentől küldött prófétáról. Já-kób által kijelentette, hogy hozzá gyűlnek a népek, Ábra-hámon keresztül pedig, hogy benne áldatnak meg a Föld összes nemzetségei. Ezekre a szövegekre alapozta Sa-mária népe a Messiásba vetett hitét.

Jézus kezdte lerombolni a zsidók és a pogányok közöt-ti válaszfalat, s az üdvösséget hirdetni az egész világnak. Noha zsidó volt, mégis szabadon elvegyült a samaritánu-sok között, mit sem törődött népe farizeusi szokásaival. Az előítéletekkel szemben elfogadta e megvetett ember-ek vendégszeretetét. Házaikban aludt, asztaluknál, velük együtt evett, elfogyasztotta a kezük által készített és fel-szolgált ételt, utcáikon tanított, a legmesszebbmenőikig szívélyes, udvarias volt velük.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, i. m., 151–152. o.)

Jeremiás már prófétált az új szövetségről (Jer 31,31–32). Ennek a szövetségnek a megkötése történt az utolsó vacsorán. Amikor Jézus tanítványainak adta a poharat, így szólt: „Ez az én vérem, az új szövetség vére, amely **sokakért** kiontatik a bűnök bocsánatára.” (Mt 26,28)

A Jézus áldozata által megszerzett üdvösség kiterjed min-denkire, aki elfogadja azt. A samáriai asszony példája mutatja, hogy micsoda öröm volt a pogányoknak a Messiás által felkí-nált szabadulás! Krisztus által ők is a szövetségi ígélet részese-ivé válhattak (Eféz 2,11–14).

Gondolkozzunk el azon, hogy nincs-e bennünk előítélet a másként gondolkodókkal szemben, ami megakadályozza, hogy nyitottak legyünk irántuk, és krisztusi megmentő szere-tettel forduljunk feléjük?

6 Kik részesülhetnek a Messiás gyógyító, szabadító szolgálatában? Miért nem idézte Jézus Ésaías 61,1–2-t teljes egészében Názáretben?

Ésa 61,1–2 ■ „Az Úr Isten lelke van énrajtam azért, mert föl-kent engem az Úr, hogy a szegényeknek örömet mond-jak, elküldött, hogy bekössem a megtört szívűeket, hogy hirdessek a foglyoknak szabadulást, és a megkötözöttek-nek megoldást. Hogy hirdessem az Úr jókedvének esz-tendejét, és Istenünk igazságszolgáltatása napját.”

Vö. Lk 4,16–20 ■ „Názáretbe ment Jézus, ahol felneveltetett: és bement szokása szerint szombatnapon a zsinagógába, és felállt olvasni. Ésaías próféta könyvét adták neki, és Ő a tekercset kibontva, arra a helyre nyitott, ahol ez volt írva: Az Úr lelke [van] énrajtam, mivelhogy felkent engem, hogy a szegényeknek az evangéliumot hirdessem, elküldött, hogy a töredelmes szívűeket meggyógyítsam, hogy a foglyoknak szabadulást hirdessek, és a vakok szem-einek megnyílását, hogy szabadon bocsássam a lesúj-tottakat, hogy hirdessem az Úrnak kedves esztendejét. És behajtva a tekercset, átadta a szolgának, és leült.”

.....

.....

.....

„Ésaías 61,1–3 próféciját szinte egy ötödik Ebed Jahve-ének-nek lehet tekinteni, annyira nyilvánvaló, hogy az, aki itt szól, azonos »az Úr szolgájával«. (...) A *szegényeknek* fordított héber kifejezés *anávim*, ami az alázatosság és a szelídség fogalmát is magában foglalja. Nem anyagi értelemben vett szegényekről van szó tehát, hanem »lelki szegényekről«, akikről Jézus kijelentette Hegyi beszédében, hogy »övék az Isten országa« (Mt 5,3). Ők

felismerik, alázattal elismerik lelki betegségüket, fogyatékoságaikat. A tapasztalatok szerint azoknak a többsége, akik ilyen lelki magatartást tanúsítanak, az anyagi értelemben vett szegények közül kerül ki. Pál apostol kijelentése juthat eszünkbe: »Nem sokan hívtak el a test szerint bölcsek és hatalmasok közül..., hanem a világ erőtleneit választotta ki magának Isten... , a világ nemtelenjeit és megvetetteit.« (1Kor 1,26–28)

»Megtört szíveken« a bűnbánó szíveket kell érteni az Ószövetség szóhasználatára alapján. Az 51. zsoltárban egymás mellett szerepel e két megjelölés: »A megtört és bűnbánó szívet, ó, Isten, nem veted Te meg.« (19. vers) Hasonló kifejezés a »megsebzett szív«.” (Vankó Zsuzsa: *A Szabadító jövele*, II. köt., 208–209. o.)

A *fogyók* és a *megkötözöttek* a héberben börtönbe zártakat jelent. A bűn fogságában élő ember állapotát jelzi ez a kifejezés. A sötét börtönben megvakul a szem, és csak a szabadulás után gyógyulhat a látás. Jézus többször beszélt a lelki vakságról: Mt 13,15; Mt 23,26; Jn 9,39. A bűn fogsága ugyanilyen vakságot okoz. Jézus küldetéséhez tartozik, hogy a lelki vakot látóvá teszi.

Az Úr jókedvének esztendeje utalás az ötvenedik, jubileumi évre (3 Móz 25,8–55). Ekkor minden adósnak elengedték a tartozását. Azt fejezi ki tehát a prófécia, hogy a Messiás tanító és gyógyító szolgálata által az előkép valósággá válik. Krisztus szolgálatának célja a valódi, büntől való szabadítás lesz.

Vajon miért nem olvasta fel Jézus a Názáreti zsinagógában a prófécia teljes szövegét? Első eljövetele volt az „Úr jókedvének esztendeje”. Közöttünk lakozása 33 és fél év volt. Ez teljesedett be a prófeciából Jézus földi szolgálata által. A végső igazságszolgáltatás napja még nem jött el. Jézus második eljövetele egy egyszeri, monumentális esemény lesz, ezt jelzi a *nap* kifejezés. A Messiás ekkor elhozza a végleges szabadulást a kegyelmet megragadók számára. Ezzel együtt, majd akkor szolgáltait igazságot a kegyelmet megvetőknek. Milyen nagy reménységgel fejeződik be a prófécia! A Messiás küldetése a büntől való végleges szabadulás!

„Azért ha a Fiú megszabadít titeket, valósággal szabadok lesztek.” (Jn 8,36) Őszintén válaszoljunk magunknak, hisszük-e, hogy ez az ígéret a miénk lehet? Milyen együttműködést igényel részünkről, hogy Krisztus bennünket is szabaddá tudjon tenni a bűntől?

*Az e heti adomány a Sola Scriptura Teológiai Főiskolát támogatja.
– Hozzájárulás a közösség által fenntartott főiskola
működési költségeihez.*

Messiási ígéretek – V. „A népeknek is világosságul adtalak”

(Ésa 49,1–13)

1 Hogyan mutatkozik be az Úr szolgája a második Ebed Jahve-énekekben?

Ésa 49,1–3 ■ „Hallgassatok rám, ti szigetek, figyeljeteK távoli népek! Anyám méhétől hívott el az Úr, anyám szíve alatt néven nevezett. Hasonlóvá tette számat az éles kardhoz, és keze árnyékában rejtett el engem, hegyes nyíllá tett engem, és tegzébe zárt be engem. Ezt mondta nekem: Szolgám vagy te, Izráel, akiben megdicsőülök.”

.....

.....

.....

Az igeszakasz kapcsán véleménykülönbség alakult ki a Biblia-magyarázók között a tekintetben, hogy ki itt az Úr szolgája: a Messiás vagy a zsidó nép. Keresztény magyarázók szerint is itt a zsidó népről van szó, s a 3. versre hivatkoznak álláspontjuk alátámasztására. A szövegösszefüggés alapján azonban itt az *Izráel* név jelképes névként szerepel, melynek jelentése *Isten harcosa*. S az Úr szolgájáról, a Messiásról valóban elmondható, hogy „az Úr harcait harcolja” (1Sám 25,28), az Ő harcosa. A 42. fejezetben, az első Ebed Jahve-énekekben az

Örökkévaló mutatta be szolgáját, itt a 49. fejezetben viszont a szolga mutatkozik be, s olyan belső küzdelmeket is feltár, amelyekről a külső szemlélő másképpen nem értesülhetne. A megszólítás címzettjei – a szigetek, illetve a távoli népek – arra utalnak, hogy az Úr szolgájának egészen széles körű lesz a kiterjedése, az egész világra kiterjed majd.

Jézusról valóban elmondható, hogy anyja méhétől hívta el az Úr, anyja szíve alatt néven nevezte. Már a születése előtt utasította a mennyei követ a szülőket, hogy milyen nevet adjanak a gyermeknek: „Nevezd nevét Jézusnak, mert Ő szabadítja meg népét bűneiből.” (Mt 1,21) A héber *Jehosua* (magyar Bibliánkban: Józsué) név görög megfelelője a *Jézus*. E név jelentése: *Isten megszabadít*. Jézus esetében azonban azt az üzenetet hordozta e név, hogy a megszülető gyermek a legnagyobb szabadítást valósítja meg: megszabadítja népét a bűneiből.

„Hasonlóvá tette számat az éles kardhoz” – Jelenések könyve 1. fejezete és Zsid 4,12 segít a jelképes megfogalmazás értelmezésében. Jézus a beszédével, az Igével veszi fel a harcot a Gonosszal, ez az ő fegyvere, amivel küzd ellene (Eféz 6,17). Az Ige kardjának a segítségével választja el az igazságot a hamisságtól. Erkölcsi küzdelmet folytat a rosszal szemben, nem erő híján választja a küzdelemnek ezt a módját.

„A szent emberek nem csak jóleső dolgokat mondanak. Isten olyan hirdetendő igazságokat is ad követeinek szívébe és ajkára, amelyek élesek és áthatóak, mint a kétélű kard.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, Séth és Énókh c. feje.)

„Hegyes nyíllá tett engem” – Az evangéliumokban azt láthatjuk, hogy Jézus Krisztus szavai, mint a kilőtt nyílvesző, mindig pontosan célba találtak. Nem csak kellemes dolgokat mondott, azonban ezeket is mindig menteni akaró szeretet-

tel mondta el a hallgatói érdekében. Pontosan „tudta, mi volt az emberben” (Jn 2,25), s ennek megfelelően beszélt.

„Szíve túlcordult a szeretettől az egész emberi nemzetség iránt, de sohasem volt elnéző bűneikkel szemben. Túlságosan a barátjuk volt ahhoz, hogy csendben maradjon, míg ők lelket romboló utat követnek... Isten nem azért küld követeket, hogy hízelegjenek a bűnösnek. Nem hirdet békeüzenetet, hogy végzetes biztonságérzetet nyújtson a meg nem szentelt embereknek. Mély büntudatot kelt a bűnös lelkében, a meggyőzés nyilaival járja át a szívét.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Az első evangélisták és a Kiáltó szó a pusztában c. fej.)

„Keze árnyékában rejtett el engem... és tegzébe zárt be engem” – ez a részlet arról tanúskodik, hogy Jézus élete „a hegy és a sokaság között” zajlott. Rendszeresen visszavonult az Őt állandóan szorongató sokaságtól, hogy Atyjával beszélgesen, ápolja vele a kapcsolatát, erőt nyerjen az újabb próbáihoz és harcaihoz.

Jézusban valóban megdicsőült az Atya. Ő elmondhatta a földi szolgálata végén: „Én dicsőítettem téged e földön, elvégeztem a munkát, amelyet rám bízál...” (Jn 17,4)

2 Milyen betekintést nyújt a prófécia a Megváltó lelki küzdelmeibe? Hogyan vigasztalta és erősítette meg Őt az Atya? Hogyan utal a jövendölés arra, hogy a választott nép többsége el fogja vetni a Messiást és üzenetét?

Ésa 49,4-5 ■ „Én pedig mondtam: Hiába fáradoztam, semmire, hasztalan költöttem el erőmet, de az Úrnál van ítéletem, munkám jutalma Istenemnél. Akkor így szólt az

Úr, aki engem anyám méhétől szolgájává alkotott, hogy Jákobot hozzá megtérítsem: Ha Izráel nem gyűjtetett is egybe, megbecsült vagyok az Úr szemében, és erősségem az én Istenem.”*

.....

.....

A szöveg jelentését tisztázó bővebb magyarázatot lásd a fejezethez kapcsolt függelékben!

Egyedülálló bepillantást nyújt ez a szakasz Jézus vívódásaiba, amikor Ő is csüggedéssel küzdött. Ugyanakkor azt is láthatjuk – és tanulhatunk Tőle –, hogy Ő hogyan fogadta ezeket a kísértéseket. Azonnal hittel fűzte hozzá: „de az Úrnál van ítéletem, munkám jutalma Istenemnél”.

„Krisztus a világ Megváltójaként látszólag állandó kudarcral találta magát szembe. Úgy tűnt, csak keveset tudott megvalósítani abból a szolgálatból, amelyet szeretett volna elvégezni. A sátáni erők mindig azon munkálkodtak, hogy gátolják útjában. Krisztust azonban ezek az akadályok nem bátorlalanították el. Tudta, hogy benne bízó tanítványainak az élete éppolyan lesz, mint amilyen az övé volt: meg nem szűnő győzelmek sorozata, amelyeket – bár nem látszanak

* Pontosított fordítás szerint. Fontos, hogy tisztázódjék a héber szöveg jelentése. Bibliánkban, a Károlyi-fordítás 1908-as revíziójában ugyanis másképpen szól az 5. vers: „És most így szól az Úr, aki engem anyám méhétől szolgájává alkotott, hogy Jákobot Őhozzá megtérítsem, és Izráel hozzá gyűjtessék, hiszen tisztelt vagyok az Úr szemében, és erősségem az én Istenem!” A Vizsolyi Bibliában olvasható eredeti Károlyi-fordítás viszont így hangzik: „Mostan pedig azt mondja az Úr, az, ki engemet magának szolgájának formált az én anyámnak méhétől fogva, hogy az Jákobot Őhozzá megtérítsem, hogyha pedig az Izráel Őhozzája nem megyen is, mindazáltal az Úrnak szemei előtt dicsőséges leszek, és az én Istenem lészen én erősségem.”

győzelmeknek földi szemmel – diadalnak ismernek el a mennyben, az örökkévalóságra. Krisztus nem szenvedett kudarcot, nem veszítette el bátorságát, és követőinek ugyanezt a minden nehézséget elhordozó hitet kell tanúsítaniuk.”
(Ellen G. White: *Jézus élete*, Ne nyugtalankodjék a ti szívetek! c. fejj.)

Az Örökkévaló a következő szavakkal bátorította, erősítette Őt: „Akkor így szólt az Úr, aki engem anyám méhétől szolgájává alkotott, hogy Jákóbot hozzá megtérítsem: Ha Izráel nem gyűjtetett is egybe, megbecsült vagyok az Úr szemében, és erősségem az én Istenem.” (5. vers)

3 Hogyan próbálta Isten helyesbiteni e prófécia által az izraeliták szűk látókörű, téves felfogását a Messiás szolgálatáról?

Ésa 49,6 ■ „Ezt mondta: Kevés, hogy csupán arra légy szolgám, hogy Jákób nemzetségeit felemeld, Izráel megmenettjeit megtérítsd, a népeknek is világosságul adtalak, hogy szabadításom a föld végéig terjedjen.”

Vö. Lk 2,29–32 ■ „Most bocsátod el, Uram, a te szolgádat, beszéded szerint, békességben, mert látták szemeim üdvösségedet, amelyet készítettél minden nép szemelátára, világosságul a pogányok megvilágosítására, és a te népednek, Izráelnek dicsőségére.”

Vö. Ap csel 10,28 ■ „Mondta nekik [Péter]: Ti tudjátok, hogy tilalmas zsidó embernek más nemzetbelivel barátkozni, vagy hozzámenni...”

.....
.....
.....

Láthattuk az előző kérdésnél, az Atya vigasztaló üzenetének része volt az, hogy az *Úr szolgájának* Izráel megtérítésénél tovább terjed majd a küldetése, s a pogányok körében végzett munkájának eredményessége bizonyos mértékig kárpótolja majd Izráelért történt hiábavaló fáradozásáért.

Isten eredeti terve szerint Izráelnek az egész Föld áldására kellett volna szolgálnia, missziós népnél kellett volna lennie, amelynek küldetése minden népre kiterjed (1Móz 12,1–3; 2Móz 19,5–6). Sajnos ez az isteni elgondolás hűtlenségük miatt csak rövid időszakokra valósulhatott meg a történelmükben (1Kir 10. fej.).

„Isten nem azért hívta el, áldotta meg és magasztalta fel Izráelt minden nép fölött, hogy engedelmissége által kizárólagos élvezője legyen jóakarátának és áldásainak, hanem azért, hogy kijelenthesse magát a Föld minden népének. Ezen cél érdekében megparancsolta népének, hogy különüljön el a körülötte levő bálványimádó népektől. (...) Megparancsolta, hogy ne szövetkezzenek más népekkel. Megtiltotta nekik a pogányokkal való házasságkötést, nehogy szívük elforduljon az Úrtól. (...) De nem azt akarta, hogy népe önigazságában büszkélkedve elzárkózzék a világtól, hogy azután semmiféle hatást ne tudjon gyakorolni reá. Izráelt saját, Sátántól uralt gonosz és hitetlen szíve készítette arra, hogy elrejtse világosságát, ahelyett, hogy fényleni hagyta volna a környező népek között. Vakbuzgó lelkületük szüleménye volt csupán, hogy vagy követték a pogányok istentelen szokásait, vagy pedig gőgös merevséggel elkülönítették magukat tőlük, mintha Isten szeretete és gondviselése kizárólagosan az ő tulajdonuk lett volna.” (Ellen G. White: *Patriárkák és próféták*, A törvény és a szövetségek c. fej.)

„A zsidók úgy tekintettek Jeruzsálemre, mint saját mennyországukra, és féltek attól, hogy az Úr kegyelmet ad a pogányoknak is.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, A választott nép c. fej.)

A körökben megjelenő Messiás eredeti küldetésükkel összhangban a népeknek is világosságot adott, ők azonban mindegy „kisajátították” Őt helytelen elgondolásaik miatt.

„Simeon úgy jövendölt az Úrról, mint világosságról, amely megvilágosítja a pogányokat és dicsőségére lesz Izraelnek. A Megváltó születését az angyalok is úgy hirdették meg mint örömhírt minden nemzet számára. Isten helyesbíteni akarta a zsidók szűklátókörű felfogását a Messiás munkájáról. **Azt kívánta, hogy az emberek ne csupán Izrael szabadítóját, hanem az egész világ Megváltóját lássák benne.**” (Ellen G. White: *Jézus élete*, A bemutatás c. fej.)

4 Milyen utat jár be majd az Úr Szentje küldetése során?

Ésa 49,7 ■ „Így szól az Úr, Izrael Megváltója az ő Szentjéhez, a megvetetthez, akit a nép gyűlöl, a hatalmasok szolgájához: Királyok látnak majd, és felkelnek, fejedelmek borulnak le előtted az Úrért, aki hű, Izrael Szentjéért, aki téged kiválasztott.”

Vö. Ésa 52,14–15 ■ „Amiképpen eliszonyodtak tőled sokan, oly rút, nem emberi volt ábrázata, és alakja sem emberié volt, akképpen ejt ámulatba sok népet, fölötte királyok befogják szájukat...”

.....

Megvetés, gyűlölet, megaláztatás, majd dicsőség és felmagasztaltatás – tökéletes leírása ez annak az útnak, amelyet Jézus

bejárt. A bűn világában Isten Fia nem részesülhetett más fogadtatásban. Jól mutatja ez, hogy „e világ fejedelme” (Jn 14,30), Sátán milyen engesztelhetetlenül gyűlöli Őt azóta, hogy a mennyben ellene – Teremtője ellen fordult (Kol 1,16; Jel 12,7–9). Úgy tűnik, az évszázadok és évezredek múlásával sem enyhült gyűlölete, s itt e Földön, ahol az emberek gondolkodását nagymértékben ő uralja, mindig talált alkalmas eszközöket ennek kifejezésére.

„Egészen a kereszthalálig megalázott Isten; Messiás, aki halálával diadalmaskodik a halál felett... Melyik ember tündökölt nála fényesebben? A zsidó nép őt jövendölte eljövele előtt. A pogányság őt imádja eljövele után. És mind a kettő – a pogány és a zsidó – egyaránt középpontjának tekintette. Ennek ellenére ki élvezte kevésbé e roppant feltűnést? Harminchárom esztendőből harmincat a világtól elvonulva élt. Három év elteltével csalónak tartják, a papok és a főemberek elvetik, barátai és legközelebbi hozzátartozói megvetik. Végül övéi egyikétől elárulva, másikatól megtagadva és mindenkitől elhagyatva hal meg. Mi haszna van hát ebből a feltűnésből? Soha ember nem keltett ekkora visszhangot, de embert soha nem ért ennél nagyobb gyalázat. Híre csupán nekünk vált javunkra, hogy fel tudjuk őt ismerni. Neki magának semmi sem jutott belőle.” (Blaise Pascal: *Gondolatok*, a 765. és 792. töredékből)

A Messiás felmagasztalása megaláztatásával, szenvedései mélységével lesz arányos. Ez a gondolat visszhangzik az Újszövetségben Fil 2,6–11-ben: „Aki mikor Isten formájában volt, nem tekintette zsákmánynak azt, hogy ő Istennel egyenlő, hanem önmagát megüresítette, szolgai formát vett fel, emberekhez hasonlóná lett. Mikor olyan állapotban találtatott, mint ember, megalázta magát, engedelmes lévén halálig, mégpedig a keresztfának haláláig. Annakokáért az Isten is felmagasztalta Őt, és ajándékozott neki oly nevet, amely minden név fölött való, hogy Jézus nevére minden térd meghajoljon, mennyieieké, földieké és föld alatt valóké, és minden nyelv vallja, hogy Jézus Krisztus Úr

az Atya Isten dicsőségére.” A Megváltó megalázkodása és megdicsőítése közti kapcsolatot az „annakokáért” szó jelzi. Röviden megemlékezhetünk még arról, hogy a Biblia szerint Sátán ellentétes utat fog bejárni. Isten trónjára vágyott, felmagasztalta magát, mindent magának akart. Erőszakosan uralma alá hajtotta a világot és az embert. Ezért megaláztatik: „a sírgödör mélységébe száll alá” (Ésa 14,15), és „a népek... elborzadnak miatta... többé örökké nem lesz” (Ezék 28,19). Örök törvényszerűség, hogy „mindenki, aki magát felmagasztalja, megaláztatik, és aki magát megalázza, felmagasztaltatik” (Lk 14,11).

5 Mikor van az „alkalmas idő”, „az üdvösség napja”? Milyen örömteli feladatai lesznek az Úr szolgájának az emberi történelem végén?

Ésa 49,8–9 ■ „Így szól az Úr: Alkalmas időben meghallgattalak, az üdvösség napján megsegítettelek, megtartalak, szövetségszerzővé teszlek a nép számára, hogy helyreállítsd a földet és kioszd az elpusztult örökségeket. Így szólsz a foglyokhoz: lépjetek ki, és a sötétségben levőkhöz, jöjjetek elő!”

Vö. 2Kor 6,2 ■ „Mert ő mondja: Kellemes időben meghallgattalak, és az üdvösség napján megsegítettelek. Íme itt a kellemes idő, íme itt az üdvösség napja.”

.....

.....

.....

Az „alkalmas” vagy „kellemes idő” és „az üdvösség napja”, amelyet Pál apostol ebből a próféciából idéz, „itt van” mindannyiunk számára, vagyis az adott nap, amely még a rendel-

kezésünkre áll a megtérésre. Jézus naponta élt az Atyával való kapcsolat lehetőségével, ezért az Atya megsegítette, megtartotta Őt küzdelmei közepette.

„Sokan azzal a gondolattal igyekeznek lecsendesíteni nyugtalan lelkiismeretüket, hogy bármikor megváltoztathatják bűnös útjaikat, ha egyszer majd úgy akarnak dönteni. Azt hiszik, könnyedén bánhatnak a kegyelem hívásaival, mert azzal áltatják magukat, hogy visszautasításuk ellenére is, újra meg újra részesülhetnek e késztetésekben. Azt gondolják, egy végső, kritikus pillanatban megváltoztathatják majd életútjukat, noha mindaddig a kegyelem Lelke ellen cselekedtek, mindaddig Sátán oldalán érvényesítették befolyásukat. Ezt azonban nem olyan könnyű megtenni. Az addigi életük során szerzett tapasztalatuk, egész neveltetésük annyira erőteljesen formálják jellemüket, hogy közülük csak igen kevesen vágyakoznak majd arra, hogy átformálódjanak Krisztus képmására.

Krisztus kész szabaddá tenni bennünket a bűntől, de nem kényszerít. Ha a kitartó törvényszegés folytán az akarat teljességgel a gonosz felé hajlik, ha nem vágyakozunk arra, hogy szabadok legyünk, ha nem akarjuk elfogadni Krisztus kegyelmét, akkor mit tehet még Isten értünk? Önmagát teszi tönkre a bűnös Isten szeretetének eltökélt visszautasításával. »Íme, itt a kellemes idő, íme, itt az üdvösség napja.« »Ma, ha az ő szavát halljátok, meg ne keményítsetek a ti szíveteket!« (2Kor 6,2; Zsid 3,7–8)” (Ellen G. White: *Krisztushoz vezető lépések*, Bűnbánat c. feje.)

A föld helyreállítása és az elpusztult örökségek kiosztása „a halál fogságából előlépők” számára történik, és az Úr szolgája küzdelmének, áldozatvállalásának végső eredménye, célba érkezése lesz. Ez kétségtelenül az újjáteremtés ígéretére, az eredeti teremtsébeli állapot visszaállítására vonatkozik.

6 Hogyan utal a prófécia befejezése arra, hogy a megváltottak súlyos próbákon mennek keresztül, mielőtt birtokba vehetnék örökségüket?

Ésa 49,9–13 ■ „Legelő lesz mindenütt az utakon és a hegyeken is, nem éheznek, nem szomjúhoznak, nem bántja őket a hőség és a nap, mert vezeti őket az, aki könyörült rajtuk, és élő vizek forrásaihoz viszi őket. Út lesz a hegyeken is, ösvények lesznek a magas helyeken is. Íme, ezek messziről jönnek, azok meg észak és a tenger felől, amazok meg Színim földjéről. Ujjongjatok, egek, örvendezzen a föld, dalra fakadjanak a hegyek is, mert megvigasztalta népét az Úr, könyörült az elesetteken.”

Vö. Jel 7,14.16–17 ■ „Ezek azok, akik jöttek a nagy nyomorúságból, de megmosták, megfehérítették ruháikat a Bárány vérében. (...) Nem éheznek, nem szomjúhoznak többé, nem tűz rájuk a nap, sem semmi hőség, mert a Bárány, aki a királyi széken, középén van, legelteti őket, és vizek élő forrásaihoz viszi őket...”

.....

.....

.....

„A 10–11. vers az újjáteremtett Földön elnyerhető békességről, biztonságról és bőségről szól, ami óriási változás a Földön átélt nyomorúságokhoz, szenvedésekhez képest. Az Úr szolgálja, a Messiás jó pásztorként jelenik meg itt. Ezt a részletet szó szerint idézi Jel 7,16–17. Elsősorban a Jézus eljövételét megelőző »nagy nyomorúságot« (Mt 24,21) átélt hívőket illetően mutat rá arra, hogy micsoda drámai, pozitív változásban lesz részük, mivel ezután Jézus, a jó pásztor fog gondoskodni minden szükségletükről.

A 12. vers az üdvözülők sokaságát mutatja be, akik mindenfelől, a különböző égtájak felől jönnek, hogy birtokba vegyék örökségüket. Említi, hogy »messziről« is jönnek (ami talán átvitt értelemben is értendő), továbbá észak és a tenger felől, azaz Palesztina látószögéből nézve nyugat felől. »Színim földjéről« is jönnek – nincs biztos alap ahhoz, hogy ezt a megjelölést azonosítsuk. Egyes magyarázók régebben Kínára gondoltak, ami kelet felől van, más magyarázók ma inkább Asszuánra, amely Egyiptomra utal, és dél felől esik, de valójában nincs biztos támpont a héberből fonetikusán átírt megjelölés azonosításához.

A 13. vers méltó befejezése ennek a hatalmas és igen tartalmas próféciónak: »Ujjongásra, éneklésre« szólítja fel »az eget és a földet«, de még a természet világát is, »mert megvigasztalta népét az Úr, könyörült az elesetteken«. A végső szabadítás és az újjáteremtés nyomán lesz igazán ok arra, hogy ujjongva örvendezzen az egész teremtettség és minden értelmes teremtmény égen és földön.” (Vankó Zsuzsa: *A Szabadító jövetele*, II. köt., 160–161. o.)

Az e heti adomány az irodalmi alapot támogatja.

FÜGGELÉK

Az 5. vers héber szövegének értelmezése

Mi az oka a láthatóan lényeges tartalmi különbségnek az 5. vers értelmezését illetően?

„Az Ószövetség kézírataiban – amelynek szövegét zsidó írástudók, az úgynevezett masszoréták (a szó jelentése: áthagyományozók) rögzítették a 6–10. század során – az úgynevezett kötib (jelentése: írás) jelenti a fő szöveget. Ezt az évszázadokon át nagy gonddal őrzött, másolt szöveget a masszoréták változatlanul hagyták. Az általuk javasolt javításokat az úgynevezett köré (jelentése: olvasandó) tartalmazza, amelyet a lapszélen vagy a lap alján jelöltek.

»Mire a masszoréták átvették a bibliai szövegek hagyományozását, addigra azok mássalhangzós szövegállománya érinthetetlennek számított. A masszoréták számára is nyilvánvaló volt azonban, hogy ez a szövegforma a gondos hagyományozás ellenére sem tökéletes, hanem bizonyos helyeken tartalmi vagy nyelvtani okok miatt pontosításra, illetve korrekcióra szorul. (...) A későbbi hagyomány esetek százainál írja elő, hogy egy adott szó adott alakja helyett a felolvasás során egy másik szónak vagy ugyanazon szó másik alakjának kell elhangzania.« (Kustár Zoltán: *A héber Ószövetség szövege*, Kálvin Kiadó, Bp., 2010, 278. o.)

Esetenként tartalmi javításokat is eszközöltek a masszoréták a köré jegyzeteiben. Ez történt Ésa 49,5-nél is, ennél fogva más szöveget kapunk, ha a kötibet vesszük alapul, mint ha a körét.

Egy rövid szón fordul meg a dolog, amelynél a kötib és a köré között mindössze csak egy mássalhangzó a különbség, de ez megváltoztatja a szöveg értelmét. Ahol a kötiben a lámed és alef mássalhangzókból álló tagadószó (jelentése: nem) szerepel, ott a körében lámed és vav mássalhangzókból álló szó található, a magánhangzó pedig ugyanaz. Ezért hangzásban nem is különbözik egymástól a kötib és a köré, mivelhogy az alef nem hangzik, a vav pedig a fölé írt ponttal hosszú „ó”-t jelöl. A két szó kiejtése így egyaránt „ló” lesz. A második mássalhangzó különbsége azonban megváltoztatja a rövid szó jelentését: a kötib szöveg szerint *nem* a jelentése, a köré szöveg szerint viszont *neki, őhozzá*.

A zsidó magyarázók jó része kollektíven értelmezi és Izráellel azonosítja az Úr szolgáját az Ebed Jahve-énekekben. Neves magyarázók egy része viszont messiási prófécianak is tekinti ezeket az énekeket. Így érthető, hogy a körében javították a szöveget, mert a kötib szöveg szerint a Messiás kudarcot vall Izráel megtérítésében: »Akkor így szólt az Úr, aki engem anyám méhétől szolgájává alkotott [mondja az Úr szolgája, a Messiás], hogy Jákóbot hozzá megtérítsem: Ha Izráel nem gyűjtetett is egybe, megbecsült vagyok az Úr szemében, és erősségem az én Istenem.« A körét véve alapul viszont úgy hangzik a szöveg, ahogy a Károlyi-fordítás 1908-as revíziójában olvasható: »Most így szól az Úr, aki engem anyám méhétől szolgájává alkotott, hogy Jákóbot Őhozzá megtérítsem, és hogy Izráel hozzá gyűjtessék, hiszen tisztelt vagyok az Úr szemében, és erősségem az én Istenem!« Mint előzőleg már említettük, a mai keresztény magyarázók nagy része is Izráellel azonosítja az Úr szolgáját, különösképpen e második Ebed Jahve-ének esetében, mivelhogy itt megtalálható a szövegben az Izráel név.

Mi szól amellet, hogy mindezek ellenére a kötib mellett döntsünk? Nem valamiféle eltökélt konzervativizmus áll a háttérben, hanem megalapozott érvek támasztják alá ezt az állásfoglalást:

– Ha a köré szöveget vesszük alapul, nem kapunk töréstől mentes, jól érthető szöveget, ha viszont a kötib szöveget tekintjük mértékadónak, akkor igen. A szövegösszefüggésbe így illeszkedik igazán az 5. vers mondanivalója. Itt tudjuk meg, hogy mi okozta az Úr szolgálja, illetve a Messiás csüggedését. Logikus folytatássá válik a 6. vers is, amely szerint az Örökkévaló azzal vigasztalja és erősíti szolgáját, hogy Izráel megtérítésénél tovább terjed a küldetése. Közvetve még az is benne foglaltatik az Örökkévaló kijelentésében, hogy a pogányok körében olyan gyümölcsstermése lesz majd szolgálatának, ami bizonyos mértékig kárpótlás lesz Izráélért történt hiábavaló fáradozásáért.

– Jézus szó szerint idézett egy kulcsszót Ésaías 49,5-ből, amikor utolsó jeruzsálemi tartózkodása során így panaszkodott miszsiója kudarcát a választott nép körében: »Jeruzsálem, Jeruzsálem, aki megöli a prófétákat és megkövezed azokat, akik hozzád küldettek, hányszor akartam egybegyűjteni fiaidat, miképpen a madár egybegyűjti fiókáit szárnyai alá, de te nem akartad.« (Mt 23,37) Hasonlítsuk ezt össze Ésaías 49,5-nek ezzel a részletével: »Ha Izráel nem is gyűjtetett egybe...« Korábban is többször kifejezte már Jézus a választott nép ellenállása miatti bánkódását: »Mégkövéredett e nép szíve, füleikkel nehezen hallottak, szemüket behunyták, hogy valami módon ne lássanak szemükkel, ne halljanak fülükkel, ne értsenek szívükkel, hogy meg ne térjenek, és meg ne gyógyítsam őket.« (Mt 13,15) »Nem akarok hozzám jönni, hogy életetek legyen. (...) Ismerlek benneteket, hogy Isten szeretete nincs meg bennetek. Én az én Atyám nevében jöttem, és nem fogadtatok be engem, ha más jönne a maga nevében, azt befogadnátok.« (Jn 5,40.42–43) »Igazán prófétált felőletek Ésaías: Ez a nép szájával közelget hozzám, ajkával tisztel engem, szíve pedig távol van tőlem.« (Mt 15,7–8) Ezek a kijelentések is tanúskodnak arról, hogy mi keserítette meg Isten Fia életét, mi okozta csüggedését, miért látta eredménytelennek, hasztalannak fáradozását. (...)

Nagy jelentőségű tehát, hogy a kötib vagy a köré szerint értelmezzük Ésa 49,5-öt. Ha az áthagyományozott szöveget, a kötibet vesszük alapul, nem pedig az áthagyományozott értelmezést, a körét, megállapíthatjuk, hogy a második Ebed Jahvének nyílt szóval, előre megjövendölte, hogy a választott nép többsége el fogja vetni a Messiást és üzenetét, amivel fájdalmat, csüggedést okoz neki.” (Vankó Zsuzsa: *A Szabadító jövele*, II. köt., 153-157. o.)

Messiási ígéretek – VI. „És én nem fordultam hátra”

(Ésa 50,4-10)

Ez a prófécia „az Úr szolgája”, az eljövendő Messiás önmagával vívott súlyos lelki küzdelmébe enged bepillantást. Pontosan tudja, milyen szenvedések várnak rá, és azért küzd saját magával, hogy ne hátráljon meg, ne forduljon hátra, hanem mindvégig kitartson az önként vállalt helyettes áldozat véghezvitelében.

1 Mi jellemzi a Messiás beszédét? Milyen hatással van az emberekre?

Ésa 50,4 ■ „Az Úr Isten bölcs nyelvet adott énnekem, hogy tudjam erősíteni a megfáradtat beszéddel...”

Lk 4,22 ■ „Mindnyájan bizonyoságot tettek felőle, és elálmélkodtak kedves beszédein, amelyek szájából származtak.”

.....

.....

A „megfáradtak” sokszor kaptak bátorítást Jézustól. Említünk olyan történeteket Megváltónk életéből, amelyek „megfáradt” emberek megerősítéséről szólnak! Milyen nagy szükség van arra, hogy Jézus követőiként az Atya bennünket is fel tudjon használni a megfáradtak erősítésére!

„Gyengéd részvéte gyógyírként hatott a fáradt, elgyötört szívekre. Őt még a dühös ellenség háborgása közepette is a béke légköre lengte körül. A tekintetében és hangjában megnyilvánuló szeretet hozzá vonzott mindenkit, akit nem keményített meg a hitelenség. Ha nem szívélyes, együttérző lelkületet sugárzott volna minden pillantása és szava, akkor nem vonzott volna magához olyan nagy tömegeket. A szenvedők úgy érezték, hű és szelíd barátként hordozza ügyüket. Jézus közel hozta a mennyet az emberekhez, akik jelenlétében szerettek volna maradni, hogy vigasztaló szeretetét szüntelen érezhesék.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Advent Kiadó, Bp., 2003, 203. o.)

2 Hogyan adnak bepillantást az evangéliumok Jézus és az Atya kapcsolatába? Hogyan nyert Jézus „bölcs nyelvet” a megfáradtak erősítésére?

Ésa 50,4 ■ „Fölserkenti minden reggel, fölserkenti fületem, hogy hallgassak, miként a tanítványok...”

Mk 1,35 ■ „Kora reggel pedig, még szürkületkor, fölkelve kiment, elment egy puszta helyre és ott imádkozott.”

Jn 14,10 ■ „Nem hiszed-e, hogy én az Atyában vagyok, és az Atya énbennem van? A beszédek, amelyeket én mondok nektek, nem magamtól mondom, hanem az Atya, aki énbennem lakik, Ő cselekszi e dolgokat.”

.....

.....

„Jézus reggelenként, az Istennel töltött órák után a menny világosságát hozta az embereknek. Naponta részesült a Szentlélek keresztségében. Egy-egy nap hajnalán az Atya ébresztette fel Őt szendergéséből. Lelkileg megerősítette, hogy szavaival áldást árasztthasson másokra. Jézus az üzene-

tet közvetlenül Isten trónjától hozta, hogy a megfáradtaknak és lesújtottaknak azt mondja, amire szükségük volt.” (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*, Kérjünk, hogy adhassunk c. fej.)

„Jézus nem szűnt meg munkálkodni, míg az utolsó betegen is segített. Késő éjszaka volt, mire a sokaság eloszlott, és csönd ülte meg Simon házát. Elmúlt az eseményekben gazdag nap, és Jézus pihenésre vágyott. Mialatt azonban a város még az igazak álmát aludta, a Megváltó kiment egy puszta helyre imádkozni. Egész nap dolgozott, tanította a tudatlant, gyógyította a beteget, visszaadta a vak látását, enni adott a sokaságnak, és este vagy kora reggel kiment a hegyek szentélyébe, hogy Atyjával lehessen. Gyakran az egész éjszakát imában, elmélkedve töltötte, és hajnalban már újra munkálkodott az emberekért. Így teltek Jézus földi életének napjai.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, 208. o.)

Tudjuk-e értékelni, hogy nekünk is van lehetőségünk tanulni a világmindenséget teremtő és fenntartó Úrtól? Mindenki küzd az idővel, sok a tennivalónk. Hogyan tudnánk Jézus példáját követni? Mit tehetnénk, hogy időt különítsünk el a Vele való együttlétre? Hatalmas ígélet kapcsolódik ehhez: Ésa 40,28–31. Kívánságunk, hogy tapasztaljuk a megígért mennyei, megújító hatalmat!

3 Mit jelentett a Messiás fülének megnyitása? Miben állt Krisztus engedelmsége? Visszafordulhatott volna-e a szenvedés elképzelhetetlen mélységeibe vezető útjáról bármikor?

Ésa 50,5–6 ■ „Az Úr Isten megnyitotta fületem, és én nem voltam engedetlen, hátra nem fordultam. Hátamat odaadtam a verőknek, és orcámat a szagatóknak, képepet nem fődöztem be a gyalázás és köpdösés előtt...”

Jn 10,17–18 ■ „Azért szeret engem az Atya, mert én leteszem az én életemet, hogy újra felvegyem azt. Senki sem veszi azt el éntőlem, hanem én teszem le azt magamtól. Van hatalmam letenni azt, és van hatalmam ismét felvenni azt. Ezt a parancsolatot vettem az én Atyámtól.”

.....

.....

„A »fül megnyitása« képes beszéd. Nyilvánvalóan az értelem, a lélek befogadóvá tételére utal. A titkok titka, hogy miként valósítja meg ezt Isten – számunkra felfoghatatlan bölcsességgel és tapintattal, a Szentlélek által –, ügyelve eközben arra, hogy a személy szabadságát a legkisebb mértékben se sértse. Mert Isten cselekedete csak lehetőséget teremt, az ember szabad választása a döntő tényező. »Én nem voltam engedetlen« – mondja az Úr szolgája. Mivel megértette az Örökkévaló tervét, szándékait és erkölcsi indítékát, mindezt egyetértéssel fogadta el.” (Vankó Zsuzsa: *A Szabadító jövele*, II. köt., 169. o.)

A prófécia kijelentése szerint a Messiás mindvégig önként valósította meg a megváltás tervét. Az út bármely szakaszánál hátrafordulhatott volna és feladhatta volna áldozatvállalását az emberért. Önként tette le isteni életét és hatalmát, amikor „emberekhez hasonlóvá lett”. És a megkezdett útról bármikor visszafordulhatott volna. Bármikor visszavehette volna önként letett isteni hatalmát.

„Jézus áldozata önkéntes volt. Atyja mellett maradhatott volna, megtarthatta volna mennyei dicsőségét s az angyalok hódolatát. Mégis elhatározta, hogy leteszi jogát Atyja kezébe, elhagyja a mindenség trónját, hogy világgosságot hozzon a sötétségben ülőknek, és életet adjon az elveszendőknek.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, 14. o.)

Pontosan tudta a bekövetkező eseményeket. Jóval az események előtt elmondta már tanítványainak, hogy mi vár rá: „Íme felmegyünk Jeruzsálembe, és az Emberfia átadatik a főpapoknak és az írástudóknak, akik halálra kárhozzátják és a pogányok kezébe adják. Megcsúfolják, megostorozzák, megköpdösik, megölik őt, de harmadnapon feltámad.” (Mk 10,33–34) Tudatosan vállalta tehát a bekövetkező szenvedéseket. Erre mutat az „eltökélte magát” kifejezés is Lk 9,51-ben. Az Atya akarata számára parancs volt, annyire egyik voltak a megváltási terv véghezvitelében. Jézus engedelmessége tökéletes volt, „egészen a keresztfá haláláig” (Fil 2,8).

„Az önkéntességet, a védekezésről való lemondást fejezi ki az, hogy a Messiás »odaadja« hátát az őt ütlegelőknek, »nem takarja el« arcát a gyalázás és a köpdösés elől. Annás mindjárt első kihallgatása után megköztöztette Jézust (Jn 18,24) – törvényellenesen, hiszen még semmit sem bizonyítottak rá. Jézust azonban nem ez a körülmény tartotta vissza attól, hogy kezét védőn maga elé emelje a bántalmazásokkal szemben. Ő egy pillanat alatt kiszabadíthatta volna magát kötelékeiből, sőt megsemmisíthette volna vádlóit és bántalmazóit. Ugyanígy kitérhetett volna a megostorozás és a további szenvedések elől. Ő azonban viselni akarta a gyalázatot az ember helyett, mintha csak Ő érdekelte volna meg a megvetést és a kegyetlen bánásmódot, annak érdekében, hogy szeretetből hozott, önkéntes áldozata befedezze az embert a törvény jogos ítéletével szemben.” (Vankó Zsuzsa: *A Szabadító jövele*, II. köt., 173. o.)

„Isten Fia megkezdte az ember üdvösségéért hozott terv teljesítését, tudva minden lépést, amelyet meg kell tennie, és mind lejjebb szállva annak érdekében, hogy engesztelést szerezzen a bűnei miatt megterhelt, nyögve sóhajtozó világnak. Micsoda megalázkodás! Ámulatba ejtette az angyalokat. Nyelv nem írhatja le, a képzelet nem ragadhatja meg: az örök Ige beleegyezett abba, hogy testté legyen; Isten

emberré lett. De még ennél is alább szállt: mint embernek meg kellett aláznia magát, hogy elviselje a sértést, a szidalmazást, a szégyenletes vádakát és a durva bántalmazást. Nem volt elegendő, hogy meg kellett halnia. Azért, hogy szembetalálkozzék a megszegett törvény ítéletével, szükséges volt szégyenletes halállal meghalnia. Önmaga felől mondja a próféta által: »nem fedeztem be arcomat a gyalázat és a köpdösés előtt« (Ésa 50,6). Mint helyettes az ember helyére állt, aki árulóként és lázadóként kerül a törvény ítélete alá.” (Ellen G. White, 141. kézirat, 1901)

Bárcsak mélyebben megértenénk, hogy Jézus azért vállalta a gyalázatot és a mérhetetlen megalázkodást, hogy nekünk ne kelljen ebben részesülnünk! Pállal együtt elmondhatjuk: „Istennek pedig legyen hála az ő kimondhatatlan ajándékáért!” (2Kor 9,15)

4 Miként mutatják be az evangéliumi leírások Jézus súlyos belső küzdelmét, amelyről e prófécia előre szólt?

Lk 9,51 ■ „Amikor közeledett felemeltetésének ideje, eltöklelte magát, hogy Jeruzsálembe megy.”

Lk 12,49–50 ■ „Azért jöttem, hogy e világra tüzet bocsássak, és mit akarok, ha az immár meggerjedt? De keresztséggel kell nekem megkeresztelkednem, és mely igen szorongattatom, míg az elvégeztetik.”

Jn 12,23–27 ■ „Jézus pedig felelt nekik, mondván: Eljött az óra, hogy megdicsőíttessék az ember Fia. Bizony, bizony mondom nektek: Ha a földre esett gabonamag el nem hal, csak egymaga marad; ha pedig elhal, sok gyümölcsöt terem. Aki szereti a maga életét, elveszti azt, és aki gyűlöli a maga életét e világon, örök életre tartja meg azt. Most az én lelkem visszariad, és mit mondjak? Atyám, ments meg ettől az órától! De ezért az óráért jöttem.”

Mk 14,32–36 ■ „[Jézus a Getsemáne-kertben] kezdett retteg-
ni és gyötrődni... Szomorú az én lelkem mindhalálíg...
Földre esett, és imádkozott, hogy ha lehetséges, múltjék el
tőle ez az óra. Ezt mondta: Abbá, Atyám! Minden lehetsé-
ges néked, vidd el tőlem ezt a poharat! Mindazonáltal ne
az én akaratom legyen meg, hanem a tiéd.”

Lk 22,44 ■ „Haláltusában lévén mind buzgóságosabban
imádkozott, verítéke olyan volt, mint a nagy vércseppek,
melyek a földre hullnak.”

Jézus pontosan tudta, mi vár rá, hiszen Ő volt az, aki az ószö-
vetségi próféták szájába adta a róla szóló jövendöléseket (1Pt 1,10–
11). Mégis súlyos belső küzdelmet jelentett emberi természete
számára, hogy végig kitartson, és mindenkor az Atya akaratát
cselekedje. Az első utalás erre Lk 9,51-ben található: galileai szol-
gálata után Jézus „eltökélte magát, hogy Jeruzsálembe megy”.

„Jeruzsálem felé haladva, utolsó igehirdetői körútján így sóhaj-
tott fel: „Azért jöttem, hogy e világra tüzet bocsássak, és mit aka-
rok, ha az immár meggerjedt? De keresztséggel kell megkeresz-
telkednem, és mely igen szorongattatom, míg az elvégeztetik.”
(Lk 12,49–50) A tűz a Bibliában a megpróbáltatások szimbóluma
(1Pt 4,12). A *kereszttség*, amelyről Jézus itt szól, nyilván nem a víz-
kereszttség, amelyben korábban részesült, hanem a *tűzkereszttség*
(vö. Mt 3,11). A *kereszttségnek* fordított eredeti görög szó a *bap-
tiszma*, amelynek *alámerítés* a jelentése. A *tűzkereszttség* kifejezés
tehát a próbában, szenvedésben való alámerülést foglalja magá-
ban. Jézus tudta, hogy a szenvedések poklába kell alámerülnie
végül, és megvallotta, hogy erősen „szorongattatik”, míg az elvé-
geztetik. Emberek szeme elől rejtetten, egyre súlyosabb belső ter-
het hordozott, ahogyan mind közelebb ért tanítványaival Jeru-
zsálemhez.” (Vankó Zsuzsa: *A Szabadító jövetele*, II. köt., 173–174. o.)

A görögök kérését hallva (Jn 12,20–23) Jézus hittel tekintett előre áldozata eredményére. Látta, hogy sokan lesznek a pogányok közül is, akik megragadják az áldozata által elnyerhető kegyelmet. Ekkor mondta el a földre esett gabonamag hasonlatát. Emberi természete azonban visszariadt a bekövetkezendőtől. Mégis ki tudta mondani: „ezért az óráért jöttem a világra”, tehát nem fog visszafordulni. Jézus ismételten az engedelmesség mellett döntött.

A végső, legsúlyosabb belső küzdelemre – az emberi természet visszahúzó ereje miatt – a Getsemáne-kertben került sor.

„Mit nyerhetett meg Krisztus ezzel az áldozattal? Mennyire reménytelennek látszott az, hogy az ember kigyógyul a hálátlanságból! Sátán a legnehezebb útszakaszon ezzel kísértette a Megváltót. Milyen sötétnek mutatkozott a bűn gonoszága. Szörnyű nagy volt a kísértés arra, hogy az emberi nemzetség hadd hordozza el saját bűne következményeit, Ő pedig ártatlanul állhasson Isten elé. Ha tudta volna, hogy tanítványai már megértették és értékelik áldozatát, akkor ez a tudat megerősítette volna Őt. Isten Fiának emberi természete remegett a szörnyű megpróbáltatás órájában. Most nem imádkozott tanítványaiért, hogy hitük ne legyen ingadozó, hanem csak saját megkísértett és szenvedő lelkéért könyörgött. Elérkezett a rettenetes pillanat. Az a pillanat, amelynek el kellett döntenie a világ sorsát. Az emberiség sorsa még függőben volt. Krisztus még most is megtagadhatta volna a bűnös emberi nemzetségért meghatározott és elrendelt pohár kiívását. Még nem volt túl késő. Jézus még letörölhette volna orcájáról a véres verejtékcspepeket, és hagyhatta volna, hogy az emberek vesszenek el bűneikben. Azt mondhatta volna: a bűnös hadd kapja meg bűnéért büntetését, én pedig visszamegyek az én Atyámhoz. Vajon Isten Fia kiissza-e a megaláztatás és a haláltusa keserű poharát? Vajon az ártat-

lan elszenvedi-e a bűn átkának következményét, hogy megmentsse a bűnöst? A szavak remegve hagyták el Jézus halovány ajkait: »Atyám, ha el nem múlhat tőlem e pohár, hogy ki ne igyam, legyen meg a te akaratom.« (Mt 26,42)” (Ellen G. White: *Jézus élete*, i. m., 592–593., 690. o.)

Jézus háromszori imádsága nyomán teljesen megszűnt benne a belső ellenállás, annak ellenére, hogy tudta, egyedül kell elhordoznia a rettenetes kínszenvedést (Ésa 63,3). Tanítványaira álmot bocsátott az Ellenség, hogy még ezzel is súlyosbítsa Jézus gyötrelmét. Ennek a küzdelemnek a végeredménye döntötte el, hogy lehetőséget kapunk-e bűneink bocsánatára. Jézus teljesen azonosult az Atyával közösen elhatározott megváltási tervvel, elszánta magát annak beteljesítésére. Mindez azonban olyan haláltusába került, emberi természete tiltakozása miatt, hogy vért verítékezett. Ezt követően megerősödve tudta elhordozni a kihallgatásokat, az elítéltetést és a gyötrelmes kereszthalált.

Ajánlott olvasmány: Ellen G. White *Jézus élete* című könyvéből a Getsemáne c. fejezet.

5 Milyen segítséget kapott a Messiás ahhoz, hogy győztes legyen földi küzdelmében?

Ésa 50,7–9 ■ „Az Úr Isten megsegít engemet, azért nem szégyenülök meg, ezért olyanná tettem képemet, mint a kova, és tudtam, hogy szegyet nem vallok. Közel van, aki engem megigazít, ki perel énvelem? Álljunk együtt elő! Kicsoda peresem? Közelegjen hozzám! Íme, az Úr Isten megsegít engem, kicsoda kárhoztatna engem? Íme, mindnyájan, mint a ruha, megavulnak, moly emészti meg őket!”

.....

.....

Jézus az Atya támogatásával járta végig küzdelmes életútját. Sokszor volt magányos emberi támogatás tekintetében. Atyja azonban mindvégig mellette állt, ezért vallotta: „Nem vagyok egyedül, mert az Atya velem van.” (Jn 16,32) Tőle kapott segítséget mindenkor. Nem vallott szégyent, mert mindig alárendelte akaratát Atyja tervének.

„Jézus győzelme önmagának kedvezni vágyó, ösztönös emberi természetete felett minden esetben hitbeli győzelem volt. Hiszen naponta találkozott értetlenséggel, keményszívűséggel, ami igencsak kétségessé tette áldozatvállalása értelmét, eredményét. Mindezek ellenére erőt, bizonyos reménységet merített abból, hogy az »Örökkévaló megsegíti« Őt, végül igazolni fogja majd, és megdicsőíti. Ellenségeiről szólva kijelenti: semmiképpen nem mernének perelni vele, sőt akárcsak közelíteni sem hozzá, ha kinyilvánítaná isteni mivoltát. Kitűnik ebből, hogy elképzelhetetlenül nagy önuralmat kívánt tőle a szidalmak és bántalmak néma tűrése. Tudta, hogy ha isteni hatalmával válaszolna nekik, azonnal »szétmállanának, mint a ruha, melyet megemész a moly«.” (Vankó Zsuzsa: *A Szabadító jövelete*, II. köt., 173-174. o.)

„Krisztus nagyon szenvedett a rossz bánásmód és a sértegetések miatt. Azoknak a kezéből és szájából, akiket Ő teremtett, és akikért végtelenül nagy áldozatot hozott, csak méltatlanságot kapott. Attól az ellentétől is szenvedett, amely szentségének tökéletessége és az emberi bűnök nagysága között volt. Az olyan emberek általi kihallgatása is, akik ellenségei voltak, nagy szenvedést jelentettek számára. Az is szomorúságot okozott neki, hogy olyan emberek vették körül, akik a Sátán uralma alatt álltak. Közben Krisztus tudta, hogy isteni hatalmával kegyetlen kínozt egy pillanat alatt a porba tudná sújtani. Ez még nehezebbé tette számára a kihallgatás elviselését.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, 604. o.)

A legnehezebb döntések után Jézus mindig megerősítést kapott a mennyből. A 40 napos böjt után elemi erővel tört rá az éhség. Ebben a helyzetben is mindhárom alkalommal győzelmet aratott azonban az Ellenség felett. A böjt miatt legyengült és a Sátánnal való küzdelemben kimerült Jézus-hoz ezután angyalok érkeztek (Mt 4,11). Enélkül veszélybe került volna élete az emberi test gyengesége miatt. Bizonyára fizikai megerősítéssel is szolgáltak neki. A görögök érkezésekor Jézus visszariadt és megrettent a bekövetkező szenvedésektől. Megszólalásával kifejezésre juttatta ugyan belső küzdelmét, de azt is kimondta, hogy mindenképpen végigmegy a kijelölt úton. Ezután szózat jött a mennyből megerősítésére (Jn 12,28–33). A Getsemáne-kertben zajló haláltusa olyan nagy megterhelés volt testének, hogy az angyal megerősítése nélkül meghalt volna (Lk 22,43).

„Jézus miután döntött, földre esett, mintha meghalt volna. Ebben a szörnyű válságban, amikor minden kockán forgott, amikor a szenvedés pohara remegett a szenvedő kezében, megnyílt a menny, és a hatalmas angyal, aki Isten előtt állt, aki azt a helyet foglalta el, melyről Sátán levettetett, Krisztus mellé érkezett. Nem azért jött, hogy kivegye a poharat Krisztus kezéből, hanem azért, hogy megerősítse az Üdvözítőt a pohár kiivására az Atya szeretetének bizonyosságával. Az angyal azért jött, hogy erőt adjon az isteni-emberi könyörgőnek. Az angyal arról biztosította Krisztust, hogy *»lelke szenvedése folytán látni fog és megelégszik«* (Ésa 53,11), mert meglátja majd a megmentett emberek sokaságát.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, 596–597. o.)

Tekintsünk vissza életünkre! Vegyük számba, hányszor tapasztaltuk testi-lelki gyengeségünkben a megerősítést! Hálát adtunk-e ezekért a mennyből származó ajándékokért?

6 Mit érthetünk meg a próféciaiban foglalt, istenfélőkhöz szóló felhívásból? Milyen útmutatást és bátorítást kaphatunk, betekintve Krisztus küzdelmeibe?

Ésa 50,10 ■ „Ki féli közületek az Urat, és ki hallgat az ő Szolgája szavára? Ő, aki sötétségben jár és nincs fényesség neki, bízzék az Úr nevében, és támaszkodjék Istenhez!”

.....

.....

Mindannyian követhetjük Jézust az istenfélelemben és az engedelmisségben. A prófécia feltárja előttünk azt a belső küzdelmet, amelyben a Messiás győztes példaképként áll előttünk. Sokszor tapasztaljuk azt a belső vívódást, ami emberi természetünk „énnek kedvezése” (Rm 15,3) miatt szemben áll Isten világosan kijelentett akaratával. Mit tanulhatunk Megváltónktól, aki előttünk járt, és mérhetetlenül nagyobb küzdelmet vállalt értünk?

Jézus Krisztus követőiként vállalnunk kell ezt a fajta szenvedést. Az emberi természet mindig tiltakozik a szenvedés ellen, amivel az énnék kedvezésről való lemondás jár. Péter apostol szavait idézhetjük, aki saját tapasztalata alapján írta a következőket:

„Szeretteim, ne rémüljete meg attól a tűztől, amely próbálatás végett támadt köztetek, mintha valami réműletes dolog történnék veletek; sőt amennyiben részetek van Krisztus szenvedéseiben, örüljete, hogy az ő dicsőségének megjelenésekor is vigadozva örvendezhessete.” (1Pt 4,12–13)

Egykor ő is megrettent a szenvedéstől, ezért következett be csúfos árulása. Amikor azonban Jézus érte is meghozott végteleen áldozatát megértette, bátran vállalt bármilyen szenvedést.

Jézus számára az Atya akarata parancs volt, iránta való mély szeretete alapján. Az a mélységes bizalmi kapcsolat, ami kö-

zöttük volt, segítette abban, hogy minden körülményben Őrá támaszkodjunk. Igényelhetette segítségét, mert mindig az engedelmesség útját választotta: „Nem hagyott engem az Atya egyedül, mert én mindenkor azokat cselekszem, amelyek neki kedvesek.” (Jn 8,36)

Mi is bátran támaszkodhatunk életünk legsötétebb és legijesztőbb szakaszaiban is az isteni segítségre. Megváltónk végig kitartott, példát adott nekünk, hogy Őrá támaszkodva követőivé váljunk. Megtanulhatjuk Tőle a szeretetből fakadó, önkéntes engedelmisséget.

Messiási ígéretek – VII.

„Békességünk büntetése rajta van,
és az ő sebeivel gyógyultunk meg”

(Ésa 52,13–53,12)

A messiási próféciák sorában elérkeztünk ahhoz a fejezethez, amely a megváltás művének központi eseményét, a helyettes áldozatot mutatja be. „Tanulmányozzuk ezt a fejezetet, amely mint Isten Bárányát állítja eléink Krisztust. Akik büszkék, akiknek a lelke hiúsággal van tele, tekintsenek a Megváltóra, ahogyan ez a fejezet eléink rajzolja Őt, és alázzák meg magukat. Bárcsak megtanulnánk kívülről ezt az egész fejezetet! Hatása lecsillapítja és alázatra készíti a bűnnel megfertőzött, önhitt, felfuvalkodott lelket.” (Ellen G. White, *Youth Instructor*, 1900. december 20.)

I Hogyan kezdődik az Úr szolgálja szenvedéséről szóló prófécia? Miként mutatja be, hogy a legmélyebb meg aláztatás által jut még nagyobb dicsőségre?

Ésa 52,13–15 ■ „Íme jó szerencsés lesz szolgám, magasságos, felséges és dicső lesz nagyon. Miképpen eliszonyodtak tőled sokan, oly rút, nem emberi volt ábrázata, és alakja sem ember fiaié volt, akképpen ejt ámulatba sok népet; fölötte a királyok befogják szájukat, mert amit nekik nem beszéltek, azt látják, és amit nem hallottak, arra figyelnek.” (Vö. Fil 2,6–11)

A megfogalmazásból kitűnik, hogy itt az Atya szólal meg, Ő mondja, hogy felmagasztalja majd Krisztust, aki önként vállalta az emberi lét megaláztatásait születésétől, ifjúkorától fogva szolgálata során mindvégig, egészen az ártatlanul elszenvedett kereszthaláláig. Ez a prófécia magának a Megváltónak is bátorítás volt, hiszen előre jelezte, hogy megvetetten, megalázottan, elhagyottan, testi-lelki kínokat kiállva végül győzelmet arat, és a mennyei Atya elismeri, elfogadja helyettes áldozatát.

Szolgálata során háromszor erősítette meg az Atya Krisztust, hallható módon is, hogy bátorítsa a mindvégig való kitartásra: keresztségekor, a megdicsőülés hegyén és a kereszthalála előtti héten Jeruzsálemben (Mt 3,17; 17,5; Jn 12,28).

De nem csak a Messiásnak szólt ez az ígélet, mindnyájan megérthetjük általa, hogy az Atya és a Fiú közös terve volt a mi megváltásunk. Továbbá a megváltási terv végső győzelmét is előrevetíti, amikor népek jönnek, tömegek térnek meg és fogadják el az evangéliumot.

2 Milyen szemléletes módon szólt e prófécia előre arról a döbbenetes tényről, hogy a menny Fejedelme jött népe közé, mégis hitetlenség, sőt megvetés fogadta?

Ésa 53,1-3 ■ „Ki hitt a mi tanításunknak, és az Úr karja kinek jelentetett meg? Felnőtt, mint egy vesszőszál Őelőtte, és mint gyökér a száraz földből, nem volt néki alakja és ékessége, és néztünk reá, de nem volt ábrázata kívánatos. Utált és az emberektől elhagyott volt, fájdalom férfias és betegség ismerője! Mint aki elől orcánkat elrejtjük, utált volt, és nem gondoltunk vele.”

János evangéliuma 1. fejezete is szól arról, hogy Jézus „az övéi közé jött, és az övéi nem fogadták be őt” (11. vers). Születésének szokatlanul mostoha körülményei, egyszerű megjelenése, feltűnést és ünneplést kerülő lénye nem mindenkinek nyerte el a tetszését. A „gyökér a száraz földből” megfogalmazás kifejezi, hogy nehéz körülmények között, szegény és szerény, de törekvő életet élt. Nem arról szól ez az ige, hogy Jézus külső megjelenése visszataszító lett volna, hiszen a gyermekek is vonzódtak hozzá. Pontosított fordítás szerint nem volt „előkelő, fenséges, tiszteletet parancsoló megjelenése”, hanem egyszerű öltözetben és feltűnést kerülve járta az országot. Ez sokak számára, különösen a vallási vezetők számára „nem volt kívánatos”.

Jézus szomorúan tekintett azokra is, akik csak csodái és a megszorított kenyerek miatt követték Őt. Néhány nappal a több ezres tömeg üdvivalgása után átélte, hogy mindenki elfordult tőle, és még tanítványai is magára hagyták.

Ez a prófécia arra is utal, hogy Krisztus nem csupán a Golgotán szenvedett, hanem egész földi életében, sőt a bűn bejöveteletől a megváltási terv lezárulásáig is szenved. Amint Ésaías próféta könyvében olvasható Izráelre és az egész emberiségre vonatkozóan: „Minden szenvedésüket Ő is szenvedte.” (Ésa 63,9)

„A Megváltó végtelen lemondás és leírhatatlan szenvedés árán tette számunkra elérhetővé a megváltást. Világunkban megvetésben volt része, mialatt csodálatos leereszkedése és megalázkodása révén fel kívánta magasztalni az embereket, hogy azok örökkévaló dicsőségben és örömben részesülhessenek a mennyben. Harmincéves földi életútja idején szívét felfoghatatlan gyötrellem hasogatta. Életét a bölcsőtől a keresztség bánat és fájdalom árnyékolta. A fájdalmak férfiai és betegség ismerője volt, s olyan szívfájdalmat állt ki, melynek elmondására emberi nyelv nem alkalmas. Jogosan kérdezhetette volna: »Van-e olyan bánat, mint az én bánatom?« (Jer Sír 1,12). Az egész világ bűneit lelkére vette, noha tökéletes

gyűlölettel gyűlölte a bűnt. Elhordozta a bűnösök büntetését, noha Ő sohasem vétkezett. A törvényszegő helyetteseként ajánlotta fel magát, noha ártatlan volt. Minden bűn a világ Megváltójának isteni lelkére nehezedett. Ádám fiainak és leányainak gonosz gondolatai, szavai és cselekedetei tőle követeltek elégtételt, mert az ember helyettesévé vált. Noha nem Ő követte el a bűnöket, az ember törvényszegései lelkét marták és szaggatták. Aki bűnt nem ismert, bűnné lett értünk, hogy mi Isten igazsága lehessünk Őbenne. (...) Jézus a fájdalmak férfia és betegség ismerője volt földünkön, és azért hagyta el mennyei otthonát, hogy az elveszett emberiséget megmenthesse az örök romlástól. Ennek a ténynek porba kellene döntenie minden büszkeségünket, meg kellene szégyenítenie hiúságunkat, és fel kellene tárnia önelégültségünk bűnét. Tekintsetek Jézusra úgy, mint aki magára vette a bűnös emberiség nélkülözését és bánatát, próbáit és szenvedéseit. Értsük meg, hogy Istennek a bűn következményeként kellett elhordoznia ezeket a lelki szenvedéseket és sebeket!” (Ellen G. White: *Szemelvények*, I. köt., Az isteni mérték, Megkísértetett mindenkben, hozzánk hasonlóan c. fejj.)

3 Hogyan szemlélteti a próféta, hogy a helyettes áldozat személyesen bennünket is érint, és valóságos gyógyulást, szabadulást ígér számunkra?

Ésa 53,4-6 ■ „Pedig betegségeinket ő viselte, fájdalmainkat hordozta, és mi azt hittük, hogy ostromoztatik, verettetik és kínoztatik Istentől! Átszúrták őt a mi bűneinkért, összetörték a mi vétkeinkért, békességünk büntetése rajta van, az ő sebeivel gyógyultunk meg. Mindnyájan mint juhok eltévelyedtünk, ki-ki a maga útjára tért, de az Úr mindnyájunk vétkét őreá vetette.”

Vö. Jn 1,29

Miután a Messiás megvetettségéről, elhagyatottságáról ír a próféta, így folytatja: „pedig betegségeinket ő viselte”. Mintha tükröt tartana elénk: azért volt olyan meggyötört, megalázott és elutasított, mert mindezt vállalta értünk! Ne fordítsuk el a tekintetünket a meggyalázott és megsebzett szenvedőtől, mert éppen a mi gyógyulásunk, szabadulásunk árát fizeti meg.

„Krisztussal úgy bántak, ahogyan mi megérdemelnénk, hogy velünk bánjanak. Elítélték Őt a mi bűneinkért, amelyekben semmi része nem volt, hogy mi felmentést kapjunk az Ő igazságáért, amelyben nekünk semmi részünk nincs. Elszenvedte a mi halálunkat, hogy mi elnyerhessük az Ő életét, »és az Ő sebeivel gyógyultunk meg« (Ésa 53,5). (...)

Krisztus mindezeket eltűrte – a vércseppeket, amelyek lehulltak fejről és lefolytak kezeiről, lábairól; a haláltusát, amely eltorzította testének alakját; és a kifejezhetetlen lelki kínszenvedést, amit akkor érzett, amikor Atyja elrejtette előle orcáját. Ezek pedig mind azt mondják az emberi nemzetség minden egyes gyermekének: érted történt, hogy Isten Fia hozzájárult a bűn ezen terhének elhordozásához. Érted döntötte meg a halál uralmát, és tárta fel ismét előtted a paradicsom kapuit az, aki lecsendesítette a tenger vad hullámain, és járt a tajtékos hullámokon, aki megremegettette az ördögöket és számúzta a betegségeket, aki megnyitotta a vakok szemeit, és életre keltette a halottakat, és aki áldozatként adta oda magát a kereszten, mert szeretett téged. Krisztus, a bűnök elhordozója eltűrte az isteni igazság haragját, és érted maga lett bűnné. »Mert azt, aki bűnt nem ismert, bűnné tette értünk.« (2Kor 5,21).” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Velünk az Isten, Golgota c. fej.)

„Az a békesség, amelyet mi, bűnös emberek az Úr szolgájának helyettes áldozata által elnyerhetünk, mindenekelőtt az igazságos és büngyűlő Isten békekötése velünk. Továbbá az ember lelkében is helyreáll a békeszövetség Istennel. A bűn elvakultsága következtében ugyanis az ember gyanakvással, lázadással telik meg Isten iránt. A helyettes áldozat azonban megszégyeníti és tökéletesen eloszlatja ezeket a téveszméket és ellenérzéseket. Az a meghatározás, hogy »sebeivel gyógyultunk meg«, arra utal, hogy a helyettes áldozat által nem csupán bűnbocsánatot nyer az ember, vagyis nemcsak a bűn zsoldját jelentő halálos ítélet hárul el a feje fölül, hanem bűnbetegségéből is kigyógyul: megtisztul, kicserélődik a szíve, egészségessé lesz a gondolkodásmódja.” (Vankó Zsuzsa: Az „Úr szolgájának” szenvedése és megdicsőülése, *Sola Scriptura*, 2006/1.)

4 Hogyan erősíti meg a prófécia, hogy bár erőszakos halált hal a Messiás, áldozatát önként vállalja, a kegyetlen és jogtalan megalázások között sem védi magát?

Ésa 53,7 ■ „Kínoztatott, pedig alázatos volt, és száját nem nyitotta meg, mint bárány, mely mézsárszékre vitetik, és mint juh, mely megnémul az őt nyírók előtt; és száját nem nyitotta meg!”

Vö. 1Pt 2,22–23

.....

.....

Jézus önként vállalta, hogy otthagyja a mennyet és megmenti az embert a bűn fogságából, és mindvégig kitartott ebben. A Getsemáne-kertben is elmenekülhetett volna, de Ő hagyta magát elfogni, szinte feladta magát üldözőinek. Pilátus – sokszoros próbálkozása során, hogy Jézust szabadon bocsássa – ér-

tetlenül fogadta a hamis vádakkal szembeni hallgatását. Pedig ez is a helyettes áldozat része volt: Krisztust gonosztevéként ítélték el, és Ő nem bizonygatta ártatlanságát, némán hordozta a gyalázatot, mintha megérdemelte volna.

„Az Atya iránti szeretete és az a fogadalma, ígérete, amelyet a világ teremtésének a kezdetén tett, hogy az emberiséget megváltja, arra készítette Krisztust, hogy panaszkodás nélkül tűrje el azoknak a vele szemben tanúsított durva bánásmódját, akiket megmenteni jött el. Küldetésének egyik része éppen az volt, hogy ember voltában hordozza el mindazt a gúnyolódást és gyalázkodást, amivel az emberek szidalmazták Őt. Az emberiség egyetlen reménysége Krisztusnak ebben az engedelmisségében volt és van; abban a tényben, hogy Krisztus hajlandó volt, és még ma is hajlandó mindazt elhordozni, eltűrni, amit az emberek kezéből és szívéből kapott és kap. (...)

A Getsemáne-kertben sátáni erőkkel kellett megküzdenie. Azt a lelki fájdalmat is el kellett hordoznia, amit egyik tanítványának árulása okozott neki. Látnia kellett, hogy tanítványai cserbenhagyták és elmenekültek. Először Annáshoz vittek, azután Kajafáshoz, majd átadták Pilátusnak. Ő elküldte Heródeshez, aki visszaküldte Pilátushoz. Bántalmazást bántalmazás, gúnyolódást újabb gúnyolódás követett, két ízben pedig ostorozással kínozták meg. Az éjszaka folyamán az események szédítő gyorsasággal követték egymást, hogy lelkét a legvégsőkéig próbára tegyék. Krisztus azonban nem vallott kudarcot. Egy szót sem szólt azon kívül, amellyel Isten dicsőségét akarta szolgálni. A törvényszéki tárgyalást állhatatosan és méltósággal viselte el. A második megostoroztatás után azonban, amikor a keresztet rátették, emberi természetete nem volt többé képes arra, hogy ezt a terhet is elhordozza. Ájultan esett össze a súlyos teher alatt.” (Ellen G. White: *Jézus élete, Annás és Kajafás előtt, Golgota c. fej.*)

5 Milyen további részleteket emel ki a prófécia, amelyek mind teljesedtek Krisztus szenvedései során?

Ésa 53,8–9 ■ „Fogság és ítélethozatal nélkül vétetett el az élete, és kortársainál ki gondolt arra, hogy népem bűnéért volt rajta vereség, hogy ezért vágatott ki az élők földéből? Gonoszok közt adtak sírt néki, de a gazdagok mellé jutott halála után, pedig nem cselekedett hamisságot, álnokság sem találtatott szájában.”

.....

.....

.....

Jézus kereszthalálának előzményeit is említi az Ige: teljesen jogtalan volt már az elfogatása is (ezt maga Jézus is megjegyzi), hiszen az éjszaka leple alatt hurcolták el. Szabálytalan volt a szanhedrin előtti kihallgatás és ítélethozatal is, amit szintén éjszaka bonyolítottak le, nem is teljes létszámban. Hamis tanúkat állítottak, és a vádak is hamisak voltak, maga Pilátus is érzékelte, hogy nem egyenes módon viselkednek a zsidó vezetők. Végül zsaroláshoz is folyamodtak – „nem vagy a császár barátja, ha ezt az embert elbocsátod” –, sőt a gyűlölt római uralmat is dicsőítették: „nekünk császárunk van, nem királyunk”. Ilyen módon beteljesítették a prófétai kijelentéseket, és Jézus „kivágatott az élők földjéről”, mint egy gonosztevő. „Gonoszok között” kellett szenvednie és meghalnia, a megfeszítésekor ezt fejezték ki azzal, hogy két gonosztevő közé állították Krisztus keresztségét.

„A Jézussal együtt keresztre feszített tolvajokat, »egyiket jobb kéz felől, a másikat bal kéz felől« helyezték el (Mt 27,38). Ez azt jelenti, hogy Jézus keresztsége az ő ke-

resztjeik között, középen állt. Ezt papok és főemberek utasítására rendezték így. Krisztus tolvajok közötti helyzetének azt kellett mutatnia, hogy Ő volt a három bűnöző közül a legnagyobb. Így teljesedett be az Ige: »A bűnösök közé számláltatott.«

A papok azonban nem ismerték fel cselekedetük teljes értelmét. Amikor Jézust keresztre feszítették a tolvajokkal együtt, és keresztjét azok keresztje közé, középre állították, azt jelezték, hogy Jézus Krisztus keresztjét egy bűneiben veszteglő világ közepette állították fel. A bűnbocsánat szavai, amelyeket Krisztus a bűnbánó tolvajnak mondott, olyan világosságot gyújtottak, amely ellátszik majd a föld legtávolabbi határáig.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Golgota c. feje.)

Közben a próféta újra visszatér arra a kérdésre, vajon ki gondolt arra, hogy népéért szenved éppen, sőt azokért is, akik Őt halálra adták. Hiszen Jézus imádkozott a gyilkosaiért is, és az evangélium nekik is hirdettetett, bűnbánatra és megtérésre intve őket: „Ti azt a szentet és igazat megtagadtátok... Az élet fejedelmét pedig megöltétek... De most, atyámfiak, tudom, hogy tudatlanságból cselekedtetek, miképpen a ti fejedelmeitek is. Bánjátok meg azért és térjete meg, hogy eltöröltesse nek a ti bűneitek.” (Ap csel 3,14–15.19)

Ezután szembeállítja Jézus Krisztus ártatlanságát a jogtalan ítélettel, kínozói könyörtelenségével: „Pedig Ő nem cselekedett hamisságot, szájában nem találtatott álnokság.”

Jézus halála azért lehetett helyettes áldozati halál, mert Ő maga Emberfiaként sem követett el soha semmi bűnt, ezért Önmagáért nem kellett volna meghalnia. Sátán még az utolsó pillanatokban is ostromolta kísértéseivel, amikor ezt kiáltották neki: „Ha Isten Fia vagy, szállj le a keresztről!” Krisztus azonban kitartott mindvégig, és „engedelmes volt a keresztfahaláláig”.

6 Milyen eredménye lesz végül a Megváltó helyettes áldozatának? Hogyan utal ez a prófécia Jézus feltámadására és közbenjáró szolgálatára?

Ésa 53,10–12 ■ „Az Úr akarta őt megrontani betegség által, hogyha önlelkét áldozatul adja, magot lát, és napjait meghosszabbítja, és az Úr akarata az ő keze által jó szerencsés lesz. Mert lelke szenvedése folytán látni fog, és megelegszik, ismeretével igaz szolgám sokakat megigazít, és vétkeiket ő viseli. Azért részt osztok neki a nagyokkal, és zsákmányt a hatalmasokkal oszt, mivelhogy életét halálra adta, és a bűnösök közé számláltatott, pedig ő sokak bűnét hordozta, és a bűnösökért imádkozott!”

Különös megfogalmazás ez: „az Úr akarta megrontani”, ugyanakkor „ha önlelkét áldozatul adja”. Egyetlen mondatban benne van az is, hogy az Atya odaadta értünk szeretett Fiát, és hogy Ő önként hozta meg ezt az áldozatot. Ahogyan Jézus megfogalmazta: „Azért szeret engem az Atya, mert én leteszem az én életemet, hogy újra felvegyem azt. Senki sem veszi azt el éntőlem, hanem én teszem le azt én magamtól. Van hatalmam letenni azt, és van hatalmam ismét felvenni azt. Ezt a parancsolatot vettem az én Atyámtól.” (Jn 10,17–18) Tehát tökéletes egyetértésben született meg a megváltás terve az elveszettek megmentésére.

A feltámadás ígérete is szerepel ebben az igeversben: „ha önlelkét áldozatul adja, magot lát, és napjait meghosszabbítja”. Miután sokféle kifejezéssel szemlélteti a helyettes szenvedést és halált: „átszúrták”, „összetörték”, „kivágatott az élők földjéről”, „kínos halál”, itt még azt is hangsúlyozza, hogy nem csupán az első halál volt a Megváltó sorsa: „lelkét is áldozatul adta”. A második halál, a kárhozat volt az osztályrésze, ami a bűn végső

büntetése, a teljes kitaszítotttság, a „külső sötétség”. Ebből a mélységből jöhetett ki Krisztus győztesen feltámadása hajnalán, és láthatja végül áldozatának gyümölcseit, hogy volt értelme a sok kínszenvedésnek. Feltámadása után is a mi megmentésünkért fáradozik, „ismeretével sokakat megigazít”, amikor bűneinket leveszi rólunk, és a maga igazságával ajándékoz meg. Közbenjárói szolgálatára ezekkel a kifejezésekkel is utal: „bűneiket ő viseli”, „a bűnösökért imádkozott”.

„Ez a jövendölés a legvégén kitekint a Messiás áldozatának végső gyümölcseire, megdicsőülése utolsó és legnagyobb tényére is: »Azért részt osztok neki a nagyokkal, a hatalmasokkal oszt majd zsákmányt.« Mi ez a zsákmány? A világ fejedelmétől, a föld feletti uralmat bitorló sötétség fejedelmétől visszavett és újjáteremtett Föld. Ezt először az Atya ítéli oda a Fiúnak, mert így szól hozzá a 2. zoltár prófécijája szerint: »Kérjed tőlem, és odaadom neked a pogányokat örökségül, és birtokodul a föld határait.« (8. vers) Dn 7,13–14-ben is ezt a kijelentést találjuk: »Láttam éjszakai látásokban, és íme az ég felhőiben mint valami emberfia jött, ment az öregkorúhoz, és eleibe vitték őt. Adott neki hatalmat, dicsőséget és országot, s minden nép, nemzet és nyelv neki szolgált. Az ő hatalma örökkévaló hatalom, amely el nem múlik, és az ő országa meg nem rontatik.« A Fiú azután átadja, visszaadja ezt a visszaszerzett »zsákmányt« megváltottainak, beteljesítve ezeket az ígéreteit: »Boldogok a szelídek, mert ők öröklik a földet. (...) Akkor ezt mondja a király a jobb keze felől állóknak: Jertek, én Atyámnak áldottai, örököljétek ez országot, amely számotokra készítettet a világ megalapítása óta!« (Mt 5,5; 25,34)” (Vankó Zsuzsa: Az „Úr szolgájának” szenvedése és megdicsőülése, *Sola Scriptura*, 2006/1.)

Az e heti adomány az eleki szociális otthon munkáját támogatja.

A végső szabadítás ígéretei Ésaiás könyvében

A mikor az előttünk álló eseményekre, a végidőre gondolunk, kimondva-kimondatlanul, de szorongunk. Emiatt előfordul, hogy nem is tudunk annyira örülni Jézus visszajövetelének, mert inkább félelem van a szívünkben ezekkel az időkkel kapcsolatban. Kívülről tudjuk az ígéket, például hogy „nyomorúságos idő lesz, amilyen nem volt attól fogva, hogy nép kezdett lenni, mind ez ideig” – de ugyanígy ott van az igevers második része is a szívünkben, gondolatainkban?: „Abban az időben megszabadul a te néped, aki csak beírva találtatik a könyvben.” (Dn 12,1) Ebben a tanulmányban a végidő nyomorúságos körülményei közepette megvalósuló isteni szabadítás ígéreteiről gondolkodunk, amelyek ugyanolyan bizonyosak, mint a megpróbáltatást előrevetítő próféciaik.

I Milyen ígérek erősíthetik meg az eljövendő, végső isteni szabadításba vetett hitünket?

Ésa 62,11–12 ■ „Mondjátok meg Sion leányának, íme, eljött szabadulásod, íme, jutalma vele jön, és megfizetése öelötte! Hívják őket szent népnek, az Úr megváltottainak, és téged hívnak: keresett és nem elhagyott városnak.”

Ésa 35,3–4 ■ „Erősítetek a lankadt kezeket, és szilárdítsátok a tántorgó térdeket. Mondjátok a remegő szívűeknek: legyetek erősek, ne féljete! Íme, Istenetek igazágszolgáltatásra jön, az Isten, aki megfizet, Ő jön, és megszabadít titeket!”

Erőnk, reményünk forrása Isten, aki életünk folyamán számtalan esetben mutatta meg hatalmát, irgalmát, tapasztaltuk közbeavatkozását, szabadítását a bajokban, veszedelmekben. De vajon ott vannak-e ezek állandóan az emlékezetünkben? Amikor újabb nehézségbe kerülünk, Sátán feledtetni akarja velünk a múlt tapasztalatait, és így akar csüggedésbe taszítani. Amikor előretelünk a végső megpróbáló időre, idézzük emlékezetünkbe a múlt tapasztalatait, a csodálatos szabadításokat. Gondoljunk az ígéretekre, amelyeket az „igazmondó Isten” ígért, aki „nem ember, hogy hazudjék, és nem embernek fia, hogy megváltozzék. Mond-e ő valamit, hogy meg ne tenné? Igér-e valamit, hogy azt ne teljesítené?” (4Móz 23,19) A Bibliában feljegyzett történetek, melyekben Isten hatalmas szabadító cselekedeteit láthatjuk a benne bízók életében, szintén erősítik hitünket.

„Amikor a harmadik angyal üzenetének hirdetése lezárul, Isten visszavonja kegyelmét a Föld törvényszegő lakóitól. Isten népe ekkorra befejezi munkáját. Az Úr rájuk árasztotta a késői esőt, elküldte nekik a »felüdülés«-t, és ők felkészültek a próbákra. (...) Sátán ekkor a végső nagy zűrzavarba taszítja a Föld lakóit. Amikor Isten angyalai elengedik az emberi indulatok vad viharát, minden ellentét kiéleződik. Az egész világra kiterjed a pusztulás, ami rettenetesebb lesz, mint ami Jeruzsálemet sújtotta. (...) Vajon az Úr elfelejti-e népét e nehéz órában? Elfelejtette-e Isten a hűséges Noét, amikor ítéletével sújtotta az özönvíz előtti világot? Elfelejtette-e Lótót, amikor tűz szállt alá az égből, hogy megeméssze a síkság városait? Elfelejtette-e Józsefet, akit Egyiptom bálványimádó népe vett körül? Elfelejtette-e Illést, amikor Jézabel megesküdött, hogy a Baál-próféták sorsára juttatja? Ott felejtette-e Jeremiást

sötét és zord tömlöcében? Ott felejtette-e a három héber ifjút a tüzes kemencében, vagy Dánielt az oroszlánok vermében?” (Ellen G. White: *A nagy küzdelem*, A nyomorúság ideje c. fej.)

„Semmit sem kell félnünk a jövőtől, kivéve, ha elfeledkezünk az útról, amelyen vezetett bennünket az Úr, és tanításáról, amelyet elmúlt történetünk során adott nekünk.” (Ellen G. White: *Az utolsó napok eseményei*, 72. o.)

2 Hogyan érinti az „Úr napja” az isteni kegyelmét visszautasítókat?

Ésa 2,12.17–21 ■ „A seregek Urának napja eljön minden kevély és magas ellen, minden felemelkedett ellen, és az megaláztatik. (...) Porba hajtatik a közember kevélyisége, megaláztatik a főemberek magassága, egyedül az Úr magasztaltatik fel ama napon. A bálványokat teljességgel elveszti. Bemennek a sziklák barlangjaiba és a föld hasadékaiba, az Úr félelme elől és nagyságának dicsősége előtt, amikor felkel, hogy megrettentse a földet. Ama napon odadobja az ember ezüst bálványait és arany bálványait, miket magának csinált, hogy azok előtt meghajoljon, a vakondokoknak és denevéreknek, hogy elmenjen a sziklák lyukaiba és a hegyek hasadékiba az Úr félelme elől és az Ő nagyságának dicsősége előtt, mikor felkel, hogy megrettentse a földet.”

Az „Úr napja” Isten igazságszolgáltatásának időszaka, melyben véget vet a bűn történelmének, lezárja azt. Ez hatalmas szabadulás és öröm Isten népe számára, de egyben borzasztó ítélet a

kegyelmet visszautasítóknak. Istent sokan nem tudják elképzelni büntető Bírónak, szeretetével és kegyelmével összeegyeztethetetlennek tartják, hogy ilyen csapással sújtsa a bűnében megátalkodott embert, és véget vessen a bűn áradatának.

Sokan gondolkodnak továbbá úgy, hogy erő, hatalom, gazdagság, összeköttetés képes megszabadítani bármilyen nehézségből. Az „Úr napján” viszont rá kell, hogy döbbenjenek mindezek értéktelen voltára. „Közel van az Úr nagy napja, közel van és igen siet; az Úr napjának szava keserves, kiáltoz azon a hős is. Harag napja az a nap, szorongatás és nyomorúság napja; pusztítás és pusztulás napja; sötétség és homály napja; felhő és ború napja. Kürt és tárogató napja a megerősített városok ellen és a büszke tornyok ellen! Megszorongatom az embereket, és járnak, mint a vakok, mert vétkeztek az Úr ellen, és kiontatik vérük, mint a por, és testük, mint szemét. Sem ezüstjük, sem aranyuk nem szabadíthatja meg őket az Úr haragjának napján, és az ő féltő szeretetének tüze megemészti az egész földet, mert véget vet, bizony hirtelen vet véget e föld minden lakosának.” (Sof 1,14–18)

Megrázóak a fent idézett ésaiai Ige szavai: „Ama napon odadobja az ember ezüst bálványait és arany bálványait, miket magának csinált, hogy azok előtt meghajoljon, a vakondokoknak és denevéreknek.” Ebben az életben minden ember eldobja bálványait, de nem mindegy, mikor... Most vessünk el minden „bálványt”, ami Isten és közénk áll. A Vele való közösséget, Őt magát tartsuk a legfőbb kincsnek. Megmenteni egyedül Ő képes minket. Sajnos tömegek csak az Úr napján döbbennek rá, hogy amihez ragaszkodtak, amiben bíztak, teljesen értéktelen. Túl későn eszmélnék rá, hogy „bálványaik” nem menthetik meg őket, és ami a legfontosabb lett volna számukra ebben az életben, az igaz értéket elvetették.

„Lehetetlen azoknak a rémületét és kétségbeesését leírni, akik lábbal tiporták Isten szent kívánalmait. Isten kinyilatkoztatta nekik törvényét, összemérhették volna vele jellemüket, és megláthatták volna hibáikat, míg alkalmuk volt a meg-

térésre és megújulásra. (...) Ismerik azt a hangot, amely behatol a halottak fülébe. Hányszor hívta megtérésre őket e »halk és szelíd« hang! Hányszor szólalt meg barátnak, testvérnek a Megváltó szívhez szóló kérése! A kegyelem elutasítóinak semmi sem szólhat olyan kárhózzátóan, vádolóan, mint az a hang, amely oly sokáig esdekelte: »Térjete meg, térjete meg gonosz útjaitokról! Hiszen miért halnátok meg?« (Ézék 33,11) Ó, ha ez a hang ismeretlen lett volna nekik! Jézus ezt mondja: »Hívtalak titeket, és vonakodtatok, kiterjesztettem az én kezemet, és senki eszébe nem vette; elhagytátok minden én tanácsomat, és az én feddésemmel nem gondoltatok.» (Péld 1,24–25) Ez a hang emlékeket ébreszt bennünk, amelyeket szívesen elfelejtenének – a semmibe vett intéseket, a visszautasított hívásokat, a lebecsült kiváltságokat.

Amikor Isten véget vet népe fogságának, rettenetes lesz azok ébredése, akik az élet nagy harcában mindent elvesztettek. A kegyelemidő alatt Sátán csalásaitól elvakultan megindokolták vétkeiket. (...) A gonoszok szíve tele van bánattal. De nem azt sajnálják, hogy elfeledkeztek Istenről és embertársaikról, hanem azt, hogy Isten győzött. Bűneik következményeit siratják, de gonoszságukat nem bánják meg. Minden követ megmozgatnának a győzelemért.” (Ellen G. White: *A nagy küzdelem*, Isten népe megszabadul, A Föld pusztulása c. feje.)

3 Kiket óv meg Isten a hét csapás idején?

Ésa 26,20 ■ „Menj be, népem, menj be szobáidba, és zárd be ajtóidat utánad, és rejtsd el magad rövid szempillantásig, míg elmúlik a bús harag!”

Ésa 4,2–5 ■ „Lesz, hogy aki Sionban meghagyatik, és Jeruzsálemben megmarad, szentnek mondatik, mindenki, aki Jeruzsálemben az élők közé beiratott. Ha elmosta az Úr

Sion leányainak undokságát, és Jeruzsálem vérét eltisztítja belőle az ítélet lelkével, a megégetés lelkével: akkor teremteni fog az Úr Sion hegyének minden helye fölé és gyülekezetei fölé nappal felhőt és ködöt, s lángoló tűznek fényességét éjjel, mert ez egész dicsőségen oltalma lesz. És sátor lesz árnyékul nappal a hőség ellen, s oltalom és rejtek szélvész és eső elől.”

Ésa 25,1.4 ■ „Uram, te vagy Istenem, magasztallak, dicsérem nevedet! Mivel csodát cselekedtél, örök tanácsaid hűség és igazság. (...) Mert erőssége voltál a gyöngének, erőssége a szegénynek szorongásában; a szélvész ellen oltalom, árnyék a hőség ellen, mikor az erőszakosok haragja olyan volt, mint kőfalrontó szélvész.”

Ésa 33,15–16 ■ „Aki igazságban jár és egyenesen beszél, aki megveti a zsarolt nyereséget, aki kezeit rázván nem vesz ajándékot, aki fülét bedugja, hogy véres tervet ne halljon, és szemeit befogja, hogy gonoszt ne lásson: az magasságban lakozik, kőszálak csúcsa a bástyája, kenyerét megkapja, vize el nem fogy.”

.....

.....

Isten gondoskodik hűséges népe védelméről a hét csapás nyomorúságos időszakában is. Ahogy Egyiptomban, Gósen földjén – ahol az izraeliták laktak – nem sújtottak a csapások, úgy az Úr angyalai által biztosítja népének védelmét, amikor a parancsolatait megvetők sehol nem találhatnak menedéket. „Azon a napon, azt mondja a Seregek Ura, amelyet én szerzek, tulajdonommá lesznek és kedvezek nekik, amint ki-ki kedvez a maga fiának, aki szolgálja őt. Megtértek és meglátjátok, hogy különbség van az igaz és a gonosz között, Isten szolgája és aközött, aki nem szolgálja őt.” (Mal 3,17–18) A késői eső áldása felkészíti Isten népét, hogy közbenjáró nélkül megálljon a hét utolsó csapás időszaka alatt.

„A csapások, amelyek Isten népének végső szabadulása előtt a világot fogják sújtani, hasonlítanak az egyiptomi csapásokhoz, csak rettenetesebbek lesznek, és sokkal több embert érintenek. Ezek a csapások nem egyetemesek, különben a Föld lakói mind elpusztulnának. De ilyen szörnyű csapásokról halandó ember soha nem hallott. Azok a büntetések, amelyek a kegyelemidő lezárta előtt sújtották az embereket, mind kegyelemmel voltak elegyítve. A közbenjáró Krisztus vére pajzsként védte a bűnöst bűnének teljes büntetésétől, de a végítéletkor Isten irgalom nélkül önti ki haragját. Isten népe sem lesz mentes a szenvedéstől. Üldözni és nyomorgatni fogják őket, nélkülözni és éhezni fognak, de nem pusztulnak el. Isten, aki Illérről gondot viselt, egyetlen önfeláldozó gyermekét sem hagyja magára. Gondja lesz rájuk, és az éhínség idején is eledelt ad nekik. Míg a gonoszok az éhségtől és a ragálytól elpusztulnak, az igazakat angyalok védik, és betöltik szükségleteiket. Annak, »aki igazságban jár«, szól az ígélet: »Kenyerét megkapja, vize el nem fogy.« »A nyomorultak és szegények keresnek vizet, de nincs, nyelvük a szomjúságban elepedt: én, az Úr, meghallgatom őket, én, Izráel Istene nem hagyom el őket.« (Ésa 33,15–16; 41,17)” (Ellen G. White: *A nagy küzdelem*, A nyomorúság ideje c. feje.)

„Az előttünk álló próbák idejére Isten biztonságot ígért azoknak, akik megtartják állhatatosságra intő szavát. Krisztus így szól majd a hűségesekekhez: »Menj be, népem, menj be szobáidba, zárd be ajtóidat utánad, és rejsd el magad rövid szempillantásig, míg elmúlik a bús harag!« (És 26,20) Júda oroszlánja, aki oly rettenetes a kegyelmét megvetőkkel szemben, Isten Báránya lesz az engedelmes és hűséges ember számára. A felhőoszlop rémisztően gördül Isten törvényének megrontóira, de világosság, könyörület és szabadulás lesz azoknak, akik megtartják Isten parancsolatait.” (Ellen G. White: *Bizonyságtételek*, VI. köt., 404. o.)

4 Milyen eseményhez hasonlítja az Ige Isten népe tapasztalatát a végső szabadulás előtt, az armageddoni csata által kibontakozó üldözés csúcspontján? Miért engedi meg Isten, hogy ilyen mérvű legyen a veszedelem?

Ésa 51,10-15 ■ „Nem te vagy-e, aki a tengert megszáraztotta, a nagy mélység vizeit, aki a tenger fenekét úttá változtatta, hogy átmenjenek a megváltottak?! Így térnek meg az Úr megváltottai, ujjongás között Sionba jönnek, és örökös öröm fejükön; vigasságot és örömet találnak, eltűnik a fájdalom és sóhaj! Én, én vagyok megvigasztalótok! Ki vagy te, hogy félsz halandó embertől? Emberfiától, aki olyan lesz, mint a fű?! Hogy elfeledkeztél az Úrról, Teremtődről, aki az eget kiterjesztette, és a földet megalapította, és hogy félsz szüntelen minden napon nyomorgatód haragjától, aki igyekszik elveszteni? De hol van a nyomorgató haragja? Hirtelen megszabadul a fogoly, és nem hal meg a veremben, kenyere sem fogy el: hiszen én vagyok az Úr, a te Istened, aki megreszkettetem a tengert, és zúgnak hajjai; seregek Ura az Én nevem!”

.....

.....

A Vörös-tenger kettéválása a Bibliában feljegyzett egyik legnagyobb csodája Istennek. A későbbi korokban is elevenen élt a nép emlékezetében az isteni szabadításnak ez a megnyilvánulása. Már Egyiptomból történő kijövetelük is hatalmas csoda volt, ahogy az Úr a tíz csapás által megtörte a fáraó konok szívét, de ezt követően került az egész nép olyan halálos veszedelembe, melyből emberileg szabadulás nem létezett. Az ebben a helyzetben történő isteni közbeavatkozáshoz hasonlítja a végidő legnagyobb megpróbáltatásában levő hívő nép

szabadulási tapasztalatát: „Így térnek meg az Úrnak megváltottai és ujjongás között Sionba jönnek”. Ahogy az izraeliták az „úttá változtatott tenger fenekén” száraz lábbal keltek át a Vörös-tengeren, örökre megmenekülve üldözőiktől, akik elpusztításukra törekedtek, Isten népe végső szabadulása is ilyen biztonságos és dicső lesz, az Úr véghetetlen szeretetének, hatalmának és igazságosságának bizonyága.

„A korszakokon áttekintő Isten a döntő órákban gyermekeire irányítja figyelmét, akik ellen a földi hatalmasságok fellépnek, és akik, mint a száműzött foglyok, attól félnek, hogy halálra éheztetik vagy megölik őket. De a szent Isten, aki Izráel előtt szétválasztotta a Vörös-tengert, meg fogja mutatni hatalmát, és kiszabadítja gyermekeit. Ha Krisztus hú tanúinak vére ekkor hullana, az nem volna Isten aratására gyümölcsöt termő magvetés, miként a mártírok vére volt. Hú bizonyágtevésük senkit sem győzne meg az igazságról, mert a kérlelhetetlen szív addig taszította el magától a kegyelem hullámain, amíg azok nem tértek többé vissza. A sötétség fejedelmének diadala lenne, ha az igazakat megölnék ellenségeik. Ezt mondja a zsoltáros: »Bizony elrejt engem az Ő hajlékában a veszedelem napján; eltakar engem sátrának rejtekében.« (Zsolt 27,5) Dicső lesz azoknak a szabadulása, akik türelmesen várták Krisztust, és akiknek neve be van írva az élet könyvébe.” (Ellen G. White: *A nagy küzdelem*, A nyomorúság ideje c. fej.)

„A veszedelem ideje annak időszaka is Isten számára, hogy világosabban kinyilvánítsa előttünk hatalmát. Amikor majd a legsúlyosabb veszedelem fogja fenyegetni Isten népet, amikor Isten népe látszólag képtelen lesz megállni a Sátán hatalmával szemben, Isten akkor síkra fog szállni értük. Az ember végveszedelme Isten lehetősége.” (Ellen G. White: *Kiben bízhatunk?*, II. köt., 902–903. o.)

„Ha az emberek szeme mennyei látásra nyílna, hatalmas erejű angyalok csoportjait látnák azok körül, akik megtartották Krisztus béketűrésre intő beszédét. Az angyalok szeretettel figyelik Krisztus követőinek szorult helyzetét, és hallgatják imájukat. Vezérüktől várják a parancsot, hogy kiragadják őket a veszedelemből.

De még egy kicsit várniuk kell. Isten népének ki kell innia a kelyhet, és meg kell keresztelkednie a szenvedések tűzében. Pontosan az a késedelem a legjobb válasz könyörgésükre, amely oly nagyon fáj nekik. Miközben bizakodva várnak az Úr cselekvésére, gyakorolniuk kell azt a hitet, reménységet és türelmet, amelyet oly kevéssé gyakoroltak vallásos életükben. De Isten a választottakért megrövidíti a nyomorúság idejét. Miközben a küzdők Istent ostromolják könyörgésükkel, úgy tűnik, mintha a láthatatlan világot eltakaró függöny már-már felgördülne. Az égen az örök nappal hajnalpírja fénylik, és mint angyalok éneke zengenek e szavak: »Álljatok erősen, maradjatok hűek! Jön a segítség!« Krisztus, a mindenható Győző a halhatatlan dicsőség koronáját nyújtja fáradt katonáinak. Hangja a félig nyitott kapukból hangzik: »Íme, tiveletek vagyok. Ne féljete! Ismerem minden fájdalmatokat. Én is szenvedtem ugyanúgy, mint ti. Nem új ellenséggel hadakoztok. Én megváltam a csatát értetek, és több lesz az, mint győzelem, amit az én nevemmel kivívtok.

Amikor a válság tetőzik, Izráel Istene közbelép, hogy megszabadítsa választottjait. Az Úr ezt mondja: »Fölzendül éneketek, mint a szent ünnepek éjszakáján, és örvendez szívetek, amint azé, aki (...) megy az Úr hegyére, Izráel köszalához. És megzendíti az Úr dicsőséges szavát, karjának lesújtását megmutatja megbúsult haragjában és emésztő tűz lángjában, vízáradással, zivatarral és jégeső kövével.« (Ésa 30,29–30)” (Ellen G. White: *A nagy küzdelem*, A nyomorúság ideje, Isten népe megszabadul c. fej.)

5 Mi volt minden korok hívőinek leghőbb vágya, és ez hogyan válik majd valóra?

Ésa 25,9 ■ „Szólnak ama napon: Íme Istenünk, akit mi vártunk és aki megtart minket, ez az Úr, akit mi vártunk, örüljünk és örvendezzünk szabadításában!”

Ésa 26,19 ■ „Megelevenednek halottaid, és holttesteim fölkelnek: serkenjeteek föl és énekeljeteek, akik a porban lakoztok, mert harmatod az élet harmata, és visszaadja a föld az árnyakat!”

Ésa 26,2 ■ „Nyissátok fel a kapukat, hogy bevonuljon az igaz nép, a hűség megőrzője.”

„A Megváltó hű követői minden korban az Úr eljövételében reménykedtek. »Ismét eljövök« – mondta Jézus búcsúzólul az Olajfák-hegyén, és ez az ígélet fénybe borította tanítványai előtt a jövőt. Öröm és reménység költözött szívükbe, amit a fájdalom nem tudott elfojtani, sem a megpróbáltatás megfakítani. Szenvedés és üldözés közepette »a nagy Istennek és megtartó Jézus Krisztusunknak dicsőséges megjelenése« volt a »boldog reménység.«” (Ellen G. White: *A nagy küzdelem*, A hajnal hírnökei c. fej.)

„A mennyből minden angyal Jézussal tart, miközben a várakozó szentek Órá várnak, az égre tekintve – ahogyan egykor a galileai férfiak, amikor Krisztus fölemelkedett az Olajfák hegyéről. Akik szentek, akik mindenben követték a szelíd példaképet, kitörő örömmel kiáltanak majd, amint meglátják Őt: »Íme a mi Istenünk, akit mi vártunk, Ő ment meg minket!« (Ésa 25,9)” (Ellen G. White: *Maranatha*, október 10.)

„Nincs olyan emberi nyelv, amely ábrázolni tudná az Emberfia második eljövételének jeleneteit az ég felhőiben. Dicsőségében jön el, s az Atya és a szent angyalok dicsőségében. A világosság ruhájába öltözötteen érkezik, amelyet az örökkévalóság napjai óta viselt. Angyalok társulnak hozzá útján, tízezerszer tízezren. Trombita hangja hallatszik majd, amint az alvó halottakat előhívja a sírból. Krisztus hangja áthatol a síron, és »mindazok, akik a sírokban vannak, eljönnek«. »És előtte összegyűlnek majd mind a népek.«” (Ellen G. White, *The Review and Herald*, 1899. szeptember 5.)

„A Föld rázkódása, a villámok cikázása és az ég zengése közepette hívja elő Isten Fia az alvó szenteket. Kezét az ég felé emeli, és az igazak sírjára tekintve kiáltja: »Ébredjete, ébredjete, ébredjete, ti, akik alusztok a porban, és keljete fel!« A halottak az egész Földön meghallják ezt a hangot, és akik hallják, minden nemzetségből, ágazatból, nyelvből és népből, mérhetetlen sokan életre kelnek. A halál tömlőcéből lépnek elő, hervadhatatlan dicsőségben. Lépésük zajától zeng a Föld. »Halál! hol a te fullánkod? Pokol! hol a te diadalmad?« – kiáltják (1Kor 15,55). Az élő igazak és a feltámadt szentek hangja boldog győzelmi kiáltásban olvad össze.” (Ellen G. White: *A nagy küzdelem*, Isten népe megszabadul c. fej.)

„Jézus feltámadása előképe volt mindazok végső feltámadásának, akik Őbenne aludtak el. A feltámadt Megváltó arckifejezését és beszédét, hanghordozását jól ismerték a tanítványai. Amint Jézus feltámadt a halottak közül, éppúgy azok is feltámadnak majd, akik Őbenne alusznak. Ráismerünk majd barátainkra, ahogyan a tanítványok is megismerték Jézust. Lehet, hogy e halandó életben testük eltorzult, megbetegedett vagy megcsúnyult, de tökéletes egészségben és testi-lelki arányosságban támadnak majd fel,

azonosságukat azonban megdicsőült testükben is teljesen megőrzik. Akkor úgy ismerünk majd rájuk, amint mi is megismertettünk (1Kor 13,12). A feltámadottak arcán, melyet a Jézus arcáról fénylő világosság tesz sugárzóvá, felismerjük azoknak a vonásait, akiket szeretünk. A családtagok újra együtt lehetnek.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Békesség néktek!, Az Olajfák hegyén c. fej.)

„Az élő igazak »nagy hirtelen, egy szempillantásban« elváltoznak. Isten szava nyomán megdicsőülnek; Isten halhatatlanná teszi őket, és a feltámadt szentekkel együtt elragadja őket az Úr elé a levegőbe. Az angyalok »egybegyűjtik az Ő választottait a négy szelek felől, a Föld egyik végétől a másik végéig«. A kicsi gyermekeket szent angyalok helyezik anyjuk karjába. Barátok, akiket régen elszakított egymástól a halál, újra találkoznak, hogy soha többé el ne váljanak. Most boldogan énekelve együtt emelkednek fel Isten városába.” (Ellen G. White: *A nagy küzdelem*, Isten népe megszabadul c. fej.)

„A végső győzelem idején minden egyes megváltott ember a saját életében ismeri majd fel az angyalok szolgálatát. Az angyal, aki őrizője volt kezdettől fogva, aki vigyázta lépteit, aki a veszély idején befedezte fejét, aki vele volt a halál árnyékának völgyében, aki megjelölte nyughelyét, és aki először köszönti őt a feltámadás hajnalán, ó, mi mindenről fog beszélgetni vele.” (Ellen G. White: *Nevelés*, 305. o.)

„Krisztus mindennapi társa és meghitt barátja hűséges követőinek, akik Istennel szoros kapcsolatban és állandó közösségben élnek. Amikor a Király eljön a maga fenségében, örvendeznek, alkalmasak a mennyei lények társaságára, mert a menny szívében él.” (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*, Találkozás a vőlegénnyel c. fej.)

6 Isten mely jellemvonását mutatja, amikor a bűn történelmének lezárásaként „meglátogatja a föld lakóinak álnokságát” és „megüresíti a Földet”?

Ésa 26,21 ■ „Mert íme az Úr kijön helyéről, hogy meglátogassa a föld lakóinak álnokságát, s felmutatja a föld a vért, és el nem fedi megöletteit többé!”

Ésa 24,1.3.21–22 ■ „Íme az Úr megüresíti a földet és elpusztítja azt, és elfordítja színét és elszéleszti lakóit! (...) Megüresítettvén megüresítettik a föld, és elpusztítottván elpusztítottatik, mert az Úr szólta e beszédet. (...) Lesz ama napon: meglátogatja az Úr a magasság seregét a magasságban, és a föld királyait a földön: és összegyűjtve összegyűjtetnek gödörbe, mint a foglyok, és bezáratnak tömlöcbe, és sok napok után meglátogattatnak.”

Isten engedi a Sátán által feltüzelt emberek gonoszságának kiteljesedését, hogy nyilvánvaló legyen a megátalkodottságuk, gonoszságuk, és az, hogy Isten büntető ítéletének jogosságához nem férhet kétség.

„Isten felhasználja a természet erőit, hogy megtörje ellenségei hatalmát. »Tűz és jégeső, hó és köd, szélvihar, amelyek az Ő rendelését cselekszik.« (Zsolt 148,8) »Eljutottál-e a hó tárházához? – kérdezi Isten. Vagy a jégeső tárházát láttad-e, amit fenntartottam a szükség idejére, a harc és háború napjára?« (Jób 38,22–23) A próféta leírja a pusztulást, amely bekövetkezik, amikor »nagy szózat jön ki a mennyei templomból«, és kijelenti: »Meglett! (...) és nagy jégeső, mint egy-egy talantum, szállt az égből az emberekre.« (Jel 16,17.21)» (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, Szövetség a gibeonitákkal c. fej.)

„Az egész Föld olyan, mint egy kietlen pusztaság. A földrengés által elpusztított városok és falvak romjai, gyökerektől kitépett fák, a tengerből kivetett és a földből kiszakított töredezett sziklák hevernek szerte a föld felszínén, és ropant nagy üregek jelzik az alapjukról levált hegyek helyét.” (Ellen G. White: *A nagy küzdelem*, A Föld pusztulása c. fej.)

„Akik Isten ellen lázadva töltötték életüket, azokat lehetetlen lenne bebocsátani a mennybe az ott uralkodó tökéletesen magasztos és szent állapotok közé, ahol mindenkit szeretet tölt be. (...) Akiknek szíve tele van Isten, az igazság és szentség gyűlöletével, bele tudnának-e elegyedni a mennyei sokaságba, s együtt zengeni velük a dicsőnekeket? El tudnák-e viselni Isten és a Bárány dicsőségét? Bizonyára nem tudnák! A próbaidő hosszú évei álltak rendelkezésükre, hogy a menny számára megfelelő jellemet alakítsanak. Ők azonban sosem szoktatták rá gondolkodásukat az ártatlanság szeretetére, sosem sajátították el a menny nyelvét. Most pedig már késő. Isten elleni lázadásban eltöltött életük alkalmatlanná tette őket a mennyre. A menny ártatlansága, szentsége és békéje csak kínszenvedés lenne számukra, Isten dicsősége pedig megemésztő tűz. Egyetlen gondolatuk lenne csak: menekülni erről a szent helyről! Inkább meghalnának, csak el tudjanak rejtőzni annak tekintete elől, aki meghalt, hogy megváltsa őket. Amit választottak, az dönti el sorsukat. Önként zárták ki magukat a mennyből – Isten pedig igazságosan és könyörületből veszi el tőlük az élet jogát.” (Ellen G. White: *Értelem, jellem, egyéniség*, II. köt., 650. o.)

Az e heti adomány a Sola Scriptura Teológiai Főiskolát támogatja.

– Hozzájárulás a közösség által fenntartott főiskola működési költségeihez.

Ígéret az új Földre vonatkozóan

I Milyen ígéret szól Éσαιás próféta könyvében Jézus dicsőséges hatalomátvételéről és igazságszolgáltatásáról, ami megelőzi Földünk újjáteremtését?

Ésa 59,17–18 ■ „Felöltötte az igazságot, mint páncélt, a szabadítás sisakja van fején, felöltötte a büntető ítélet ruháját, mint köpenyt, és felindulással vette körül magát, mint egy paláستtal. Cselekedetek szerint fog megfizetni...”

Ésa 28,21 ■ „Mint Perázim hegyén felkel az Úr, és mint Gibeon völgyében megharagszik, hogy megtegye munkáját, amely szokatlan lesz, hogy megcselekedje dolgát, amely hallatlan lesz.”

.....

.....

A Föld büntől és bűnöstől való megtisztításának értelemszerűen meg kell előznie a Föld újjáteremtését. A Megváltó ezúttal szokatlan módon lép fel. A gonoszság miatti felháborodást és a büntető ítéletet ruhaként ölti magára, miközben felkel hívő népe szabadítására.

A *Perázim hegyére* és *Gibeonra* való hivatkozás két olyan csatát idéz fel, amikor Dávid uralkodásának kezdeti szakaszában Isten „szétszórta” az Izrael ellen felsorakozott filiszteus hadakat. Olyan vereséget szenvedtek két ízben, egymás után, amiből már nem tudtak talpra állni, nem fenyegették többé létében az országot (lásd 1Krón 14,8–16).

„Isten »gyönyörködik az irgalmasságban« (Mik 7,18). (...) A pusztítás munkája, a büntető ítélet »hallatlan« cselekedet részéről (Ésa 28,21). Kegyelmeiben és szeretetében teszi, hogy mintegy fellebbenti a jövő fátylát, és megmutatja az embernek, hogy mi lesz a bűn útja követésének végső következménye.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, A pusztulásra ítélt nép c. feje.)

2 Hogy hangzik az új Földre vonatkozó nevezetes ígéret Ésaías könyvében?

Ésa 65,17–19 ■ „Mert íme, új eget és új földet teremtek, a korábbiak nem is említetnek, még csak észbe sem jutnak. Hanem örüljete és örvendjete azoknak mindörökké, amelyeket én teremtek, mert íme, Jeruzsálemet vígaszággá teremtem, és az ő népét örömmé. Vigadok Jeruzsálem fölött, örvendek népem fölött, és nem hallatik többé abban siralomnak és kiáltásnak szava!”

Vö. Jel 21,1.4 ■ „Ezután láttam új eget és új földet. (...) Az Isten eltöröl minden könnyet az ő szemükről, és a halál nem lesz többé, sem gyász, sem kiáltás, sem fájdalom nem lesz többé, mert az elsők elmúltak.”

Megállapíthatjuk, hogy az *új Föld* Jelenések könyve 21. fejezetében foglalt bemutatása szó szerint idézi az Ésaías próféta által adott ígéretet. Ez a prófécia beteljesedésének végső távlatja. Figyelnünk kell azonban arra, hogy Jeruzsálemet és népét szólítja fel örvendezésre az Úr az általa megvalósítandó új teremtés okán. Ez arra utal, hogy a prófétikus ígéret valamilyen, ószövetségi egyházzal kapcsolatos helyreállításra is vonatkozott.

Ami az ígéret végső távlatát, a Jézus visszajövele után teremtett új földet illeti, elgondolkoztató az, amit a prófécia mond: Ott „a korábbiak nem is említettek, még csak észbe sem jutnak”. Az újjáteremtett testben, amit a feltámadottak kapnak – a feltámadáskor vagy az elváltáskor –, bizonyára tökéletesen fog működni a memóriája mindenkinek. Valószínűleg élesebben tudnának emlékezni előző, földi életük dolgaira, mint ahogy a jelen életben fel tudjuk idézni emlékeinket. A megváltottak a személyiség azonosságával támadnak fel, vagy változnak el, azaz ott veszik fel gondolatmenetük fonalát, ahol letették a halál pillanatában, amint Ellen G. White írja. Nem volna akadálya tehát annak, hogy visszaemlékezzenek a régi dolgokra, illetve hogy felemlegessék ezeket. De ezekről nem esik szó többé, eszükbe sem jutnak a régi-ek – mondja a prófécia. Az lehet ennek a háttere, hogy előzőleg, az ezeréves ítélet során megértették Isten intézkedéseinek igazságosságát, és minden nyugvópontra jutott bennük a bűn okozta tragédiákat illetően. Továbbá nem hiányzik nekik semmi a régi életből, minden magasabb rendű, minden tökéletesebb és boldogítóbb, mint korábbi, földi életük adottságai és tapasztalatai.

3 Mi a jellegzetessége a fogság előtti és utáni próféták Izráel felvirágzására vonatkozó jóvendöléseinek? Mi a kulcs ezeknek a megértéséhez?

5Móz 28,1-2 ■ „Ha pedig szorgalmasan hallgatsz az Úrnak, a te Istenednek szavára, és megtartod, és teljesíted minden parancsolatát, (...) rád szállnak mindezek az áldások.”

Ésa 59,20-21 ■ „Eljön Sionnak a Megváltó, azoknak, akik Jákóbban megtérnek hamisságukból – szól az Úr. És velük ilyen szövetséget szerzek, szól az Úr: Lelkem, amely rajtad nyugszik, és beszédeim, amelyeket szádba adtam, el nem távoznak szádból, és magod szájából, és magod magvának szájából – így szól az Úr, mostantól fogva mindörökké!”

Jer 31,33–37 ■ „Hanem ez lesz a szövetség, amelyet e napok után Izráel házával kötök, azt mondja az Úr: Törvényemet bensőjükbé helyezem, szívükbe írom be, Istenükké leszek, ők pedig népemmé lesznek. (...) Mert megbocsátom bűneiket, vétkeikről többé nem emlékezem. Ezt mondja az Úr, aki adta a napot, hogy világítson nappal, aki törvényt szabott a holdnak és a csillagoknak, hogy világítsanak éjjel, aki felháborítja a tengert és annak habjai zúgnak. (...) Ha eltűnnek e törvények előlem, azt mondja az Úr, Izráel magva is megszakad, hogy soha énelőttem nép ne legyen. (...) Ezt mondja az Úr: Ha megmérhetik az eget ott fenn, és itt alant kifürkészhetik a föld fundamentumait, én is megutálom Izráel minden magvát, mindazokért, amiket cselekedtek – ezt mondja az Úr!”

(Figyeljük meg, milyen előzményhez, feltételhez vannak kötve az áldások ígéretei az idézett három igében! Emeljük ki ezeket a részleteket az igékből!)

.....

.....

.....

„A zsidók tévesen értelmezték Isten ígését az Izráel iránti örök kegyelemről. Ábrahámától való természetes származásuk alapján igényt tartottak ígéretekre. Szemet hunytak azonban az Isten által szabott feltételek fölött. Isten kegyelme arra a népre árad, amelynek szívébe van írva Törvénye. Értelmüket elhomályosította a törvényszegés, és mivel a korábbi időkben az Úr oly kegyelmes volt irántuk, mentséget találtak bűneikre. Hízelegtek maguknak, mint ha másoknál jobbak volnának, és jogot formáltak Isten áldásaira.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Kiáltó szó a pusztában c. fej.)

4 Teljesítette-e a babiloni fogságból hazatért maradék nép a nekik megígért áldások feltételét?

Mal 2,17; 3,7 ■ „Elfárasztottátok az Urat beszédeitekkel, és azt mondjátok: Mivel fárasztottunk el? Azzal, hogy azt mondjátok: Minden gonosztevő jó az Úr szemeiben, és gyönyörködik azokban, avagy hol van az ítéletnek Istene?... Atyáitok idejétől fogva eltértetek rendeléseimtől, nem tartottátok meg azokat. Térjetek hozzám, és én is hozzátok térek, ezt mondja a seregek Ura. De ti ezt mondjátok: Miben térjünk meg?”

.....

.....

A babiloni fogságból hazatért júdabeliek körében először komoly lelki megújulás mutatkozott és reformáció indult meg. Egy idő múlva azonban az élő hit csaknem kialudt, az Isten iránti szeretet lehűlt, Igéje iránti engedelmesség pedig részlegessé vált, csaknem eltűnt. Malakiás az Ószövetség utolsó prófétája, aki i. e. 400 körül működött. Akkor már olyan lelkiállapot volt jellemző, ami levelében tükröződik. Nem véletlenül nevezik Malakiás könyvét az Ószövetség laodiceai üzenetének.

„Az volt a küldetésük, hogy papok nemzetévé váljanak. Isten ellátta őket minden lehetőséggel, hogy a legnagyobb nemzetté váljanak a Földön. De Isten választott népe az Isten által elvárt jellem ellenkezőjét fejlesztette ki. Minden erejüket a maguk dicsőítésére fordították, megfosztották Istent a tőlük elvárt szolgálattól, embertársaikat pedig az útbaigazítástól a vallási kérdéseket illetően, és úgyszintén a szent példaadástól. »Az Úr temploma, az Úr temploma ez« – hangoztatták, miközben visszásan mutatták be Isten jelemét.” (Ellen G. White, *The Review and Herald*, 1905. január 10.)

5 Hogyan érthetjük meg ennek alapján az Ésaías próféta által adott, új földre vonatkozó ígélet további szakaszát?

Ésa 65,20–24 ■ „Nem lesz ott többé csupán néhány napot ért gyermek, sem vén ember, aki napjait nem töltötte volna be, mert az ifjú százesztendős korában hal meg, és a bűnös százesztendős korában átkoztatik meg. Házakat építenek, és bennük lakoznak, szőlőket plántálnak, és eszik azok gyümölcsét. Nem úgy építenek, hogy más lakjék benne, nem úgy plántálnak, hogy más egye a gyümölcsöt, mert mint a fáké, olyan hosszú lesz népem élete, és kezeik munkáját elhasználják választottaim. Nem fáradnak hiába, nem nemzenek a korai halálnak, mivel az Úr áldottainak magva ők, és ivadékaik velük megmaradnak.”

Ez az igeszakasz zavarba ejtő, mert ilyen kérdéseket vet fel:

– A 20. vers szerint a halál még jelen lesz, holott Jelenések 21,4 szerint az új földön halál már nem lesz.

– A 20. vers szerint lesz még bűnös, holott az újjáteremtett földön már semmiképpen nem lehet bűn.

– A 23. vers szerint gyermekek születnek, holott Jézus kijelentése szerint (Lk 20,35) az új földön „nem házasodnak..., mert hasonlóak lesznek az angyalokhoz”.

A megértés kulcsa az, hogy az új földre vonatkozó ígélet elsődlegesen a fogságból hazatérő júdabelieknek szólt. Istennel való kapcsolatuk helyreállítása nyomán romba dőlt országuk „újrateremtését”, újjáépítését és felvirágoztatását ígerte nekik. Ha szívből megtérnek, betöltik küldetésüket, akkor csodálatos, új életben lesz részük. Nemcsak Ésaías által szólt Isten erről, hanem hasonló próféciákat találunk Ezékiel próféta és Zakariás próféta könyvében is. Az utóbbiból idézzük az alábbiakat, amelyeket összehasonlíthatjuk Ésaías könyve szóban forgó szakaszával:

- „Kerítetlenül fogják lakni Jeruzsálemet a benne levő emberek és barmok sokasága miatt. Én pedig, szól az Úr, tűzfal leszek körülötte, és megdicsőítem magamat őbenne!... Ezt mondja az Úr: Megtértem Sionhoz, Jeruzsálem közepette lakozom. Jeruzsálem igazság városának neveztetik, a Seregek Urának hegye pedig szent hegynek. Ezt mondja a Seregek Ura: Agg férfiak és agg nők ülnek majd Jeruzsálem utcáin, és kinek-kinek pálca lesz kezében a napok sokasága miatt. És megtelnek a város utcái fiúkkal és leányokkal, akik játszadoznak annak utcáin.” (Vö. Zak 2,4-5; 8,3-5)
-
-

Ésaiás prófécijája arról szólt, hogy ha Isten parancsolatait maradéktalanul megtartják a fogság után, akkor az átlagéletkor meghosszabbodása lesz jellemző, a csecsemőhalandóság pedig gyakorlatilag megszűnik. Az a részlet, hogy „az ifjú százesztendőős korában hal meg, és a bűnös százesztendőős korában áldoztatik meg”, arra utalt, hogy ha valakit százéves korában ér a halál, avagy bűne miatt százéves korában halálra ítélnék, akkor ez még mindig úgy tűnik majd, hogy fiatalon vesztette el az életét. „Mint a fáké, olyan hosszú lesz népem élete” – ígérte Isten Ésaiás próféta által.

A babiloni fogság utáni pozitív reformáció (Ezsdrás-Nehémiás idején) azonban csak rövid életű volt. A júdabeliek vallásossága hamar eltorzul farizeusi, törvényeskedő irányba, ezért a nekik adott nagyszerű ígéretek nem teljesedhettek be a helyreállított országban. Az Izráel felvirágzására vonatkozó összes prófécia feltételes természetű volt, teljesedésük a megtérés és az engedelmesség feltételéhez volt kötve.

Mégsem hiúsultak meg teljesen ezek az ígéretek a nép engedtlensége következtében. Továbböröklődtek a „lelki Izráelre”. Mivel az újszövetségi hívő nép már nem testi leszármazás sze-

rinti nép volt, amely egy országban, egy társadalomban él, rájuk vonatkozóan már csak az ígéretek lelki lényege maradt érvényben. De ezen túl is tovább öröklődtek a felvirágzásra vonatkozó ígéretek: az újjáteremtett Földön, az üdvözült emberiség körében érik el majd legmagasabb szintű beteljesedésüket. A szó szerinti, testi, evilági áldások azonban értelemszerűen itt sem érvényesek már, csakis a lelki vonatkozások teljesednek be.

6 Hogyan értelmezhető a prófécia 25. versben foglalt ígérete? Hogyan áll helyre a természet harmóniája is az újjáteremtett Földön?

Ésa 65,25 ■ „A farkas és bárány együtt legelnek, az oroslán, mint az ökör, szalmát eszik, és a kígyónak por lesz az ő kenyere. Nem ártanak, nem pusztítanak sehol szentségem hegyén – így szól az Úr.”

Vö. Ésa 11,6–9 ■ „Lakozik a farkas a báránnyal, a párdúc a kecskefiúval fekszik, a borjú, az oroslánkölyök és a kővér barom együtt lesznek, és egy kisgyermek őrzi azokat. A tehén és a medve legelnek, együtt feküsznek fiaik, az oroslán, mint az ökör, szalmát eszik. Gyönyörködik a csecsszó pó a viperák fészkenél, a csecstől elválasztott a baziliszkus lyuka felett terjengeti kezét. Nem ártanak, nem pusztítanak sehol szentségem hegyén, mert teljes lesz a föld az Úr ismeretével, amiképpen a vizek a tengert beborítják.”

Vö. Rm 8,19–22 ■ „A teremtett világ sóvárogva várja Isten fiainak megjelenését. Mert a teremtett világ hiábavalóság alá vettetett, nem önként, hanem amiatt, aki alávettette. Azzal a reménységgel, hogy maga a teremtett világ is megszabadul a rothadandóság rabságától Isten fiai dicsőségének szabadságára. Mert tudjuk, hogy az egész teremtett világ egyetemben fohászkodik és nyög mind ez ideig.”

A ragadozó állatok átalakulnak, szelíddé válnak, táplálkozásuk megváltozik – ez az ígélet nyilvánvalóan nem vonatkozhatott a fogság után helyreállítandó Júda országára. Ésaías próféta könyvében másutt is található hasonló prófétikus ígélet (Ésa 11,6–9). Az is ezzel a kijelentéssel zárul: „nem ártnak, nem pusztítanak sehol szentségem hegyén”. Ez csak az újjáteremtett Földön teljesedhet be. Akkor áll helyre minden a természet világában is, olyan lesz minden, amilyen eredetileg, a teremtéskor volt. Akkor nem volt még halál, nem uralkodott „az erősebb pusztítja a gyengébbet” törvény, hanem „minden igen jó volt” (1Móz 1,31).

Pál apostol az öntudatlan természetet megszemélyesítve mondja, hogy a természet világa jelenleg „nyög és fohászkodik”, mivel a romlandóság rabságában senyved. Várva várja, hogy az ember, aki ebbe az állapotba taszította, megtérjen, megváltozzék. Ha az ember, akire Isten az általa teremtett csodálatos világot bízta, visszatér Istenhez és az Ő törvényéhez, akkor a teremtett világ is kiszabadul a halál és a pusztulás fogságából. (A Rm 8,19-ben „teremtett világ”-nak fordított eredeti görög kifejezés – ktiszisz – nem embereket jelöl, hanem az öntudatlan természet világát, benne a növényekkel, állatokkal.)

„Amikor a Föld szépségét érzékeljük és élvezzük, gondoljunk az eljövendő világra, amelyben ismeretlen lesz a bűn és a halál méhelye, ahol az átoknak az árnyéka sem látszik többé a természet arculatán. Rajzolódjék ki bennünk egy kép a megváltottak eljövendő otthonáról, és gondoljunk arra, hogy a valóság a legragyogóbb képzeletnél is dicsőségebb lesz. A természetben most fellelhető sokféle isteni ajándék csak halvány visszfénye a mennyei dicsőségnek.” (Ellen G. White: *Krisztushoz vezető lépések*, 74. o.)

Az e heti adomány az Eleki Vendégház munkáját támogatja.

IGÉK MINDEN NAPRA

Január

1. péntek	Péld 12,28	Napnyugta: 16:04
2. szombat	Rm 12,1	
3. vasárnap	Péld 23,26	Napnyugta: 16:11
4. hétfő	Jak 1,6	
5. kedd	Mk 9,23	
6. szerda	Ésa 26,4	
7. csütörtök	Jn 17,21	
8. péntek	Mt 14,31	
9. szombat	Mt 9,21-22	
10. vasárnap	Kol 4,19	
11. hétfő	Zsolt 5,4	
12. kedd	Kol 4,2	
13. szerda	Lk 21,36	
14. csütörtök	Jn 14,13	
15. péntek	Jer 29,12-13	
16. szombat	Jn 15,7	
17. vasárnap	Ésa 49,25	Napnyugta: 16:29
18. hétfő	Rm 11,33	
19. kedd	Jer 33,3	
20. szerda	1Pét 1,23	
21. csütörtök	Zsolt 73,24	
22. péntek	Jer 16,15	
23. szombat	Zsolt 119,130	
24. vasárnap	Jób 22,22	Napnyugta: 16:40
25. hétfő	Zsolt 95,6	
26. kedd	5Móz 6,5-6	
27. szerda	Jak 4,10	
28. csütörtök	Jak 5,16	
29. péntek	Ésa 54,13	
30. szombat	2Tim 3,14-15	
31. vasárnap	1Móz 12,6-7	

Február

1. hétfő	Jn 14,16-17	
2. kedd	Eféz 4,7	
3. szerda	Eféz 4,11-13	
4. csütörtök	Eféz 4,1-3	
5. péntek	Ámós 3,7	Napnyugta: 16:50
6. szombat	Jel 19,10	
7. vasárnap	2Krón 20,20	
8. hétfő	Jn 16,8-9	
9. kedd	Eféz 1,17-18	
10. szerda	Jn 14,26	
11. csütörtök	2Kor 3,18	
12. péntek	Apcs 1,8	Napnyugta: 17:01
13. szombat	Ésa 59,19	
14. vasárnap	Jn 16,14	
15. hétfő	Gal 5,22-23	
16. kedd	Rm 15,13	
17. szerda	Kol 1,11	
18. csütörtök	2Sám 22,36	
19. péntek	Péld 12,1	Napnyugta: 17:12
20. szombat	Hab 2,4	
21. vasárnap	Zsolt 25,9	
22. hétfő	Apcs 1,5	
23. kedd	Apcs 3,19	
24. szerda	Lk 24,49	
25. csütörtök	Apcs 2,2-4	
26. péntek	Apcs 4,33	Napnyugta: 17:23
27. szombat	Jóel 2,28	
28. vasárnap	Jel 18,1	

A reggeli igéket az *Én életem ma* című könyvből idéztük.

Március

1. hétfő	Eszter 4,14	
2. kedd	2Tim 4,16-17	
3. szerda	1Móz 41,38-40	
4. csütörtök	Apcs 7,59-60	
5. péntek	Dn 3,17-18	Napnyugta: 17:33
6. szombat	1Kor 16,13	
7. vasárnap	Péld 16,32	
8. hétfő	1Jn 2,15-16	
9. kedd	Zsolt 24,3-4	
10. szerda	Zsolt 119,30-31	
11. csütörtök	Zsolt 40,8-9	
12. péntek	Dn 6,4	Napnyugta: 17:43
13. szombat	1Móz 39,9	
14. vasárnap	Jn 14,27	
15. hétfő	1Kor 9,27	
16. kedd	Zsolt 119,35-36	
17. szerda	Jn 13,35	
18. csütörtök	Zsolt 141,3	
19. péntek	Péld 10,14	Napnyugta: 17:53
20. szombat	1Pt 1,13	
21. vasárnap	1Kor 13,4-5	
22. hétfő	Péld 4,23	
23. kedd	Zsolt 101,3	
24. szerda	Ámós 5,14	
25. csütörtök	Ésa 30,21	
26. péntek	1Tim 4,13	Napnyugta: 18:03
27. szombat	Ef 5,18-19	
28. vasárnap	Zsolt 50,23	
29. hétfő	Mal 3,23	
30. kedd	1Pét 4,12-13	
31. szerda	1Kor 10,13	